

DOCUMENT AMBIENTAL ESTRATÈGIC

Modificació Puntual de les Normes Subsidiàries de Guimerà per a la regulació de les energies renovables en sòl no urbanitzable

Promou: **Ajuntament de Guimerà**

Arquitecte redactor: **Estefania Aguado**

JUNY 2024

III LA IIPNA
serveis • projectes ambientals

c/Abadia, 8 • Les Borges Blanques (Lleida)

973 143 038 • lallena@lallena.cat • www.lallena.cat

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ	5
1.1. INTRODUCCIÓ	5
1.2. ANTECEDENTS GENERALS: MARC REGULADOR I CRITERIS GENERALS D'IMPLANTACIÓ	5
1.2.1. MARC REGULADOR D'IMPLANTACIÓ DE LES ENERGIES RENOVABLES A CATALUNYA	5
1.2.2. CRITERIS VIGENTS PER LA IMPLANTACIÓ DE LES ENERGIES RENOVABLES	6
1.2.3. ALTRES ASPECTES EN RELACIÓ A L'IMPACTE AMBIENTAL I PAISATGÍSTIC: VISUAL, ACÚSTIC I LUMÍNIC.....	7
1.3. ANTECEDENTS: LES ENERGIES RENOVABLES A L'ENTORN I AL MUNICIPI DE GUIMERÀ	8
1.3.1. IMPACTE DEL DESPLEGAMENT DEL DECRET LLEI 16/2019 A L'URGELL I A GUIMERÀ	8
1.3.2. REGULACIÓ VIGENT DE LES ENERGIES RENOVABLES EN EL PLANEJAMENT MUNICIPAL DE GUIMERÀ	11
1.3.3. DEMANDA ELÈCTRICA DEL MUNICIPI.....	13
1.4. OBJECTIU DE LA MODIFICACIÓ PUNTUAL DE LES NNSS	14
1.5. JUSTIFICACIÓ I MARC LEGAL	14
1.6. OBJECTIUS AMBIENTALS GENERALS DEL PLANEJAMENT	16
1.7. OBJECTIUS AMBIENTALS ESPECÍFICS DE LA MODIFICACIÓ PUNTUAL DE LA NNSS	16
1.8. OBJECTIUS, CRITERIS I OBLIGACIONS DE PROTECCIÓ AMBIENTAL APLICABLES EN L'ÀMBIT	17
1.8.1. PLA TERRITORIAL PARCIAL DE PONENT.....	17
1.8.2. RELACIÓ AMB ALTRES PLANS, PROGRAMES I PROJECTES.....	20
2. REQUERIMENTS AMBIENTALS SIGNIFICATIUS EN L'ÀMBIT DE LA MODIFICACIÓ	21
2.1. MEDI FÍSIC	21
2.1.1. SITUACIÓ I CARACTERÍSTIQUES GENERALS	21
2.1.2. GEOMORFOLOGIA I OROGRAFIA.....	22
2.1.3. CLIMATOLOGIA.....	24
2.1.4. GEOLOGIA	26
2.1.5. SÒLS.....	27
2.1.6. ATMOSFERA.....	29
2.1.7. HIDROLOGIA	33
2.1.8. HIDROGEOLOGIA	36
2.1.9. CANVI CLIMÀTIC	38
2.2. MEDI BIÒTIC	40
2.2.1. CONTEXT BIOGEOGRÀFIC I VEGETACIÓ POTENCIAL	40
2.2.2. VEGETACIÓ ACTUAL.....	40
2.2.3. HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI I ALTRES ELEMENTS SINGULARS	41
2.2.4. FIGURES DE PROTECCIÓ.....	43
2.2.5. CATÀLEG DEL PAISATGE	48
2.2.7. CONNECTIVITAT ECOLÒGICA.....	50
2.2.8. VALOR DEL SÒL AGRARI I CAPACITAT AGROLÒGICA DELS SÒLS	52
2.3. MEDI SOCIAL	56
2.3.1. POBLACIÓ.....	56
2.3.2. ACTIVITAT ECONÒMICA	57
2.3.3. USOS DEL SÒL - COBERTES.....	58
2.3.4. USOS DEL SÒL - INSTAL·LACIONS D'ENERGIES RENOVABLES	60
2.3.5. XARXA VIÀRIA I RURAL	61

2.3.6. PATRIMONI ARQUEOLÒGIC, ARQUITECTÒNIC I CIVIL	64
2.4. RISCOS	72
3. JUSTIFICACIÓ AMBIENTAL DE L'ELECCIÓ DE L'ALTERNATIVA PROPOSADA	78
3.1. INTRODUCCIÓ	78
3.2. ESTUDI D'ALTERNATIVES	79
3.2.1. ALTERNATIVA 0	79
3.2.2. ALTERNATIVA 1	80
3.2.3. ALTERNATIVA 2	81
4. IDENTIFICACIÓ, CARACTERITZACIÓ I AVALUACIÓ D'IMPACTES.....	88
4.1. IDENTIFICACIÓ D'ACCIONS SUSCEPTIBLES DE PRODUIR IMPACTES	88
4.2. IDENTIFICACIÓ D'IMPACTES AMBIENTALS DERIVATS DE LES ACCIONS	88
4.3. IDENTIFICACIÓ D'IMPACTES SIGNIFICATIUS	90
4.4. DESCRIPCIÓ DELS IMPACTES SIGNIFICATIUS.....	92
4.4.1. ATMOSFERA I CANVI CLIMÀTIC.....	92
4.2.2. AIGÜES.....	92
4.2.3. SÒLS I USOS	93
4.2.4. VEGETACIÓ	93
4.2.5. FAUNA.....	93
4.2.6. PAISATGE	94
4.2.7. SOCIOECONOMIA.....	94
5. CRITERIS D'INTEGRACIÓ PAISATGÍSTICA EN PLANTES FOTOVOLTAIQUES I ALTRES MESURES	95
5.1. MESURES PREVENTIVES	95
5.2. CRITERIS D'INTEGRACIÓ PAISATGÍSTICA.....	95
5.3. ALTRES MESURES	97
6. MESURES PREVENTIVES I CORRECTORS EN CENTRALS EÒLIQUES	98
7. SÍNTESI I AVALUACIÓ GLOBAL.....	99

PLÀNOLS

1. Encaix territorial
2. Emplaçament
3. Ortofotomapa
4. Model d'elevacions del terreny
5. Pendants
6. Geologia
7. Hidrologia i inundabilitat
8. Cobertes del sòl
9. Hàbitats d'interès comunitari
10. Figures de protecció i/o gestió
11. Mapa d'aptitud del sòl per a fotovoltaica

1. PRESENTACIÓ

1.1. Introducció

Per encàrrec de [l'Ajuntament de Guimerà](#), [La LLENA ambiental, SCP](#) amb NIF J-25506809, realitza aquest Document Ambiental Estratègic (en endavant, DAE), per completar la documentació per a la Modificació Puntual de les Normes Subsidiàries de Guimerà per a la regulació de les energies renovables en sòl no urbanitzable.

La Modificació Puntual (en endavant, MP) de les Normes Subsidiàries (en endavant, NNSS) és promoguda pel propi ajuntament i la redacció és a càrrec de l'arquitecta Estefania Aguado.

Es pretén avaluar i prevenir els impactes derivats de la proposta de Modificació de les NNSS, on l'objectiu principal és modificar puntualment la normativa en els aspectes relatius a la implantació de les energies renovables en SNU (en endavant, SNU).

Aquest DAE és part de la documentació necessària per a completar la tramitació de la MP de les NNSS de Guimerà, atenent la normativa urbanística i d'avaluació ambiental, concretament la Llei 21/2013 d'Avaluació ambiental i regulacions posteriors com les contingudes en la Disposició Addicional 8a de la Llei 16/2015, del 21 de juliol, de simplificació de l'activitat administrativa de l'Administració de la Generalitat i dels governs locals de Catalunya i d'impuls de l'activitat econòmica.

1.2. Antecedents generals: marc regulador i criteris generals d'implantació

1.2.1. MARC REGULADOR D'IMPLANTACIÓ DE LES ENERGIES RENOVABLES A CATALUNYA

L'actual sistema legislatiu de Catalunya en matèria urbanística ve conformat pel Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'Urbanisme, per la Llei 3/2012, del 22 de febrer, de modificació del text refós de la Llei d'Urbanisme, pel Decret 305/2006, de 18 de juliol, pel que s'aprova el Reglament de la Llei d'Urbanisme i el Decret 64/2014, de 13 de maig, pel qual s'aprova el Reglament sobre protecció de la legalitat urbanística. També és d'aplicació el Pla Territorial de Ponent aprovat definitivament el juliol de 2007.

En matèria d'energies renovables, l'any 2017 el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic, per assolir la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (en endavant, GEH), fer front a la vulnerabilitat derivada dels impactes del canvi climàtic i afavorir la transició vers una economia neutra en emissions de CO₂, competitiva, innovadora i eficient en l'ús dels recursos. En aquest línia, el 14 de maig de 2019, el Govern de Generalitat de Catalunya va aprovar la Declaració d'emergència climàtica.

Altrament, amb la voluntat d'accelerar el desenvolupament dels instruments de la dita Llei 16/2017, el 26 de novembre de 2019 el Govern va publicar el Decret Llei 16/2019, de 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables. Aquest Decret, en els seus articles 7, 8 i 9, contempla criteris d'implantació en relació, entre altres, a possibles afectacions als valors ambientals i paisatgístics de la zona d'implantació. A grans trets, el Decret Llei 16/2019 va simplificar la tramitació dels projectes d'EERR, la qual cosa ha donat un gran impuls al desenvolupament de projectes. Això s'ha traduït en la promoció de moltes

implantacions, per bé que majoritàriament concentrades en un conjunt de quatre o cinc comarques, i més concretament, en determinats municipis.

La concentració en determinades zones de la geografia catalana fa que, el desenvolupament del Decret Llei 16/2019, en molts casos, contravingui altres textos normatius o principis d'implantació establerts per la mateixa administració a la citada Llei 16/2017 i altres textos a on es fa èmfasi en la necessitat de no concentrar les instal·lacions i de procurar atansar les fonts de generació elèctrica als punts i zones de consum, així com altres criteris d'implantació relacionats amb temes ambientals i paisatgístics.

A tal efecte, i per compatibilitzar el Decret Llei 16/2019 amb la normativa vigent, en data de 27 de febrer de 2021, va ser aprovat el Decret Llei 24/2021 de 26 d'octubre, d'acceleració del desplegament de les energies renovables distribuïdes i participades (DOGC núm. 8531, de 27.10.2021). Sobre la base de l'anterior decret, aquest nou decret modifica l'anterior en el sentit que introdueix criteris, requeriments i aclariments, que tanmateix no aclareixen ni pressuposen l'anul·lació de les tramitacions iniciades en aplicació del Decret 16/2019.

Així doncs, el Decret Llei 24/2021 del 26 d'octubre, d'acceleració del desplegament de les energies renovables distribuïdes i participades, planteja restriccions a l'esmentat Decret 16/2019:

- Reduir l'afectació als terrenys de valor natural elevat, evitant la pèrdua de la base del seu valor.
- Evitar l'afectació als connectors ecològics, l'afectació sobre les espècies amenaçades o especialment vulnerables als parcs eòlics i als punts estratègics per al pas migratori de les aus i evitar les àrees crítiques de les rapinyaires amenaçades.
- Tenir en compte l'impacte acumulatiu derivat de la concentració de parcs eòlics.
- Respectar una distància mínima d'1 km entre aerogeneradors i vers els nuclis de població.

A posteriori, es va aprovar nous textos legals que en alguns extrems també modifiquen el Decret Llei 16/2019:

- DECRET LLEI 5/2022, de 17 de maig, de mesures urgents per contribuir a pal·liar els efectes del conflicte bèl·lic d'Ucraïna a Catalunya i d'actualització de determinades mesures adoptades durant la pandèmia de la COVID-19. (DOGC núm. 8670, 18/5/2022)
- LLEI 3/2023, del 16 de març, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic per al 2023. (DOGC núm. 8877 –17/3/2023).

1.2.2. CRITERIS VIGENTS PER LA IMPLANTACIÓ DE LES ENERGIES RENOVABLES

En base a l'impacte intrínsec que es deriven dels projectes d'energies renovables sobre el territori d'implantació, el Departament de la Vicepresidència i de Polítiques Digitals i Territori va establir uns criteris que, fins al moment de vigència del Decret Llei 16/2019 abans de ser modificat, han estat els principals elements de valoració per part de la Ponència d'energies renovables que havia avaluat fins ara els projectes presentats.

Aquests criteris remetent bàsicament als impactes en la biodiversitat (centrat en instal·lacions eòliques) i a l'afectació a sòls agrícoles (centrat en instal·lacions fotovoltaïques).

A. Biodiversitat

- » Criteris per compatibilitzar les energies renovables amb la conservació de l'àliga cuabarrada (*Aquila fasciata*) i l'àliga daurada (*Aquila chrysaetos*). S'ha demostrat científicament la generació d'un efecte buit dels parcs eòlics sobre l'avifauna gran, i en concret ambdues espècies en les àrees amb presència d'aerogeneradors¹. D'acord amb els estudis obrants, l'àrea abastada per la instal·lació a més d'un buffer al seu entorn, comporta la pèrdua com a territori: detecció a 1.000 m; notorietat a 500 m; i efecte confirmat a 250 m. Tot plegat, pot implicar l'abandonament de la zona (s'abandonen els nius a menys de 1.000 m) o la pèrdua de parts importants i necessàries de l'espai vital. A aquest impacte cal sumar-hi, els impactes derivats de les obertures d'accessos i línies d'evacuació, essent aquestes darreres causa principal de mortalitat de l'espècie per electrocució i col·lisió.
- » Avaluar la presència de colònies de ratpenats mitjançant el protocol elaborat pel Departament.

B. Pèrdua de sòls agrícoles

Segons el DACC, els últims 18 anys s'ha produït a Catalunya una pèrdua neta de superfície de conreus superior al 10%. Tenint en compte això i el fet que la superfície de sòl llaurable per habitant a Catalunya presenta un valor baix, es fa palesa la necessitat de la preservació de l'ús agrícola dels sòls a Catalunya. En particular, si es valora l'assoliment d'una certa sobirania alimentària i consegüent reducció de la importació de productes agrícoles alimentaris (amb la reducció de la petjada de carboni que això significa).

El propi Decret Llei ho emfatitza en l'ap. 9.e quan demana “la no afectació significativa a sòls de valor agrològic alt o d'interès agrari elevat”. Per facilitar la identificació de la qualitat d'un sòl agrari, des del propi DACC s'ha establert un sistema de Classes de Capacitat Agrològica (veure apartat 2.2.8) a partir del qual es determina l'admissibilitat de les plantes fotovoltaïques:

- Classes I i II. No s'admeten.
- Classes III i IV. S'admeten parcialment. Es limita l'ocupació a un màxim del 10% de la superfície agrícola de secà i un 5% de la superfície agrícola de regadiu, del terme municipal.
- Classes V a VIII. S'admeten sense limitacions.

1.2.3. ALTRES ASPECTES EN RELACIÓ A L'IMPACTE AMBIENTAL I PAISATGÍSTIC: VISUAL, ACÚSTIC I LUMÍNIC

D'altres impactes rellevants que poden causar els projectes d'energia renovable són els paisatgístics i aquells relacionats amb la contaminació acústica i lumínica.

En relació a l'afectació paisatgística visual, l'Observatori del Paisatge elabora dos documents a mode de guies d'implantació². Quant a l'energia eòlica, ha publicat la guia “*Criteris per a la implantació dels aerogeneradors en funció de la diversitat de paisatges*” el capítol 5 de la qual indica criteris per a la implantació d'aerogeneradors tenint en compte la diversitat de paisatges.

¹ En altres espècies de rapinyaires també es produeixen accidents per col·lisió, fins ara encara excepcionals en àliga cuabarrada i àliga daurada.

² *Energia Eòlica. Orientacions per a una adequada implantació a Catalunya* (2013) i *Instal·lacions fotovoltaïques i paisatge. Orientacions per a una adequada implantació a Catalunya*.

Així i tot, també es destaca la necessitat “d’aplicar uns principis i criteris generals de percepció visual que no depenguin de les característiques d’un paisatge en concret”, en base a aspectes com “la forma, el color, l’escala, la disposició, el ritme i la senyalització lumínica”.

En relació a l’afectació acústica, cal dir que les turbines eòliques en funcionament són sorolloses, i més quan els aparells porten alguns anys implantats. El moviment mecànic i les aspes xocant contra el vent emeten so. En zones immediates, pot superar els 50 dBA si bé amb la distància, el so s’atenua progressivament. A part de la distància als aerogeneradors, influeixen altres factors com el posicionament del propi aerogenerador i la direcció dominant del vent, aspectes cabdals quan hi ha nuclis de població o habitatges propers.

Quant a l’afectació lumínica, en funció de l’equipament lumínic dels aerogeneradors es genera major o menor afecció al medi nocturn. Cal dir que aquest darrer aspecte es troba força regulat en les normatives relatives a la protecció front la contaminació lumínica.

1.3. Antecedents: les energies renovables a l’entorn i al municipi de Guimerà

1.3.1. IMPACTE DEL DESPLEGAMENT DEL DECRET LLEI 16/2019 A L’URGELL I A GUIMERÀ

Com s’ha dit, l’aprovació del Decret Llei 16/2019 ha suposat un impuls a la tramitació de projectes d’energies renovables a Catalunya. Com s’apuntava però, una part molt important dels projectes es concentren en determinades zones de Catalunya i en particular el sud-oest de la regió de Ponent. Es dona la circumstància que la implantació d’EERR ja es va concentrar en aquestes zones en la onada d’implantació del període 2005-2008. Llavors, atesa la dimensió petita o moderada de les instal·lacions fotovoltaïques, les plantes impactants eren únicament en el sector eòlic, amb els parcs de Passanant i Belltall i Conesa, confrontants o propers a Guimerà.

Taula 1. Projectes de plantes solars en tràmit i autoritzats, per comarques, en potència (MW) núm. absoluts.

COMARCA	POTÈNCIA FOTOVOLTAICA					
	EN SERVEI	EN TRAMITACIÓ	AUTORITZADA	NO AUTORITZ.	DESISTIT	TOTAL
Segrià	0,0	186,3	502,3	0,0	0,0	688,6
Garrigues	0,45	161,36	57,596	47,5	0	219,406
Anoia	0	0,825	268,765	0	0	269,6
Ribera d’Ebre	0	180,745	61,51	153,65	0	242,3
Conca de Barberà	0	201,655	5,3	0	0	207,0
Pallars Jussà	4,38	141	106,3	40	0	251,7
Urgell	0	156,044	3,82	0	0	159,864
Alt Camp	0	99,004	85,45	119	0	184,5
Bages	0	34,02	66,94	0	0	101,0
Terra Alta	0	80,528	25,95	0	0	106,5
Noguera	0	75	9,095	0	0	84,095
Segarra	0	108,7	9,81	0	0	118,51
Moianès	0	30,725	21,06	0	0	51,8
Solsonès	1,98	26,3	4,73	0	0	33,0
Baix Camp	1,02	14,4	22,37	0	0	37,8
Tarragonès	21,1	4,99	11,85	0	40,33	37,9
Alt Empordà	0	0	43,945	43	0	43,9
Pla d’Urgell	0,15	5,64	23,289	0	0	29,079
TOTAL	31,7	1620,2	1398,7	533,6	40,3	3050,6

Font: pròpia a partir de Gencat.

Taula 2. Projectes de plantes solars en tràmit i autoritzats, per comarques, en superfície (Ha).

COMARCA	SUPERFÍCIE FOTOVOLTAICA					
	EN SERVEI	EN TRAMITACIÓ	AUTORITZADA	NO AUTORITZ.	DESISTIT	TOTAL
Segrià	0,0	346,5	832,5	0,0	0,0	1179,0
Garrigues	1,7	333,6	128,3	90,0	0,0	463,6
Anoia	0,0	1,4	438,7	0,0	0,0	440,1
Ribera d'Ebre	0,0	308,9	111,2	287,2	0,0	420,1
Conca de Barberà	0,0	392,9	7,8	0,0	0,0	400,7
Pallars Jussà	6,1	206,6	166,8	62,9	0,0	379,6
Urgell	0,0	372,9	6,5	0,0	0,0	379,4
Alt Camp	0,0	155,6	148,1	187,7	0,0	303,7
Bages	0,0	53,0	128,9	0,0	0,0	181,9
Terra Alta	0,0	124,5	39,5	0,0	0,0	164,0
Noguera	0,0	143,1	17,1	0,0	0,0	160,2
Segarra	0,0	119,4	18,4	0,0	0,0	137,8
Moianès	0,0	56,1	22,8	0,0	0,0	78,9
Solsonès	3,5	61,2	8,1	0,0	0,0	72,7
Baix Camp	1,2	31,8	38,2	0,0	0,0	71,1
Tarragonès	23,9	27,0	18,1	0,0	39,5	69,0
Alt Empordà	0,0	0,0	64,3	56,8	0,0	64,3
Pla d'Urgell	0,2	6,7	41,4	0,0	0,0	50,4
TOTAL	39,7	2924,5	2348,7	876,9	39,5	5312,9

Font: pròpia a partir de Gencat.

En les taules anteriors s'exposa que, en base als projectes sol·licitats i en tràmit a escala comarcal, l'Urgell ocupa la vuitena en potència (MW) i la setena posició en superfície ocupada (Ha).

La Ponència d'energies renovables ha donat el vistiplau ambiental o és en tràmit d'atorgar-lo a diverses plantes que poden suposar un fort increment de la superfície i la potència instal·lada a l'Urgell, especialment en termes de Ciutadilla, Verdú, i de Passanant i Belltall que és a la Conca de Barberà però limítrof amb Guimerà. No en va, l'afectació de les centrals d'EERR -encara molt més en el cas eòlic-, depassa el límit estricte dels termes i és en aquest sentit que ateny Guimerà. Cal dir que una de les plantes, PSFV Les Roques, de 19,64 MW de potència i 24,4 ha de superfície i en fase d'informació pública, tot i ser majoritàriament en terme de Verdú, té 3,03 ha en sòl no urbanitzable de Guimerà. Altrament, la línia d'evacuació d'aquesta planta es preveu soterrada (LSMT 30kv) quasi tota pel terme de Guimerà fins a la subestació (SET) Guimerà.

Taula 3. Projectes d'energia fotovoltaica en tràmit en els termes municipals veïns de Guimerà.

Administració actuant	Nom	Municipi	Expedient	Potència (MW)	Superfície TM (ha)
Generalitat de Catalunya	PSFV Els Vilars	Ciutadilla	FUE-2021-02082325	38,42	80,40
	PSFV Sant Roc	Ciutadilla	FUE-2021-02082327	0	37
	PSFV Cap Blanc	Verdú	FUE-2021-02146455	24,56	39,58
	PSFV Les Roques	Verdú i Guimerà	FUE-2021-02146464	19,64	24,4
Ministerio	PSFV BCN Solar 1	Passanant i Belltall	PFot-793 AC	115,12	168
	PSFV BCN Solar 2	Passanant i Belltall	PFot-793 AC	57,56	80
		Ciutadilla		0	10
TOTAL				255,30	439,38

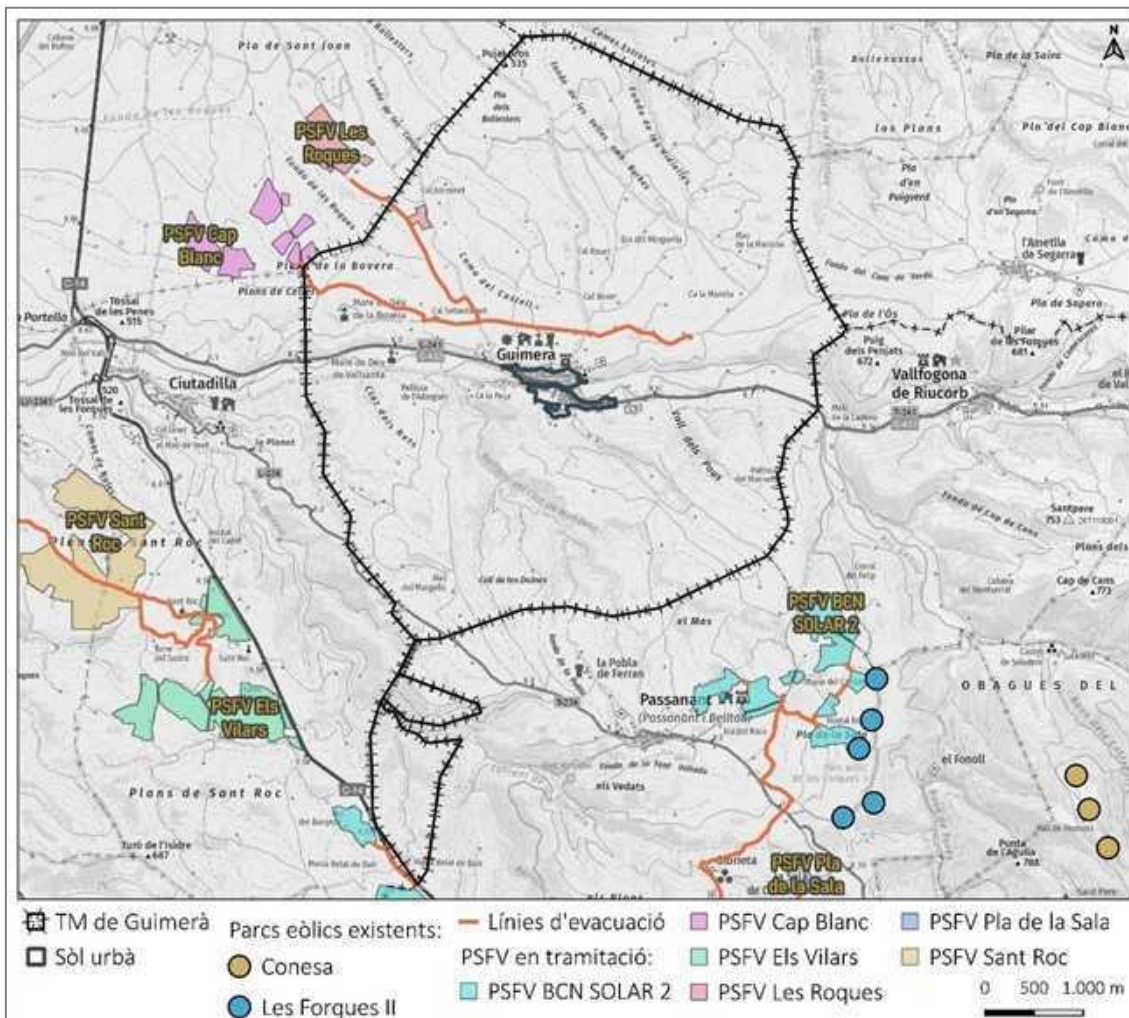
Font: Visor d'EERR i pròpia.

Taula 4. Dades generals projectes d'energia fotovoltaica projectats i en tràmit al TM de Guimerà.

Nom	Estat tràmit ambiental	Expedient	Potència (MW)	Superfície (ha)	Tràmit ambiental	Superfície TM (ha)
PSFV les Roques	Informació pública	FUE-2021-02146464	19,64	24,4	Supòsit d'AIA	3,03

Font: Visor d'EERR i pròpia.

Figura 1. Parcs solars fotovoltaics i parcs eòlics existents i en tramitació a Guimerà i immediacions (2024).

Font: Medi Ambient i Sostenibilitat i pròpia.

Figura 2. Subestació SET Guimerà (en cercle discontinu i en cercle continu, la planta solar de les Roques).

La subestació (SET) Guimerà, en tràmit de suficiència, es projecta al nord del nucli urbà, a la zona dels Plans de l'Ametlla, amb una superfície de 91,35 Ha, i una potència de 36,14 MWn. A aquesta

subestació (SET) Guimerà hi desemboquen la línia del PSFV les Roques i la línia del PSFV Cap Blanc, la qual en trobar-se gairebé en contacte al terme de Guimerà pràcticament transcorre íntegrament per aquest municipi. Cal dir que ambdues línies es preveuen soterrades.

Taula 5. Dades generals de les línies d'evacuació projectades al TM de Guimerà.

Expedient	Nom	Tipus	Longitud (km)
FUE-2021-02146455	PSFV Cap Blanc	Rasa soterrada	4,359
FUE-2021-02146464	PSFV Les Roques	Rasa soterrada	3,890
Total			8,249

Font: Visor d'EERR i pròpia.

Pel que fa a centrals eòliques, a la comarca de l'Urgell no hi ha cap parc eòlic en tramitació i n'hi ha un únic en servei, el Parc Serra del Tallat, al municipi de Vallbona de les Monges amb 26 aerogeneradors i una potència de 49,5 MW de l'empresa Energías Eólicas de Catalunya, SA. Tanmateix, a la comarca veïna de la Conca de Barberà, limitant amb Guimerà, n'hi ha diversos, un dels quals limítrof a Guimerà, el parc eòlic de les Forques, a Belltall i Passanant, i limitant amb el terme veí de Vallfogona de Riucorb, el parc eòlic Conesa, al municipi homònim.

1.3.2. REGULACIÓ VIGENT DE LES ENERGIES RENOVABLES EN EL PLANEJAMENT MUNICIPAL DE GUIMERÀ

Actualment, el planejament municipal vigent a Guimerà són les Normes Subsidiàries de Planejament de Guimerà (NNSS). L'edicte va ser aprovat definitivament per acord de la Comissió d'Urbanisme de Lleida en la sessió de 18/11/1992, publicat en el DOGC de 23/12/1992. Cal fer notar que atesa la seva configuració urbana medieval i el bon estat de conservació del conjunt arquitectònic, Guimerà fou declarat "Conjunt històric- artístic" el 20 de juny de 1975, publicat al BOE de 2 de setembre de 1975.

El sòl no urbanitzable de Guimerà es regula al títol IV de la normativa urbanística de les NNSS i únicament comprèn sis articles, del 52 al 57, que regulen els diferents aspectes d'una manera bastant genèrica. En concret:

- L'art. 52 recull les quatre claus existents,
- L'art. 53 recull unes determinacions normatives força generals,
- L'art. 54 tracta amb molta brevetat el sòl no urbanitzable d'especial protecció: Horts (clau 8),
- L'art. 55 tracta amb molta brevetat Indrets i Elements de Protecció Específica (IP),
- L'art. 56 regula amb una paràmetres mínims (parcel·la mínima i ocupació màxima) dues úniques construccions rurals, els habitatges rurals i els magatzems, mentre que respecte les explotacions ramaderes, fa una remissió genèrica a la legislació sectorial (56.3. *Totes les activitats ramaderes o agropecuàries compliran les corresponents regulacions oficials dictades per l'Administració*). Aquest article, al final, exceptua dels usos possibles en SNU "*Indústries, tallers i en general a edificacions al servei d'usos productius no agraris*".
- L'art. 57 estableix algunes "*Condicions de projecte*" referides a les úniques construccions rurals que regula (article 56), els habitatges rurals i els magatzems, en concret: ocupació màxima en planta pis, nombre màxim de plantes, alçada màxima, tipus de coberta, llindars, acabats de coberta i de façana.

Article 52. Definició

El sòl no urbanitzable comprèn els sectors del territori municipal delimitats per aquestes Normes Subsidiàries com àrees en que no es permeten processos d'urbanització; per preservar i àdhuc potenciar les condicions naturals d'ús agrari o els valors paisatgístics del territori. (...)

- a) sòl rústic: a1. Conreus (clau 7.1)
  - a2. Boscars (clau 7.2)
- b) sòl no urbanitzable d'especial protecció: Horts (clau 8)
  - i uns Indrets i Elements de Protecció Específica (IP)

Article 53. Determinacions normatives

1. Es prohibeix parcel·lar, dividir o segregar terrenys agrícoles (SNU) per sota de la Unitat Mínima de cultiu [sic], que estableix el decret 15/1983 [...].
2. En el sòl rústic seran d'ampliació normativa els criteris establerts per la Comissió Provincial d'Urbanisme de Lleida (4.12.79) [...]
3. (...)
- 4. Es declaren usos prohibits tots els que impliquin la transformació del destí característica o lesionin el valor específic que es protegeix (art. 68. 2 LS 76).**

Article 56. Normes particulars d'ordenació del sòl no urbanitzable

1. Sens perjudici del que disposa l'art. 53.2 del títol 4. Capítol primer, s'estableix una norma complementària que defineix el funcionament i l'ús d'habitatge rural en sòl no urbanitzable.
  2. S'estableixen les següents edificacions possibles (parcel·la mínima i ocupació màxima):
    - Edificacions de vivenda rural: 15.000 m² amb un 5% d'ocupació.
    - Magatzems agrícoles: 2.500 m² amb un 20% d'ocupació + sup. Vinculada registralment de 12.500m²
    - Granges d'activitats agropecuàries: legislació específica
- S'exceptuen els següents usos:
- Indústries
  - Tallers
  - **i en general a edificacions al servei d'usos productius no agraris.**
- (...)

Així doncs, la normativa urbanística vigent fa una referència genèrica a "edificacions al servei d'usos productius no agraris" dins de les quals podríem incloure les plantes d'energies renovables que tanmateix exceptua dels usos possibles. Per tant, a la normativa municipal, les explotacions agrícoles o ramaderes es troben regulades per activa o per passiva, però no hi ha cap esment a les instal·lacions d'energia renovable.

Altrament, també cal fer esment de la regulació que es fa en el títol II, i en concret al capítol 5, arts. 20 a 22, "Sistema d'infraestructures i serveis tècnics (IT)", que es reproduïx a continuació:

Capítol 5.- Sistema d'infraestructures i Serveis Tècnics(IT)

Art. 20. Definició

Compren les infraestructures tècniques dels serveis públics bàsics a nivell general. Els projectes d'obres definiran les reserves de sòl i els traçats definitius de les mateixes.

Art. 21. Delimitació

El sistema està format per: Els elements i àrees delimitats en el plànol d'ordenació amb la clau IT.

1. El sistema bàsic d'abastament d'aigua: compren els punts de captació, conduccions de portada, dipòsits de regulació, sistemes de bombeig i/o les xarxes de distribució compostes per les conduccions i elements auxiliars.
2. El sistema bàsic de sanejament: compren les conduccions generals, els elements especials (pous de registre, embornals, gallets, coladers, etc.) així com els abocadors.
3. El sistema bàsic de les instal·lacions de subministrament d'energia elèctrica: compren les àrees destinades a estacions de distribució i transformació, així com les xarxes de transport.
4. El sistema bàsic d'abocador d'escombraries
5. El cementiri de la població amb una àrea de protecció annexa definida per una banda de 50 m. mesurada des de cada punt de la tanca actual.

Art. 22. Usos

Solament s'admeten usos vinculats amb la instal·lació o servei referit, amb les condicions de la legislació específica amb la que es garanteix les condicions de protecció de la instal·lació. La resta d'espais lliures d'edificació seran considerats com espais verds lliures.

En determinats casos i municipis, les instal·lacions d'energia renovable es consideren "Sistema. Servei tècnic" i per tant, la seva regulació té lloc per aquesta via. En el cas de Guimerà, suposant que es volgués tractar com a servei tècnic, per la via de l'article 21.3, caldria operar una modificació de la normativa urbanística i incloure les noves plantes en la delimitació que esmenta en els "plànols d'ordenació amb la clau IT".

Així i tot, la literalitat del redactat duu a pensar que la clau IT inclou subestacions i línies elèctriques però no plantes de generació ja que, en rigor, diu: "3. Sistema bàsic de les instal·lacions de subministrament d'energia elèctrica: comprèn les àrees destinades a estacions de distribució i transformació, així com les xarxes de transport".

També hi ha una apel·lació genèrica a l'article 53.4 quan diu: "Es declaren usos prohibits tots els que impliquin la transformació del destí característica o lesionin el valor específic que es protegeix (art. 68. 2 LS 76)".

1.3.3. DEMANDA ELÈCTRICA DEL MUNICIPI

El municipi de Guimerà presenta una demanda elèctrica molt reduïda, en la línia general dels municipis del sud-oest de Ponent, en correspondència al molt petit percentatge de població que representen en relació al conjunt de Catalunya. En concret, Guimerà té una demanda anual d'energia elèctrica de 897 MWh (Dades obertes de Catalunya- Consum d'energia elèctrica per municipis i sectors de Catalunya, 2022).

Taula 6. Població i consum d'energia elèctrica. Comparativa percentual entre escales territorials.

	Població (habitants, 2023)	Percentatge (%)	Demanda energia elèctrica (MWh, 2022)	Percentatge (%)
Guimerà	255	0,01	897*	0,001
Catalunya	7.901.963	100	47.097.100 (2019)	100

Font: pròpia a partir de Dades obertes de Catalunya i l'ICAEN.

*Alguns consums no estan comptabilitzats per restar sota secret estadístic.

1.4. Objectiu de la Modificació puntual de les NNSS

Atesa la importància de la possibilitat d'implantació d'instal·lacions d'energies renovables al terme municipal de Guimerà (veure 1.3.2. *Estat actual d'implantació de l'energia eòlica i fotovoltaica en el municipi*) i atesa a la falta de previsió de criteris i regulació de cap tipus a l'actual planejament municipal (veure 1.3.3. *Regulació vigent de la implantació de les energies renovables en el planejament municipal*), s'estableix com a objectiu principal de la present MP de les NNSS de Guimerà, incloure criteris d'ordenació i paràmetres tècnics a la normativa destinats a regular i ordenar la implantació de futures plantes i instal·lacions d'energies renovables.

1.5. Justificació i marc legal

La present MP s'efectua en base a l'art. 96 del DL 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'Urbanisme. En aquest article s'estableix que la modificació de qualsevol dels elements d'una figura de planejament urbanístic queda subjecta a les mateixes disposicions que la seva formació.

Aquest document DAE es realitza d'acord al conjunt de normativa amb incidència ambiental³, en base a l'observança de la LU i el Reglament que la desenvolupa (Decret 305/2006, de 18 de juliol), i en especial la Llei 21/2013, de desembre de 2013. Aquesta normativa estableix una diferència entre l'avaluació ambiental estratègica ordinària i l'avaluació ambiental simplificada.

D'altra banda, la Llei 16/2015, de 21 de juliol, de simplificació de l'activitat administrativa de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i dels governs locals de Catalunya i d'impuls de l'activitat, en la seva disposició addicional 8a, en l'apartat 6.b) estableix els casos que són objecte d'avaluació ambiental simplificada, entre ells el punt *Quart*:

Les modificacions dels plans urbanístics que són objecte d'avaluació ambiental estratègica ordinària que no constitueixen variacions fonamentals de les estratègies, les directrius i les propostes o de la cronologia del pla, però que produeixen diferències en els efectes previstos o en la zona d'influència.

En el cas d'avaluació ambiental simplificada cal aportar la documentació a què fa referència l'article 29.1 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre:

1. Dentro del procedimiento sustantivo de adopción o aprobación del plan o programa, el promotor presentará ante el órgano sustantivo, junto con la documentación exigida por la legislación sectorial,

³ http://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/avaluacio_ambiental/, normativa i actes.

una solicitud de inicio de la evaluación ambiental estratégica simplificada, acompañada del borrador del plan o programa y de un documento ambiental estratégico que contendrá, al menos, la siguiente información:

- a) Los objetivos de la planificación.*
- b) El alcance y contenido del plan propuesto y de sus alternativas razonables, técnica y ambientalmente viables.*
- c) El desarrollo previsible del plan o programa.*
- d) Una caracterización de la situación del medio ambiente antes del desarrollo del plan o programa en el ámbito territorial afectado.*
- e) Los efectos ambientales previsibles y, si procede, su cuantificación.*
- f) Los efectos previsibles sobre los planes sectoriales y territoriales concurrentes.*
- g) La motivación de la aplicación del procedimiento de evaluación ambiental estratégica simplificada.*
- h) Un resumen de los motivos de la selección de las alternativas contempladas.*
- i) Las medidas previstas para prevenir, reducir y, en la medida de lo posible, corregir cualquier efecto negativo relevante en el medio ambiente de la aplicación del plan o programa, tomando en consideración el cambio climático.*
- j) Una descripción de las medidas previstas para el seguimiento ambiental del plan.*

Altament, el DAE s'estructurarà i recollirà els continguts esmentats als art. 70 a) i 70 b) (capítol 4) del Reglament d'urbanisme, concretament:

- a) Determinació dels requeriments ambientals significatius en l'àmbit del pla, és a dir:

  - » *Descripció dels aspectes i elements ambientalment rellevants en l'àmbit del terme.*
  - » *Els objectius, criteris i obligacions de protecció ambiental que hi són aplicables.*
  - » *Els objectius i criteris ambientals que han d'inspirar la modificació de planejament.*
  - » *Relació amb altres plans, programes i projectes.**
- b) La justificació ambiental de l'elecció de les alternatives, és a dir:

  - » *La descripció de les alternatives considerades.*
  - » *L'anàlisi global dels impactes de les alternatives considerades.*
  - » *La justificació ambiental de l'alternativa seleccionada.**

L'objectiu del DAE, d'acord a la normativa que regula aquesta figura i al marc legal urbanístic que el fa preceptiu, és aportar la informació necessària perquè l'òrgan ambiental, atenent les consultes corresponents, emeti l'informe ambiental estratègic, que determinarà una de les següents consideracions:

- » El pla o programa no té efectes significatius sobre el medi ambient, en els termes establerts a l'informe ambiental estratègic. En aquest cas, es consolida el caràcter d'avaluació ambiental estratègica simplificada i el DAE completa el tràmit ambiental.

- » El pla o programa s'ha de sotmetre a una *avaluació ambiental estratègica ordinària* perquè pot tenir efectes significatius sobre el medi ambient. En aquest cas, el tràmit ambiental ha de prosseguir mitjançant l'Estudi Ambiental Estratègic (en endavant, EAE) i el Document Resum.

1.6. Objectius ambientals generals del planejament

Pot afirmar-se que un model territorial tendeix cap a la sostenibilitat en la mesura que assegura l'ús sostenible dels diversos recursos naturals, fonamentalment el sòl, i sigui energèticament eficient, minimitzi i assimili la producció de totes les formes de contaminació i residus, conservi la diversitat biològica, i garanteixi la qualitat de vida de la població.

Més concretament, les pautes generals que han d'orientar la planificació són les següents:

1. Ús eficient i reutilització del sòl i altres recursos naturals: Cal fomentar el model que comporti un menor consum de sòl i un estalvi d'altres recursos, atesa la possibilitat de reciclatge dels recursos consumits o no utilitzats (reutilització d'aigües pluvials i depurades i extensió de les xarxes separatives, compostatge de la matèria orgànica, planificació lumínica, etc.) i impulsant la implantació d'energies renovables. Amb relació a l'aigua és important protegir els espais de recàrrega dels aqüífers i integrar el màxim la planificació hidrològica i la planificació d'usos.
2. Prevenició i correcció de totes les formes de contaminació: La reducció de les diverses formes de contaminació (hídrica, atmosfèrica, acústica, lumínica, electromagnètica, de sòls, etc.) ha de ser un dels objectius de l'ordenació.
3. Prevenició de riscos naturals i tecnològics: Cal considerar adequadament les àrees de riscos en l'assignació dels usos del sòl: zones inundables, zones de risc geomorfològic, amb risc industrial, etc., així com regular acuradament la implantació d'activitats de risc.
4. Permeabilització i desfragmentació del territori: És important mantenir la permeabilitat ecològica del territori i en conseqüència la connectivitat dels espais lliures, evitar la formació de barreres i prevenir els processos de fragmentació de teixits i paisatges rurals.
5. Manteniment i millora de la identitat i qualitat paisatgística dels ambients rurals i urbans: Cal fixar objectius de qualitat paisatgística per a tots els tipus de paisatge presents en el territori, inclòs les àrees urbanes, i en particular els espais de transició entre el sòl urbà o urbanitzable i el no urbanitzable.

1.7. Objectius ambientals específics de la Modificació Puntual de la NNSS

El DAE haurà de considerar tots aquells àmbits o vectors ambientals sobre els quals la modificació del planejament pot incidir, així com la incidència ambiental global del model resultant.

Els requeriments ambientals que haurà d'atendre en la redacció del pla s'han de concretar en uns **objectius específics** referits als aspectes que s'assenyalen, formulats de manera jerarquitzada segons llur grau d'importància relativa, a fi que es diferenciïn amb claredat els més essencials. Concretament, cal referir-se als següents:

Taula 7. Objectius ambientals específics de la MP de les NNSS de Guimerà per a la regulació de les EERR.

SOSTENIBILITAT GLOBAL DEL MODEL D'ORDENACIÓ
Minimitzar l'ocupació de sòl i racionalitzar-ne l'ús
<ol style="list-style-type: none"> 1. Conjuminar l'assignació dels usos del sòl i l'edificació amb el manteniment i millora de la qualitat del paisatge i el manteniment dels signes d'identitat del territori. 2. Fixar les condicions per a l'emplaçament d'activitats, infraestructures i equipaments d'interès públic en sòl no urbanitzable.
BIODIVERSITAT TERRITORIAL, PERMEABILITAT ECOLÒGICA I PATRIMONI NATURAL EN GENERAL
Mantenir una coberta vegetal i una representació d'espècies de flora i fauna més àmplia i augmentar la permeabilitat ecològica
<ol style="list-style-type: none"> 3. Preservar els hàbitats i espècies d'interès del territori i evitar l'afecció a àrees fràgils. 4. Garantir la conservació de la biodiversitat i els espais d'interès i el manteniment de la connectivitat. 5. Regular la implantació de les instal·lacions de transport d'energia elèctrica, per minimitzar els seus efectes sobre els éssers vius i el paisatge.
AMBIENT ATMOSFÈRIC
Prevenir i corregir la contaminació acústica i lluminosa
<ol style="list-style-type: none"> 6. Limitar la generació de necessitats d'enllumenat exterior (públic i privat) i evitar-ne els fluxos hemisferi superior, la intrusió lluminosa i l'impacte negatiu sobre els organismes vius.
QUALITAT DEL PAISATGE
Manteniment i millora de la identitat i qualitat paisatgística dels ambients rurals i urbans
<ol style="list-style-type: none"> 7. Establir àmbits de protecció paisatgística on instal·lacions com les de generació i transport d'energia resultin incompatibles i prohibir-ne la implantació. 8. Regulació en SNU dels paràmetres d'implantació d'edificacions i llandars per a les construccions i instal·lacions associades a l'explotació de recursos naturals.

1.8. Objectius, criteris i obligacions de protecció ambiental aplicables en l'àmbit

1.8.1. PLA TERRITORIAL PARCIAL DE PONENT

El Pla General Territorial de Catalunya qualifica l'àmbit territorial de Catalunya en diferents àmbits funcionals. El municipi de Guimerà se situa a l'àmbit de Ponent (Terres de Lleida). El [Pla Territorial Parcial de Ponent](#) (en endavant, PTPP) va ser aprovat definitivament en data 24 de juliol de 2007 i publicat al DOGC núm. 4982, de 5 d'octubre de 2007.

A continuació es detallen de forma sintètica els objectius ambientals aplicables al PTPP, els quals s'han integrat en els principis rectors o objectius específics, en relació als tres sistemes d'ordenació (sistema d'espais oberts, sistema d'assentaments i sistema d'infraestructures de mobilitat i transport):

1. Biodiversitat:

1a): Protegir els espais naturals de valor intrínsec a escala nacional, regional i comarcal i garantir la seva connexió territorial i ecològica mitjançant un sistema d'espais oberts de protecció especial.

1b): Garantir la permeabilitat ecològica del conjunt de la matriu territorial.

2. Sòl:

2a): Eficiència en el consum de sòl, especialment de sòl de valor intrínsec i funcional.

2b): Protegir els sòls més fèrtils i de major valor agrícola.

2c): Protegir el sòl forestal de valor per raons de biodiversitat, protecció del sòl i funcions hidrològiques.

2d): Deixar lliures les zones subjectes a majors riscos naturals, així com minimitzar els efectes hidrològics derivats dels desenvolupaments urbans.

3. Aigua:

3a): Protecció de les zones actives en el cicle de l'aigua, amb una atenció especial a les àrees de recàrrega dels aqüífers, així com promoció d'un ús eficient i sostenible de l'aigua basat en la protecció a llarg termini dels recursos hidrològics disponibles.

4. Canvi climàtic:

4a): Frenar el creixement de la mobilitat obligada i afavorir modes de transport més eficients per a no incrementar les emissions de gasos amb efecte hivernacle i contribuir a un ús eficient i sostenible dels recursos energètics.

5. Paisatge:

5a): Protegir els paisatges d'excel·lència i donar directrius paisatgístiques per al conjunt del territori.

En el cas del municipi de Guimerà, el PTPP estableix les següents estratègies i determinacions:

» Sistema d'assentaments urbans

El fet d'estar situat en una zona eminentment rural, amb una trama urbana prou conservada, un volum de població minvat i a una certa distància a les principals polaritats territorials, van conferir a Guimerà una estratègia de creixement moderat com la resta de municipis de característiques similars. Això permet un creixement de fins al 30% com a màxim en relació al nucli urbà consolidat i semiconsolidat. Pel que fa als sistemes urbans, s'integra en el sistema Tàrrrega junt amb la resta de municipis de l'Urgell que hi limiten.

» Sistema d'infraestructures i mobilitat

El PTPP qualifica la L-241 de via estructurant secundària pel seu caràcter d'eix viari que serveix demandes de vertebració interna de l'àmbit de la vall del Corb. Per aquesta via, i amb incidència sobre el municipi de Guimerà, el pla no fa previsions. D'altra banda, tot i quedar fora del terme, cal fer menció de la proposta del Pla de condicionament de la C-14, via estructurant primària que enllaçant amb la L-241, enllaça Montblanc i Tàrrrega.

» Sistema d'espais oberts:

El PTPP classifica un sector a la banda est del terme com a **sòl de valor natural i de connexió**. Concretament, estableix un règim especial de protecció per al següent espai (ja inclòs en bona part al PEIN i la Xarxa Natura 2000):

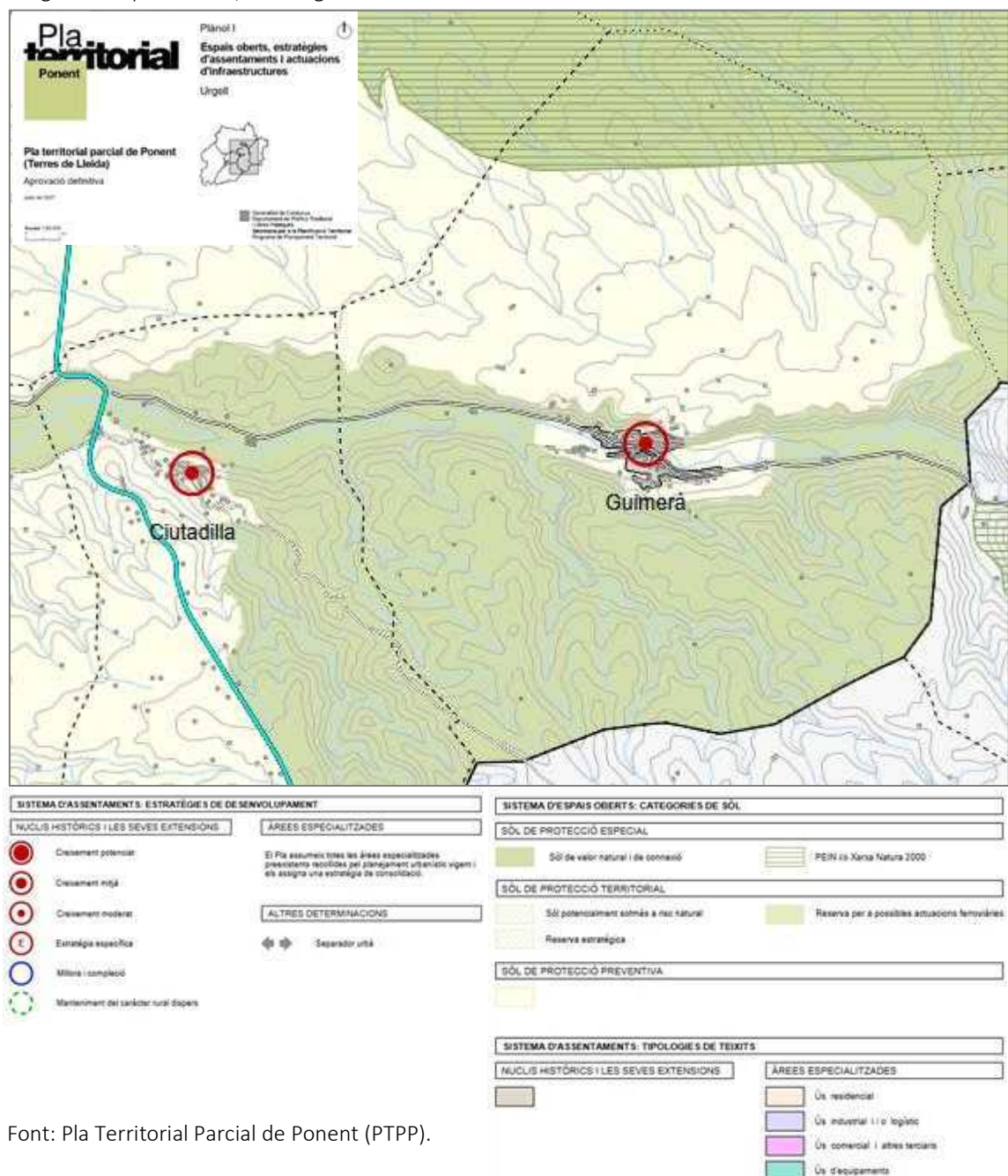
46. Connexió riu Corb. Connector fluvial entre les masses forestals de la Conca de Barberà i el riu Segre, amb zones de bosc de ribera i espècies lligades com el rossinyol, el bord, el balquer, la boscarla de canyar, l'oriol i el teixidor.

Aquest indret suma 1.408,4 ha, un 54% del TM, que comprèn la part de terme al sud del marge dret del riu Corb, incloent el vessant de la vall, a la que hi cal afegir el turó de la Bovera, una fracció llandant amb Montoliu de Segarra i una part de Llorac, al nord de la Xarxa Natura 2000.

La resta de municipi, que comprèn els terrenys classificats com a sòl no urbanitzable que no formen part de sòls de protecció especial, es qualifica com a **sòl de protecció preventiva**. El pla considera que cal protegir preventivament aquest sòl, sens perjudici que, mitjançant el planejament urbanístic municipal i d'acord a l'estratègia que el Pla assigna a cada assentament, es pugui delimitar àrees per a ésser urbanitzades i edificades, si escau.

A Guimerà no es delimita cap sector com a **sòl de protecció territorial** referent a zones potencialment sotmeses a risc natural o altres riscos en els quals s'estableix la condició de manteniment de la classificació de sòl no urbanitzable.

Figura 3. Espais oberts, estratègies d'assentaments i actuacions d'infraestructures del TM de Guimerà.

Font: Pla Territorial Parcial de Ponent (PTPP).

1.8.2. RELACIÓ AMB ALTRES PLANS, PROGRAMES I PROJECTES

Actualment es tendeix què l'ordenació del territori defineixi un marc de referència per l'actuació col·lectiva i en conseqüència, la planificació urbanística ha d'integrar la planificació territorial a tots els nivells. Aquesta interrelació, fruit de la presa de consciència de la complexitat de la realitat social, econòmica i territorial s'ha de tenir en compte a l'hora de definir un territori. En aquest sentit, la recerca és en establir una fusió entre els diversos plans i programes que afecten un àmbit determinat.

Alhora, la modificació ha d'harmonitzar-se amb els plans territorials sectorials existents, ja que el contingut i les determinacions d'aquests plans poden afectar en cada cas segons la naturalesa de la matèria a planificar. Els plans territorials sectorials comprenen l'àmbit de tot Catalunya, però d'acord amb el seu caràcter sectorial, les seves determinacions es refereixen a un o alguns aspectes de la realitat territorial: carreteres, espais d'interès natural, equipaments comercials, etc., que són analitzats i projectats, en cada cas, de manera especialitzada pel departament de la Generalitat responsable de la matèria de què es tracti.

No endebades, en desenvolupament de la Llei 23/1983, de 21 de novembre, de política territorial, la Generalitat ha elaborat i aprovat diversos plans territorials sectorials. A continuació es presenta una relació d'aquests plans:

- Normes Subsidiàries de Guimerà (1991, text refós de 1992).
- Pla de gestió i Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge dels ENP de la Plana de Lleida (2010).
- Pla territorial parcial de Ponent, aprovat el 24 de juliol de 2007.
- Espais de la Xarxa Natura 2000, ZEC i ZEPA (2006, revisada per acords de govern el 2009, 2013 i 2014).
- Pla d'Espais d'Interès Natural, 1992.
- El Programa de desenvolupament rural (PDR) de Catalunya 2014-2020.
- Pla de l'Energia i Canvi Climàtic de Catalunya 2012-2020.
- Pla hidrològic de la Conca de l'Ebre 2015-2021, aprovat el 28 de febrer de 2014.
- Pla territorial sectorial de la implantació de l'energia eòlica de Catalunya (2002).
- Programa general de prevenció i gestió de residus i recursos de Catalunya 2013-2020 (PRECAT20).
- Programa de sanejament d'aigües residuals urbanes 2005 (PSARU II).
- Pla territorial sectorial d'equipaments comercials -PTSEC- (2006).
- Pla d'infraestructures del transport de Catalunya 2006-2026.
- Pla sectorial d'abastament d'aigua a Catalunya PSAAC (pendent d'aprovació).
- Pla del transport de viatgers de Catalunya 2020 (aprovat 7 de març de 2017).
- Catàleg de paisatge de les Terres de Lleida (2008).
- Relació de fitxes del patrimoni arquitectònic i arqueològic.

2. REQUERIMENTS AMBIENTALS SIGNIFICATIUS EN L'ÀMBIT DE LA MODIFICACIÓ

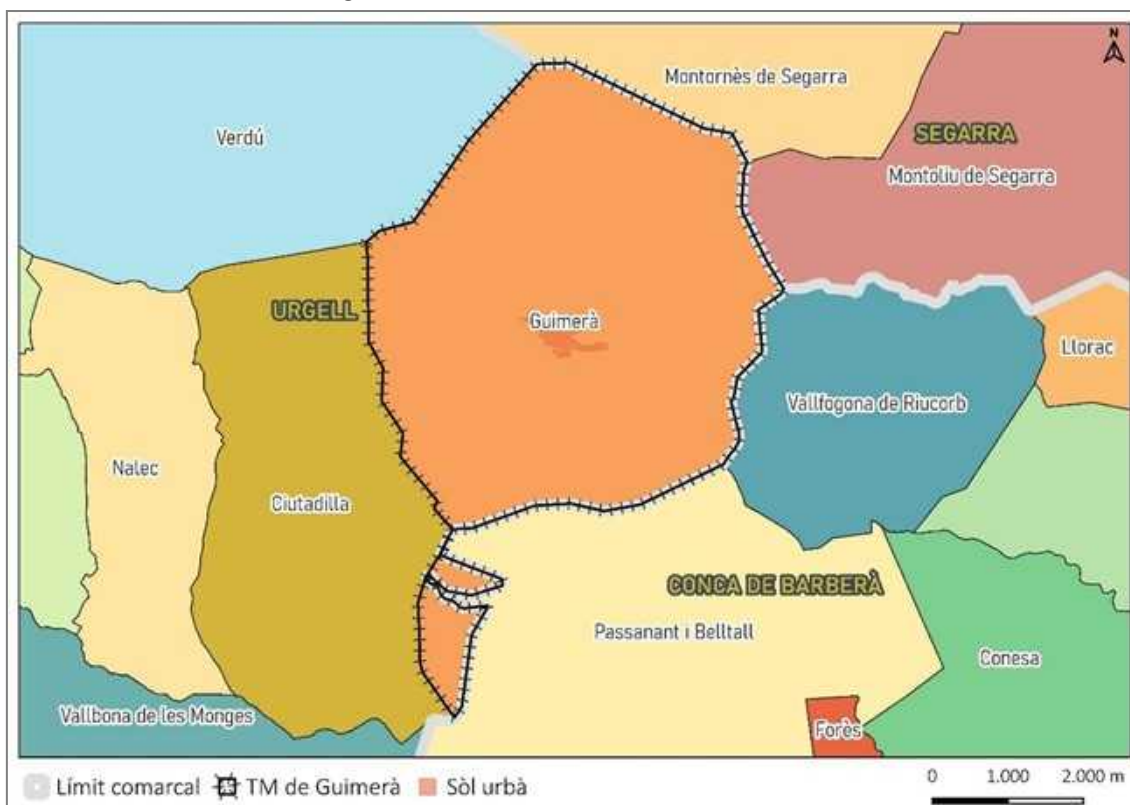
2.1. Medi físic

2.1.1. SITUACIÓ I CARACTERÍSTIQUES GENERALS

El municipi de Guimerà s'estén cap a l'extrem oest de la Depressió Central Catalana, a la riba dreta del riu Corb abans que aquest s'obri a la plana d'Urgell. Se situa a la província i vegueria de Ponent (Terres de Lleida), en la seva meitat E, i a l'extrem SE de la comarca de l'Urgell. La població, de 255 habitants (2023), es concentra al nucli de Guimerà. El municipi pertany al partit judicial de Cervera, a la demarcació electoral homònima i al bisbat de Tarragona mentre que el Registre de la Propietat és a Tàrraga.

El municipi de Guimerà es troba a cavall de tres comarques ja que limita amb els termes de Ciutadilla (O) i Verdú (NO), pertanyents a la mateixa comarca de l'Urgell, Montornès de Segarra (NE) i Montoliu de Segarra (E), de la Segarra, i Vallfogona de Riucorb (E) i Passanant i Belltall (S) – de la Conca de Barberà.

Figura 4. Encaix territorial del TM de Guimerà.

Font: ICGC i pròpia.

El municipi és partit pel riu Corb al marge dret del qual s'alcen els costers eixuts que mostren els estrats de roca calcària. Des del capdamunt de la vall que excava el Corb i vers el nord, el terme davalla suaument cap a la plana d'Urgell, entre fondalades que poc a poc es van obrint cap al terme de Verdú en sentit NO. És la zona dels plans per contraposició a la zona dels boscos, que s'alça al sud de la vall del Corb i que d'un caràcter molt més accidentat constitueix un conjunt de

barrancades en sentit NO que aboquen al marge esquerre del Corb. A l'extrem sud-oest, entre els termes de Passanant i Ciutadilla, Guimerà té un enclavament anomenat Relats.

A les zones planeres predominen clarament els conreus herbacis, a la vall fluvial del riu Corb apareix la vinya i als plans i zones costerudes domina l'olivera i més escàs, l'ametller. En zones de pendents apareixen els bancals i terrasses pròpies de les Garrigues.

Taula 8. Característiques del municipi de Guimerà (2023).

Comarca	Superfície	Habitants	Densitat	Altitud
Urgell	25,76 km ²	255	9,9 hab./ km ²	555 m

Font: pròpia a partir de l'IDESCAT.

2.1.2. GEOMORFOLOGIA I OROGRAFIA

El municipi s'emmarca en una zona de transició entre les terres planes de la Depressió Central catalana i els altiplans del sector segarrenc de l'Urgell, més propi de la meitat N del terme, i els primers contraforts del sistema prelitoral català, a la meitat S, precedint la serra de Forès. Tot plegat ve bruscament diferenciat per la vall del Corb, riu que travessa el nucli urbà en sentit E-O. La inclinació principal però és cap a NO, vers el centre de la dita Depressió Central

Al marge dret del riu Corb s'hi alça una serra molt seca, mentre que el marge esquerre és més abrupte i hi ha les fondalades més pronunciades, amb quatre torrenteres que duen aigua en episodis pluvials més pronunciats. L'erosió dels bancals ha estat frenada gràcies a la construcció de marges de pedra seca construïts al llarg del segle XIX i primers del XX a fi de guanyar espai de conreu.

Un 70% del municipi es troba per sobre dels 550 metres snm i les corbes de nivell superen els 650 m en les partides dels Rats, Perers i Julianes a tot el límit S i SE del terme, essent la cota més alta de 715 m a la zona de Relats. A l'extrem O del terme, tocant els límits de Verdú i Ciutadilla, per sobre del marge dret del Corb, sobresurt el turó de l'ermita de la Bovera, amb 589 m, essent un notable mirador de la plana de l'Urgell. Altrament, les cotes mínimes s'enregistren a l'extrem O del terme, quan el riu Corb s'endinsa al terme de Ciutadilla i al fons de les barrancades que s'endinsen a Verdú per l'extrem N amb un mínim de 475 m a la cota més baixa.

Taula 9. Elevacions del TM de Guimerà.

Metres snm	Superfície (Ha)	%
< 500 m	84,91	3,24
500 - 550	705,67	26,90
550 - 600	918,3	35,00
600 - 650	688,14	26,22
> 650m	226,67	8,64
TOTAL	2.623,69	100

Font: pròpia.

Així doncs, i segons la descripció genèrica anterior, a nivell geomorfològic el terme de Guimerà es divideix en tres grans parts:

a) Els Plans

Sector que representa més de la meitat del terme i que des del capdamunt de la cota de coronació de la vall del Corb, davalla progressivament al N de la plana d'Urgell. Tanmateix, el sector que delimita amb Montornès de Segarra també presenta pendents forts ja que inclou alguns barrancs tributaris del riu Cercavins, que transcorre en paral·lel al N del riu Corb.

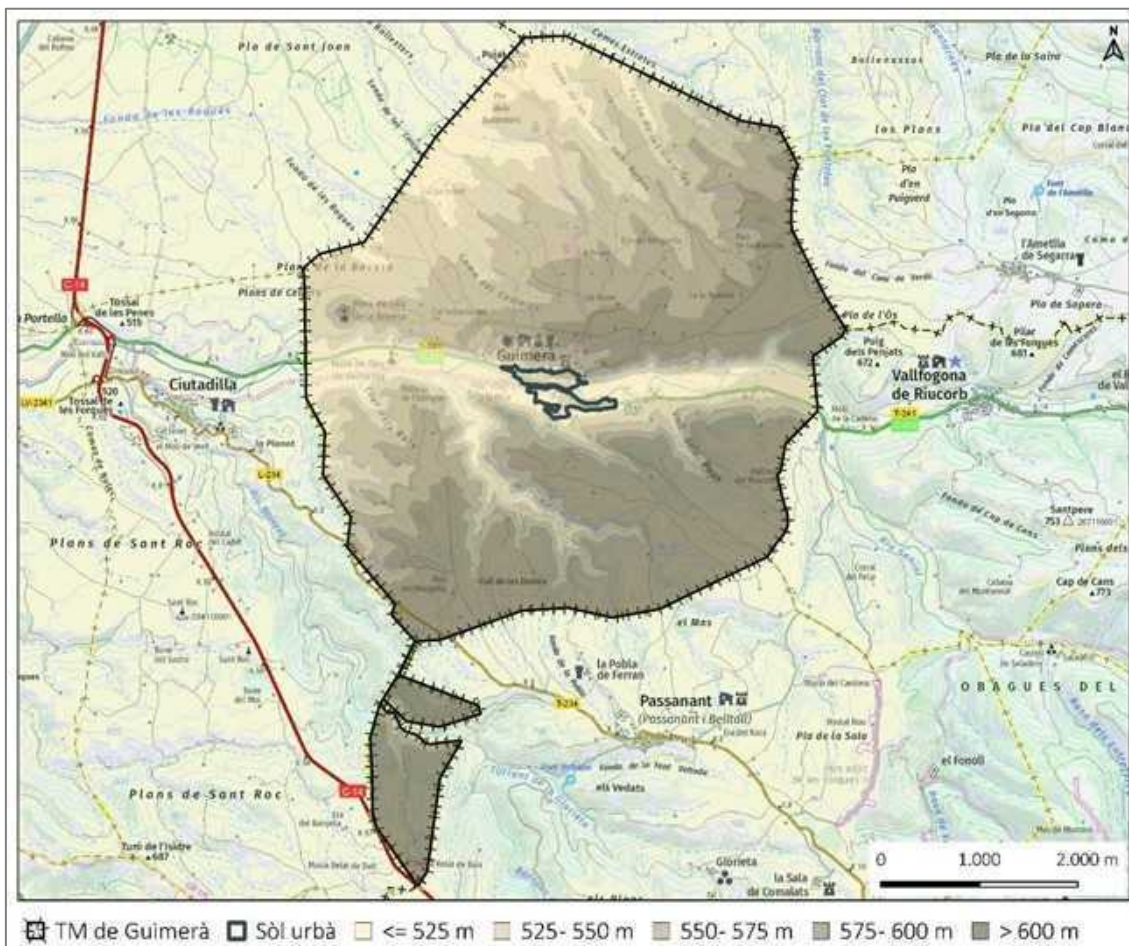
b) Vall del Corb

Franja central del terme formada per la vall que travessa el riu Corb en sentit E-O. Des de l'entorn de Llorac (Conca de Barberà) el curs fluvial discorre fent suaus meandres revestit d'al·luvions i és alimentat sobretot per barrancs procedents del S, alguns d'escassa longitud.

c) Els boscos

Zona més accidentada al S del terme, amb profundes fondalades, principalment el Fondo de la Sambola i de la Torre del Carlà. Les alçades oscil·len entre 511 i 667 m, on els espais més plans s'ubiquen als interfluvis.

Figura 5. Model d'Elevacions del Terreny (5x5) del TM de Guimerà.

Font: ICGC, MET i pròpia.

Una part majoritària del terme de Guimerà presenta pendents importants ja que el 31% del municipi supera el 20%. Aquestes es concentren a la banda sud del riu Corb, on aboquen diverses valls tributàries d'aquest curs fluvial. Altrament, els pendents inferiors al 5% es concentren a la

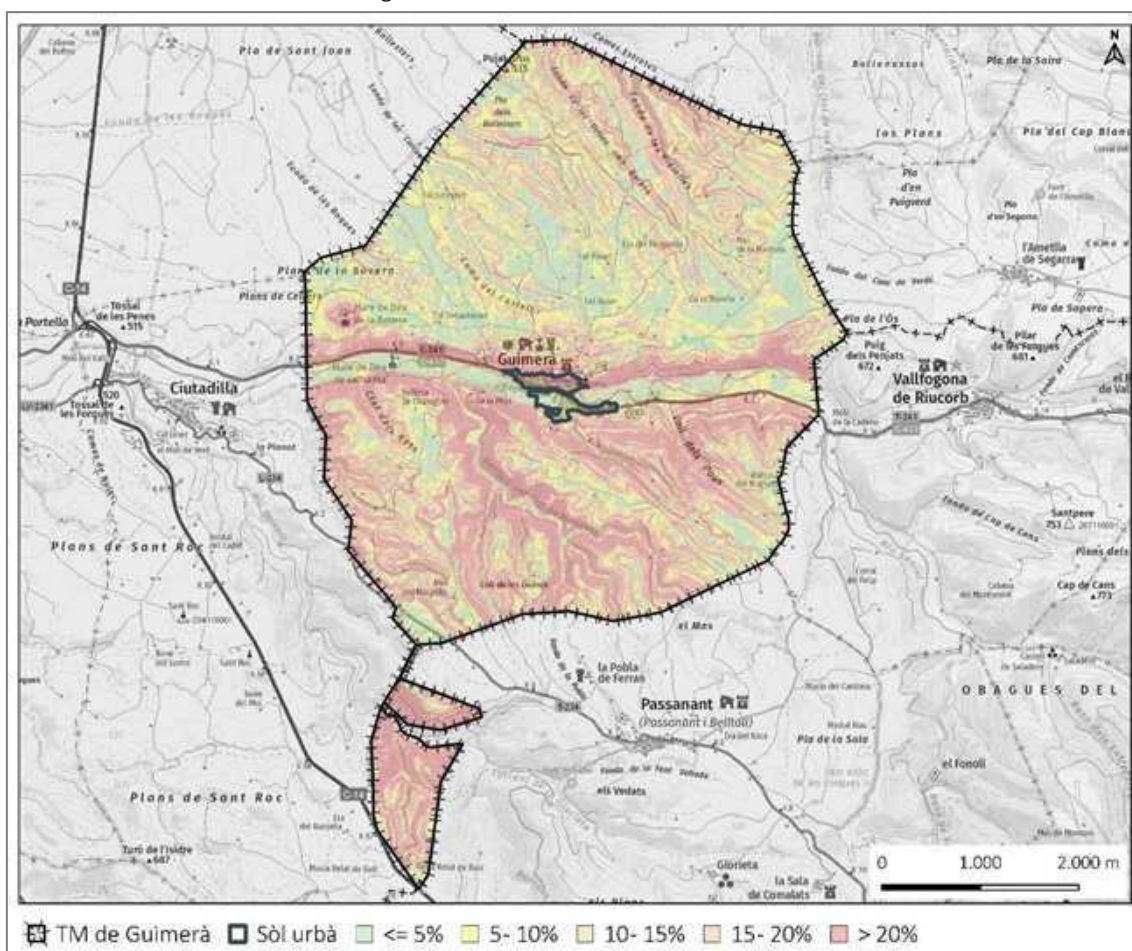
llera del riu Corb, en els interfluvis entre barrancs i en el sector que davalla des del capdamunt del nucli urbà vers el NO. També és força accidentat la franja nord-est que confronta amb Montornès de Segarra.

Taula 10. Pendents del TM de Guimerà.

Pendent (%)	Superfície (Ha)	%
< 5	451,86	17,22
5 - 10	576,44	21,97
10 - 15	446,12	17,00
15 - 20	333,90	12,73
> 20	815,37	31,08
Total	2.623,69	100

Font: pròpia.

Figura 6. Pendents del TM de Guimerà.

Font: ICGC i pròpia.

2.1.3. CLIMATOLOGIA

Al terme de Guimerà li correspon el tipus de clima semiàrid segons la classificació de *Thornthwaite*. Es tracta d'un clima de tipus mediterrani continental sec, on es donen estius calorosos i secs i hiverns freds. Les precipitacions assoleixen els seus valors màxims a la tardor i també a la primavera. La particularitat de Guimerà rau en què es troba a una altitud notable en comparació amb la majoria de municipis de la Depressió Central, fet que implica diverses

variacions: les temperatures són una mica més fresques a l'estiu, la secada és menor i la irrupció de la boira menys intensa.

La pluviometria anual sol oscil·lar entre 450 i 500 mm. Aquestes precipitacions, en la gran majoria, són en forma de pluja ja que les nevades són escasses i acostumen a reduir-se a menys de 3 dies l'any. Per contra, les glaçades apareixen amb certa freqüència de novembre a març, sobretot a la meitat nord del terme, i les boires i boirines, poden ser presents en les clotades i valls, i també a les zones altes, puntualment a l'estiu.

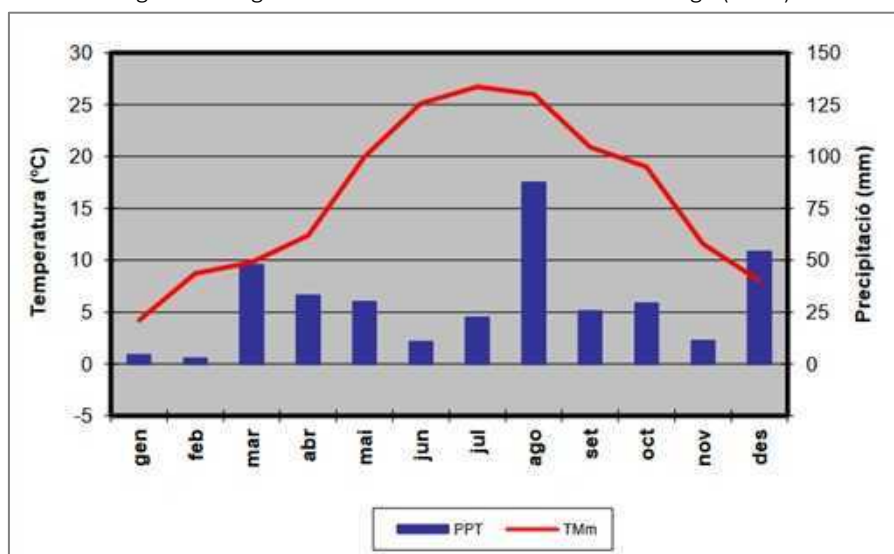
A continuació, es relacionen les dades generals pel període 2019-2022 de l'estació meteorològica del Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) més pròxima, situada a la ciutat de Tàrraga, a 15 km.

Taula 11. Dades climàtiques a l'estació de Tàrraga (2019-2022).

	2019	2020	2021	2022	Mitjana
Precipitació total acumulada (mm)	401,6	571,9	333,3	257,3	391,03
Temperatura mitjana (°C)	14,6	14,6	14,3	16,1	14,90
Mitjana de les temperatures màximes (°C)	20,9	20,6	20,4	22,5	21,10
Mitjana de les temperatures mínimes (°C)	9,2	9,6	9,2	10,7	9,68
Temperatura màxima absoluta (°C)	42,0 (29/06)	40,1 (31/07)	41,2 (14/08)	39,9 (15/06)	40,80
Temperatura mínima absoluta (°C)	-5,0 (11/01)	-5,6 (15/01)	-7,2 (12/01)	-4,0 (22/01)	-5,45
Velocitat mitjana del vent (m/s)	2,9	2,7	2,7	2,7	2,75
Humitat relativa mitjana (%)	65	71	69	64	67,25
Irradiació solar global diària (MJ/m ²)	17,1	16,5	16,4	16,8	16,70

Font: Servei Meteorològic de Catalunya i pròpia.

Figura 7. Diagrama ombrotèrmic de l'estació de Tàrraga (2022).

Font: Servei Meteorològic de Catalunya (SMC).

Les dades mostren valors mitjos de precipitacions i temperatura ajustats al patró esperable, si bé les precipitacions presenten una marcada irregularitat interanual.

Pel que fa a temperatures, les mitjanes anuals oscil·len entre 12 i 14°C essent la meitat meridional del municipi la zona de temperatures més baixes, mentre que la meitat nord, correspon a la divisòria de temperatures més altes (13-14°C).

Pel que fa a vents, el més característic és el mestral o serè, vent sec del NO que bufa sobretot a l'hivern, característic de tota la Depressió de l'Ebre i de la marinada, de component SE que bufa a la tarda en els mesos d'estiu. Molt més rars són el llevant i la tramuntana.

2.1.4. GEOLOGIA

El territori s'inscriu en la zona oriental de la gran depressió terciària de l'Ebre on hi ha un gran predomini de materials sedimentaris recents, de final del terciari (Oligocè) i el quaternari (Plistocè i Holocè) dipositats en estrats quasi horitzontals.

La litologia dominant al terme són les calcàries micrítiques, roques calcàries de gra fi compostes exclusivament per matriu carbonatada (Micrita). Pel que fa a la depressió que forma el riu Corb i la resta de barrancs, estan compostes principalment de graves a la zona de la llera, i argiles i llims als vessants. A banda, també hi ha sectors amb graves amb combinació amb litologies de guix inferior, com calcàries i margues, argiles i gresos.

La següent taula mostra les principals litologies del municipi:

Taula 12. Litologies principals del TM de Guimerà.

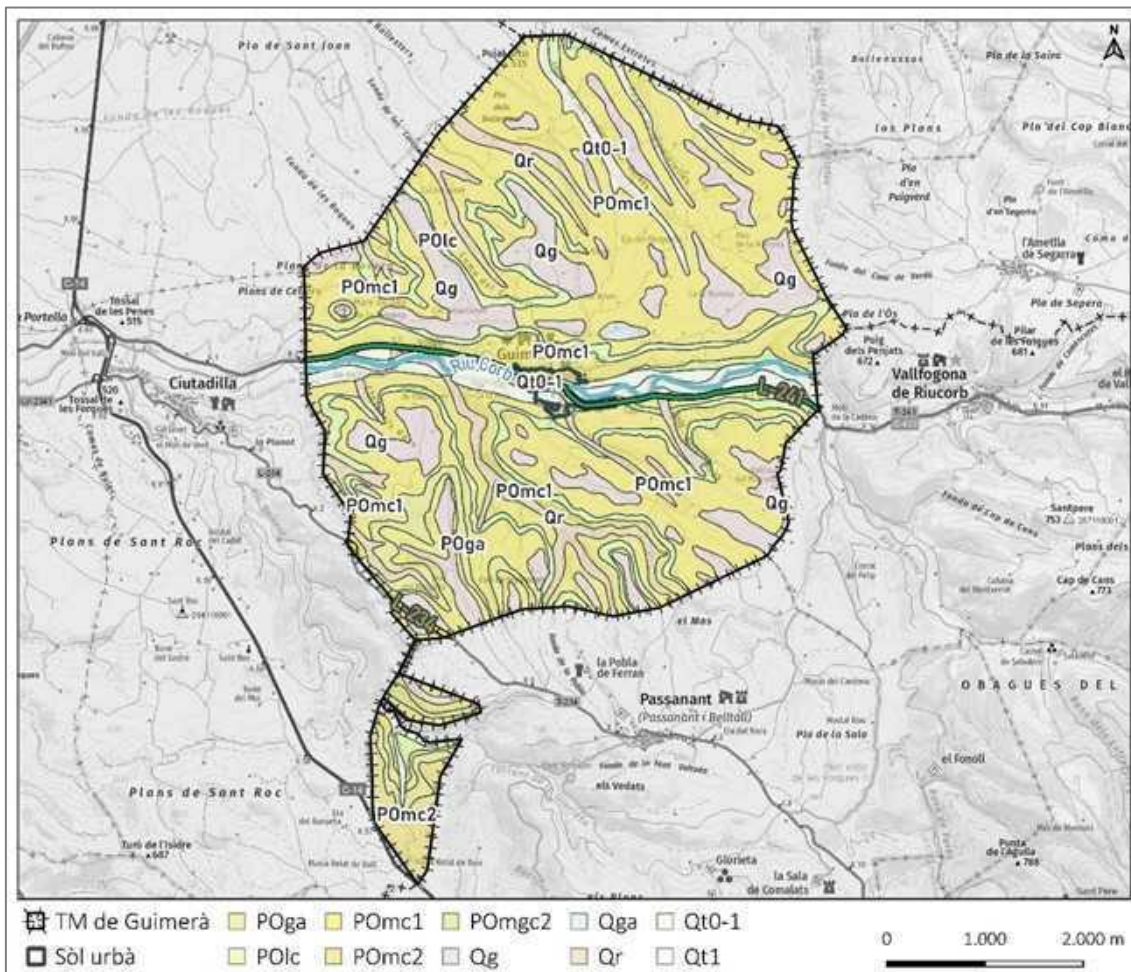
Codi	Descripció	Superfície (ha)	% superfície TM
POmc1	Calcàries micrítiques amb intercalacions de margues grises i llims carbonats	1.457,53	55,55
Qg	Fragments angulosos inclosos en una matriu d'argiles vermelles	403,25	15,37
POlc	Argiles de color vermell i groc amb nivells de margues grises	238,43	9,09
Qr	Graves, sorres, llims i localment blocs, que formen els dipòsits de les lleres actuals de les rieres i dels torrents	150,02	5,72
Qt0-1	Representa els sediments més moderns: llera actual, plana d'inundació ordinària i terrassa més baixa, entre 0 i 2 metres per sobre el nivell del riu	148,07	5,64
POga	Gresos de color verd, lutites i argiles de colors vermell i groc	91,10	3,47
Qt1	Terrassa fluvial	64,38	2,45
POmc2	Margues amb intercalacions de biomicitres i calcisilites	64,14	2,44
TOTAL		2.616,92	99,73

Font: pròpia a partir de l'ICGC.

Pel que fa als sòls, a la zona dels Plans, hi predominen les terres primes, és a dir, sòls graverosos mentre que a la banda dels Boscós s'hi alternen terres primes dels interfluvius i fortes, és a dir, argiloses als plans, més aptes per al cereal d'hivern.

D'altra banda, segons informació del DACC, ni al terme de Guimerà ni a cap dels municipis limítrofs s'hi ubica cap *espai o àrea d'interès geològic* dels inclosos en l'inventari realitzat pel mateix Departament.

Figura 8. Unitats geològiques del TM de Guimerà.

Font: ICGC i pròpia.

2.1.5. Sòls

Pel que fa als sòls, segons la classificació del mapa de sòls 1:25.000 de l'ICGC, al terme s'hi localitzen bàsicament la classe W34 que se circumscriu a la llera del riu Corb, i la classe W17Q a tota la resta del terme:

Taula 13. Tipologies de sòl principals del TM de Guimerà.

Codi	WRB Soil	Superfície (ha)	% superfície TM
W17Q	<i>Calcaric Leptosol i Calcaric Skeletic Leptic Regosol</i>	2.425,8	92,7
W34	<i>Calcaric Fluvic Cambisol i Calcaric Fluvisol</i>	191,1	7,3
TOTAL		2.616,9	100

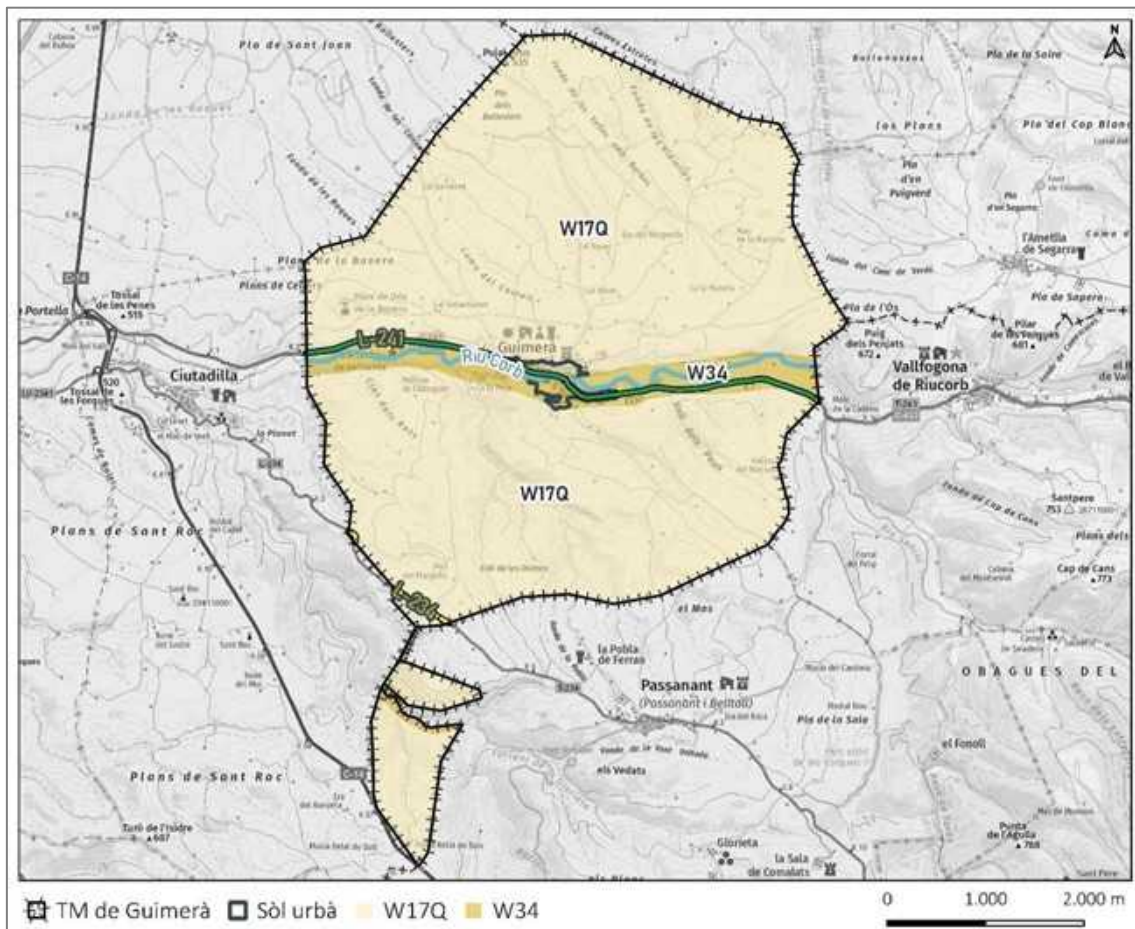
Font: ICGC i pròpia.

→ W17Q. *Calcaric Leptosols i Calcaric Skeletic Leptic Regosols*. Sòls desenvolupats a partir de roques de diferents litologies, riques en carbonats, i els dipòsits procedents de la seva meteorització en divisòries i vessants moderats d'algunes serres del sistema mediterrani i dels relleus abruptes de les conques de l'Ebre. Superficials o molt superficials, ben drenats, amb textures mitjanes o grosses i un contingut variable d'elements grossos. Presenten poc desenvolupament edàfic. Els pH són de mitjanament bàsics a lleugerament alcalins i els continguts de carbonat càlcic, de moderadament alts a molt alts. w17Q) sobre roques

plurilítics amb predomini de calcàries. S'ubica gairebé en la totalitat del municipi, excepció de la zona central on discorre el riu Corb.

- **W34.** *Calcaric Fluvic Cambisol i Calcaric Fluvisol.* Sòls desenvolupats a partir dels dipòsits de meteorització de les roques, riques en carbonats, en molts fons de vall de la conca de l'Ebre i del sistema mediterrani. Molt profunds, ben drenats, amb textures mitjanes o moderadament grosses i un contingut variable d'elements grossos. Presenten poc desenvolupament edàfic, en alguns perfils es pot apreciar encara el caràcter fluvèntic. En ocasions però, poden presentar algunes acumulacions secundàries de carbonat càlcic en forma de nòduls o revestiments d'elements grossos que donen lloc a un horitzó càmbic. Els pH són de neutres a mitjanament bàsics i els continguts de carbonat càlcic, de moderadament alts a molt alts. S'ubica a l'entorn del curs fluvial del riu Corb, perpendicular aquest.

Figura 9. Tipologies de sòl del TM de Guimerà.

Font: ICGC i pròpia.

L'IEC no disposa dels mapes de sòl del municipi però donat el predomini de les roques calcàries, la majoria de sòls són de caràcter bàsic. Tot i aquesta composició calcària majoritària, en diversos indrets del secà s'han detectat problemes de salinització del terreny.

2.1.6. ATMOSFERA

» Qualitat de l'aire

Guimerà es troba en la Zona de Qualitat de l'Aire (ZQA) núm. 14, corresponent a les Terres de Ponent, que s'ha delimitat a partir de les condicions de dispersió. En aquesta ZQA, les àrees rurals representen la major part del territori. En contrast, presenta nuclis urbans de grandària mitjana i una ciutat de dimensions considerables com Lleida.

Els nivells mitjans d'emissions difuses provenen de les activitats domèstiques i el trànsit urbà i interurbà. Hi ha focus industrials aglutinats a l'entorn de l'autovia A-2. Respecte a la IMD de les vies urbanes i interurbanes hi ha trams amb trànsit escàs, moderat i intens.

Pel que fa a nivells d'immissió, les estacions actuals estan orientades a valors de fons i en menor mesura a les indústries. El nou portal de Qualitat de l'Aire del Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat de la Generalitat diu:

A la Zona de Qualitat de l'Aire 14, Terres de Ponent, els nivells de qualitat de l'aire mesurats pel diòxid de nitrogen, el diòxid de sofre, el monòxid de carboni, les partícules en suspensió de diàmetre inferior a 10 micres, les partícules en suspensió de diàmetre inferior a 2.5 micres, el benzè i el plom estan per sota dels valors límit establerts per la normativa vigent.

Quant a nivells mesurats d'arsènic, cadmi, níquel i benzo(a)pirè, no s'han superat els valors objectiu.

Pel que fa a l'ozó troposfèric no s'ha detectat cap superació del líndar d'informació horari a la població ni s'ha enregistrat cap superació del líndar d'alerta. Referent al valor objectiu per a la protecció de la salut humana, s'ha superat al punt de mesurament de Juneda. En relació al valor objectiu per a la protecció de la vegetació, s'ha superat als punts de mesurament de Juneda i Els Torms (EMEP).

Pel que fa a l'avaluació dels nivells de la resta de contaminants, d'acord amb l'inventari d'emissions i les condicions de dispersió de la zona, s'estima que els nivells compleixen els objectius de qualitat de l'aire establerts a la normativa vigent.

L'estació de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica de referència i propera és a Juneda (Pla del Molí), a 30 km en línia recte direcció O. Els mesuraments d'aquesta estan orientats a un tipus d'àrea Rural (tipus ocupació de sòl) - Fons (tipus de font emissora), assimilable a la perifèria de Cervera. En la taula següent, es mostren les dades disponibles:

Taula 14. Nivells mitjans de contaminants mesurats a l'estació de Juneda (Pla del Molí).

Contaminant	Tipus d'avaluació	Mitjana anual					Unitat (máx. valor)
		2024	2023	2022	2021	2020	
Òxid nítric (NO)	F	1	-	5	-	1	µg/m ³
Diòxid de nitrogen (NO ₂)	F	5	-	16	-	3	µg/m ³
Partícules en suspensió <10 micres (PM10)	I	36	27	-	35	9	µg/m ³
Òxid de nitrogen (NOx)	F	7	-	23	-	4	µg/m ³
Ozó troposfèric (O ₃)	F	65	65	54	37	48	µg/m ³

F: mesurament fix; i: mesurament indicatiu.

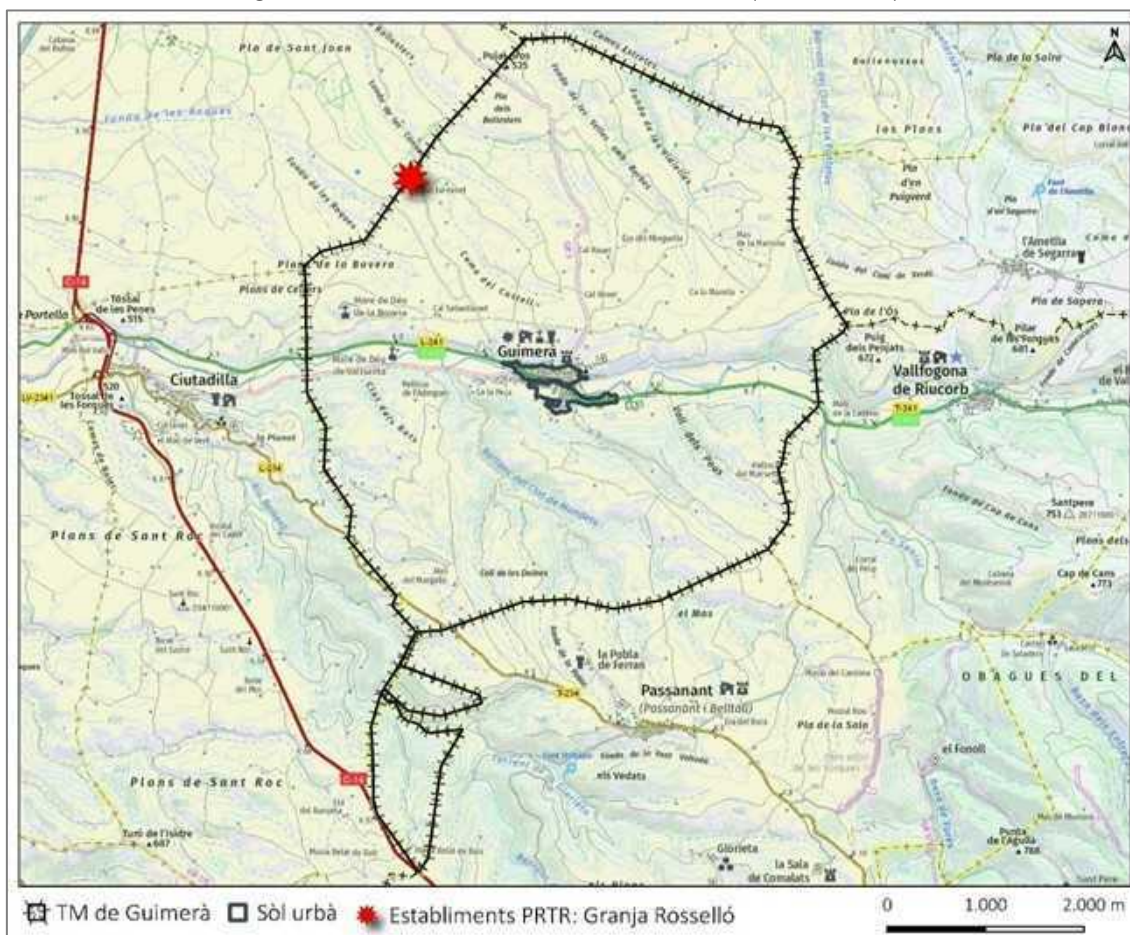
Font: adaptada del portal web [qualitatdelaire](http://qualitatdelaire.gub.cat).

Segons la taula, l'ozó troposfèric presenta valors considerablement alts, especialment els darrers anys, tot i que encara allunyats dels llindars d'alerta. Cal recordar que es tracta de valors mitjos, fet que no treu l'existència d'episodis puntuals amb valors alts (com assenyalen els informes abans esmentats). Cal doncs prendre consciència de l'ozó com un dels principals gasos contaminants de la zona.

En aquest sentit, cal remarcar que es tracta d'un contaminant que no s'emet directament a l'atmosfera, sinó que es forma a partir de reaccions químiques entre contaminants primaris com els òxids de nitrogen i els compostos orgànics volàtils (les reaccions químiques entre aquests contaminants primaris necessiten una radiació solar intensa durant un període de temps prou llarg, un mínim de diverses hores, per formar l'ozó).

En vista de la importància adquirida per aquest contaminant, en compliment de la Directiva 2008/50/CE adoptada en el Reial decret 102/2011, de 28 de gener, relatiu a la millora de la qualitat de l'aire, el Departament de Territori vigila els nivells d'ozó i dona informació pública i recomanacions a la població en cas que se superin certs llindars a través de la campanya de vigilància dels nivells d'ozó troposfèric que es realitza cada any del 15/05 al 15/09.

Figura 10. Localització de les instal·lacions PRTR (TM Guimerà).

Font: DG Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic i pròpia.

Finalment, segons el "Registre Estatal d'Emissions i Fonts Contaminants", en les immediacions de l'àmbit (radi de 2 km) hi ha una activitat que presenta emissions contaminants destacables i que, per tant, poden repercutir en la qualitat de l'aire de la zona:

Taula 15. Establiments del Registre Estatal d'Emissions i Fonts Contaminants del TM de Guimerà.

Núm.	Nom activitat	Tipus PR	Activitat	Codi activitat
1	Granja Rosselló	Explotació de bestiar porcí	Instal·lacions destinades a la cria intensiva d'aus de corral o porcs que tinguin de més de 2.000 places per porcs ibèrics de més de 30 kg	7.a.ii

Font: pròpia i Registre PRTR.

» Qualitat acústica

En aquest àmbit de regulació, cal tenir en compte el Decret 176/2009, de 10 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica, i se n'adapten els annexos (DOGC núm. 5506- 16/11/2009). El decret estableix en l'art. 10 la delimitació dels *diferents tipus d'àrees acústiques*:

- Zona de sensibilitat acústica alta (A).
- Zona de sensibilitat acústica moderada (B).
- Zona de sensibilitat acústica baixa (C).
- Zones de soroll.
- Zones d'especial protecció de la qualitat acústica (ZEPQA).
- Zones acústiques de règim especial (ZARE).

La taula recull les subzones en què es divideixen les tres primeres zones:

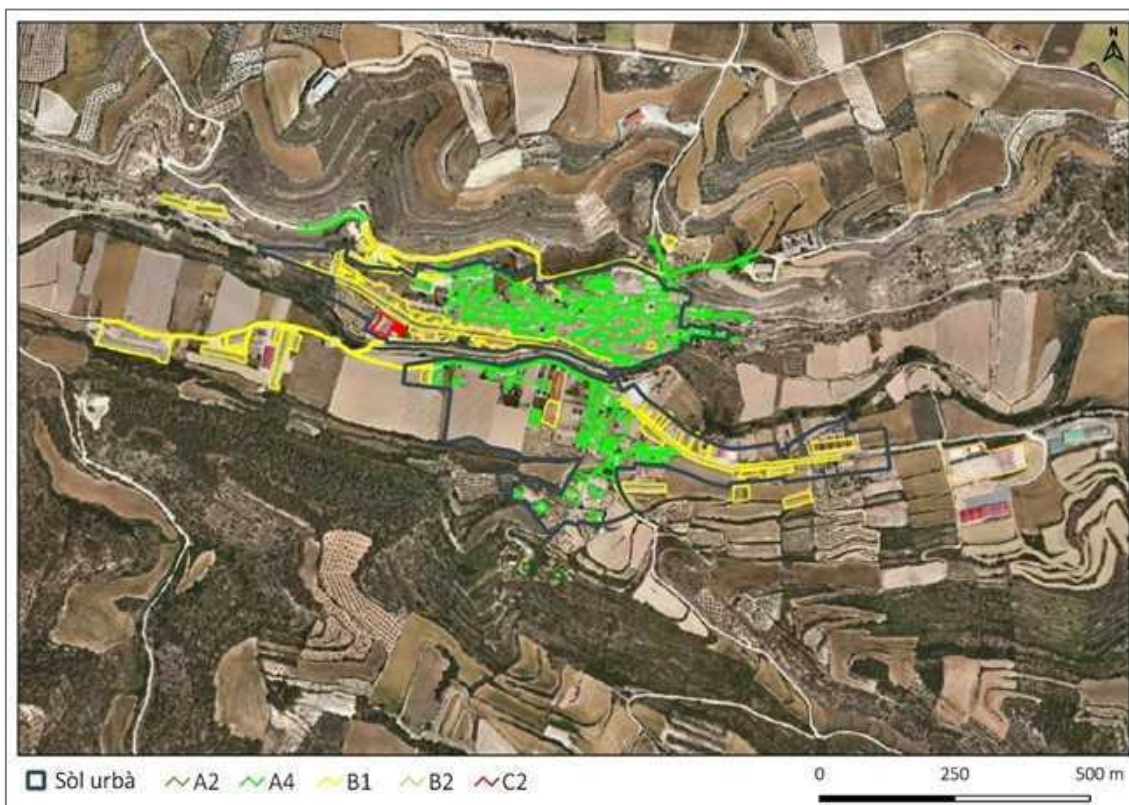
Taula 16. Valors límit d'immissió segons els usos del sòl en les diferents subzones.

Zones de sensibilitat acústica i usos del sòl	Valors límit d'immissió en dB(A)		
	Ld (7 h- 21 h)	Le (21 h- 23 h)	Ln (23 h- 7 h)
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA ALTA (A)			
(A1) Espais d'interès natural i altres	-	-	-
(A2) Predomini de l'ús sanitari, docent i cultural	55	55	45
(A3) Habitatges situats al medi rural	57	57	47
(A4) Predomini del sòl d'ús residencial	60	60	50
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA MODERADA (B)			
(B1) Coexistència de sòl d'ús residencial amb activitats i/o infraestructures de transport existent	65	65	55
(B2) Predomini del sòl d'ús terciari diferent a (C1)	65	65	55
(B3) Àrees urbanitzades existents afectades per sòl d'ús industrial	65	65	55
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA BAIXA (C)			
(C1) Usos recreatius i d'espectacles	68	68	58
(C2) Predomini de sòl d'ús industrial	70	70	60
(C3) Àrees del territori afectades per sistemes generals d'infraestructures de transport o altres equipaments públics	-	-	-

Nota: Ld, Le i Ln : índexs d'immissió de soroll en els períodes de dia, vespre i nit, respectivament.

Font: Annex A del Decret 176/2009.

Figura 11. Mapa de capacitat acústica de Guimerà.

Font: DG Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic i pròpia.

Guimerà té el Mapa de Capacitat Acústica (MCA) aprovat a data de 31 de gener de 2012. Atesa la reduïda dimensió del nucli urbà, el caràcter rural i d'ús gairebé exclusivament residencial, quasi la totalitat del municipi cartografiat s'emmarca en zona de tipologia A4, a excepció de la franja adjacent a la carretera i dos vials rurals d'accés de la maquinària agrícola a la banda nord i sud (i diferents magatzems i granges aïllades) que es qualifiquen de B1 i l'escola que es qualifica de B2. Altrament, la cooperativa agrícola, també a la carretera, es qualifica de C2. Genèricament, el sòl no urbanitzable correspondria a una zona A1.

» Contaminació lumínica

Segons la Llei 6/2001, de 31 de maig, *d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn* el territori es divideix en 4 zones, tal com s'indica en la següent taula:

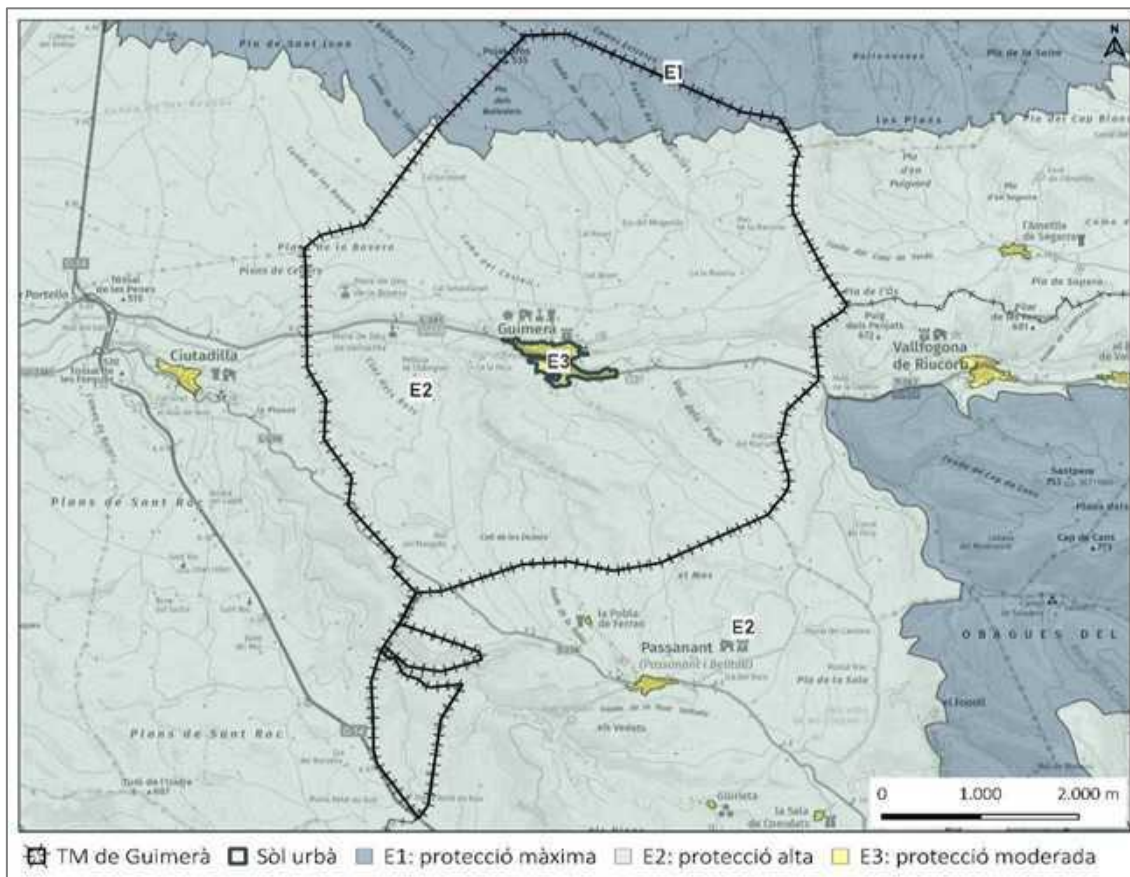
Taula 17. Art. 5 de la Llei 6/2001 de 31 de maig.

Zona/ Protecció	Descripció
E1 - Màxima	Àrees incloses al PEIN o àmbits territorials que hagin d'ésser objecte d'una protecció especial, per raó de llurs característiques naturals o de llur valor astronòmic especial, en els quals només es pot admetre una brillantor mínima.
E2 - Alta	Àrees incloses en àmbits territorials que admeten una brillantor reduïda.
E3 - Moderada	Àrees incloses en àmbits territorials que admeten una brillantor mitjana.
E4 - Menor	Àrees incloses en àmbits territorials que admeten una brillantor alta.

Font: DTES.

En general, les àrees urbanes residencials es qualifiquen com a zona E3, tot respectant les limitacions i prohibicions que aquesta llei estableix en el seu art. 6. La resta del terme, en sòl no urbanitzable, s'adscriu al grau de protecció E2, amb una petita franja al sector N, que se situa en un espai de Xarxa Natura 2000 i en conseqüència s'inclou en zona de màxima protecció E1.

Figura 12. Zonificació de la protecció contra la contaminació lumínica del TM de Guimerà.

Font: DTES i pròpia.

En tot cas, els criteris a tenir en compte per al disseny de l'enllumenat exterior s'estableixen en el Decret 190/2015, de 25 d'agost, de desplegament de la Llei 6/2001, d'ordenació ambiental de l'enllumenat per a la protecció del medi nocturn. En aquest, es concreten les característiques de les instal·lacions en funció de l'ús al què es destina l'enllumenat (art. 12 i 13), entre els que s'inclou l'enllumenat d'aerogeneradors eòlics. En els annexos es concreten regulacions específiques quant a tipus de làmpades, flux lumínic, etc. per cada zona de regulació.

2.1.7. HIDROLOGIA

El fet més determinant del municipi des del punt de vista hidrològic és la pas del riu Corb. Aquest curs fluvial neix a l'est de Guimerà, a la veïna comarca de la Conca de Barberà, a ponent del nucli de Rauric, al terme de Llorac, a l'anomenada Baixa Segarra just a l'interfluvi entre la conca del riu Segre i el riu Francolí.

El riu Corb, forma part de la conca de l'Ebre i en concret de la subconca del Segre al qual hi desemboca al municipi de Vilanova de la Barca (Segrià) després de recórrer uns 57 km. En general, transporta poc cabal d'aigua (0-1 m³/s) la qual cosa depèn en gran mesura de les precipitacions,

essent més aviat escasses i de fort component estacional. El Corb té la peculiaritat que, a partir del terme de Belianes, el curs es divideix. El curs natural va en direcció Vilanova de Bellpuig, s'adreça al nucli de Golmés i continua cap a l'O fins travessar el polígon industrial del Segre i desembocar al riu Segre, anomenat també la Clamor de les Canals, la qual només duu aigua en episodis importants de precipitació. El curs artificial, derivat al segle XV, es dirigeix a Bellpuig, més endavant s'uneix a l'Ondara i desemboca al Segre a l'alçada de Vilanova de la Barca.

El riu Corb a Guimerà té un recorregut de 6 km aproximadament, creuant el terme en sentit gairebé rectilini d'est a oest. El cabal en aquest tram és escàs degut al poc cabal propi i per diverses captacions al llarg del curs. Històricament havia transportat més aigua, tal com ho testimonia la presència de fins a 5 molins bàsicament fariners (IEI, 1986), només al terme de Guimerà. A Guimerà, cal fer menció de quatre barrancs o fondos tributaris del riu Corb pel marge esquerre, al sud, de caràcter intermitent:

» Fondo de la Torre del Carlà o els Pous

Primera fondalada en sentit descendent procedent dels plans que delimiten amb Vallfogona i Passanant i Belltall que desemboca al Corb a l'est del nucli de Guimerà, pròxim a l'antic Molí Nou.

» Fondo de les Pedreres o l'Argelaga

Fondalada central que ressegueix el camí de Passanant i Belltall fins l'antic camí Ral. La capçalera es bifurca cap a ponent, vers el camí de les Serres i posterior a llevant, cap al camí del cap del terme i desemboca al riu Corb just a migdia del nucli urbà.

» Fondo de la Sangola o els Masets

Correspon al fondo amb la conca més important del terme. Recull les aigües del sector que delimita amb Passanant i Belltall i la Pobla de Ferran, on es forma de la unió de tres barrancs donant lloc la font de la Sangola, la més rellevant de Guimerà. Conflueix amb el riu Corb a l'oest del nucli del terme.

» Barranc de la Miquelona

Tributa al riu Corb just al límit de terme de Guimerà amb Ciutadilla, el qual pràcticament constitueix la partió d'ambdós termes, al marge esquerre del curs fluvial.

A la banda nord, dels Plans, sols destaca el fondo de les Vidielles que davalla en sentit SE-NO i les Comes Estretes que constitueix límit municipal amb Montornès de Segarra. Ambdós s'ajunten al nucli del Mas de Bondia, fora del terme de Guimerà, per desembocar poc després al Cercavins, afluent del riu Ondara.

Fonts

Al terme de Guimerà hi ha un bon nombre de fonts, totes elles a la banda sud del nucli, tret de la font dels Ballesters ubicada al nord, al sector dels Plans:

Taula 18. Llistat de fonts presents del TM de Guimerà, en SNU.

	Nom	Disponibilitat aigua	Observacions	Accessible
1	La Fonteta	No	Rajava directament de la déu	Fàcil
2	Font dels Pous	Sense dades	-	Difícil

	Nom	Disponibilitat aigua	Observacions	Accessible
3	Font de la Salomona	No	La mina s'omple, i probablement en capta l'habitatge proper (piscina)	Regular
4	Font dels Masets	Desapareguda	Coberta per esbarzerar entre el qual no s'aprecien restes	Fàcil
5	Font de la Cirera	Si	Connectada a la xarxa. Arranjada al 2008	Si
6	Font de la Sangola	Si	Abastia el nucli fins als anys 60. L'any 1983 va ser arranjada	Si
7	Font de Trudes o la Juliana	Si	-	Difícil
8	Font del Patam	Si	No arranjada	Fàcil
9	Font de l'Arnica	Desapareguda	No s'aprecien restes	Regular
10	Font de Vinantella (Garsa)	Si	Omple una bassa per rec agrícola	Fàcil
11	Font de la Miquelona	Sense dades	Anys enrere s'utilitzava per a rec agrícola particular	Regular
12	Font del Tardà	Sense dades	Finca privada	Fàcil
13	Font dels Ballesters	Sense dades	-	-

Font: Josep Florensa i pròpia.

Directiva Marc de l'Aigua

L'any 2000 va ser aprovada i publicada, per part de la Comissió i del Parlament Europeu, l'anomenada *Directiva Marc de l'Aigua*. Aquesta normativa europea intenta donar un marc d'actuació comuna sobre la gestió de l'aigua a tots els Estats membres de la UE. L'aigua deixa de ser vista exclusivament com a recurs, i és contempla com a element bàsic dels ecosistemes hídrics i part fonamental per al sosteniment d'una bona qualitat ambiental que, alhora, garanteix el recurs.

En aquesta normativa els aspectes biològics i els hidromorfològics, prenen rellevància en la diagnosi integrada de la qualitat, junta amb els tradicionalment usats indicadors fisicoquímics i substàncies prioritàries o contaminants tòxics i persistents (alguns de nova inclusió). El DT proposa la regulació de l'ús de l'aigua i dels espais associats a partir de la capacitat que aquests tenen de suportar diferents tipus de pressions i impactes. D'aquesta manera, es pretén promoure i garantir l'explotació i ús del medi de manera responsable, racional i sostenible.

Segons l'Informe de l'Estat de les masses d'aigua de Catalunya del 2021 (últim informe amb totes les dades completes) redactat per l'Agència Catalana de l'Aigua, l'estat general de les aigües superficials del terme de Guimerà és dolent (amb incertesa):

Taula 19. Estat de masses d'aigua a Catalunya - Rius (2016-2021) segons informe de l'any 2021.

E0930. Riu Clamor de les Canals	
Estat general	Dolent (amb incertesa)
Estat ecològic	Mediocre
Qualitat biològica	Bo
Qualitat fisicoquímica	Dolent
Estat químic	Dolent

Font: Agència Catalana de l'Aigua (ACA).

Els cursos d'aigua, tan superficials com subterrànies, es divideixen en unitats de gestió amb unes característiques homogènies, mida i volums significatius. Aquestes unitats són les anomenades masses d'aigua. Segons la informació disponible de l'estat de les masses d'aigua subterrànies de Catalunya, facilitada per l'ACA, destaca:

Taula 20. Caracterització de les masses d'aigua subterrànies del TM de Guimerà.

Massa d'aigua subterrània	Impacte sobre l'estat químic	Impacte sobre l'estat quantitatiu	Vulnerabilitat	Risc incompliment DMA
49. Calcàries de Tàrrega	Baixa	Moderat	Alta	Sí

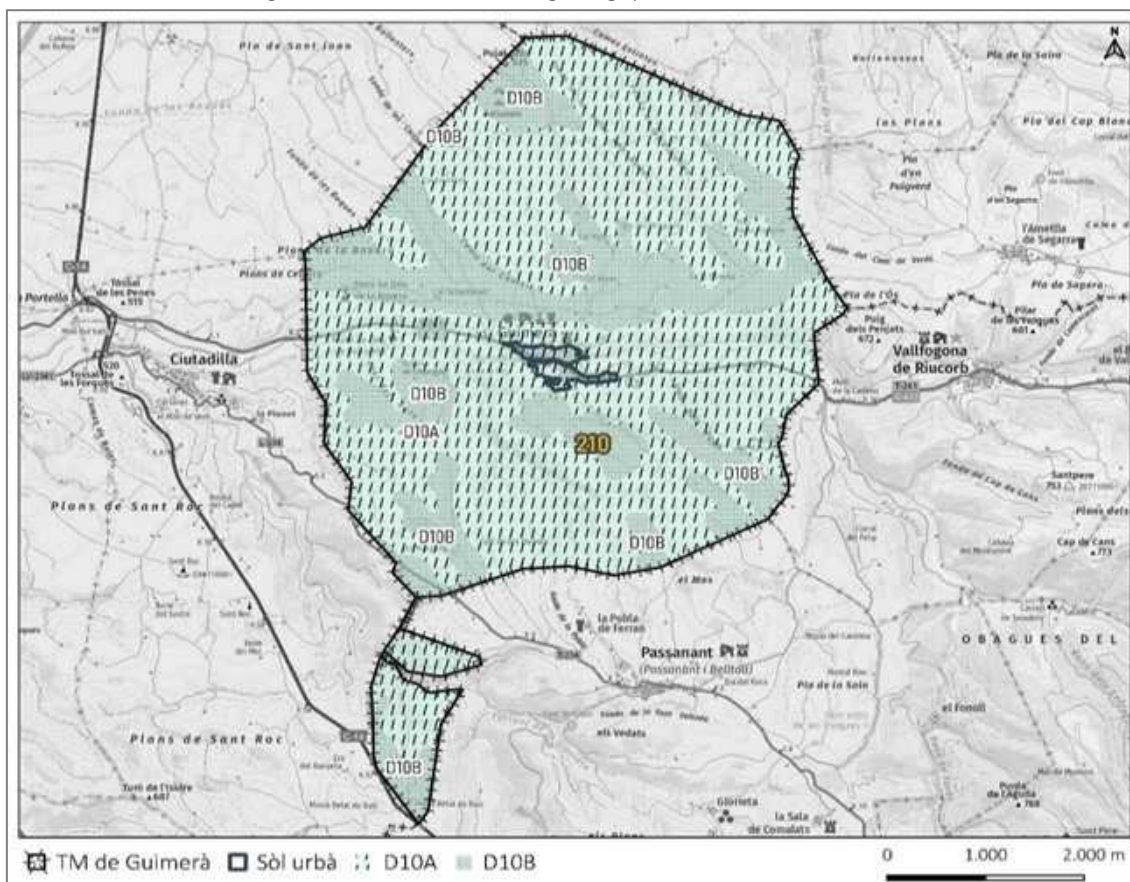
Font: Document IMPRESS, Agència Catalana de l'Aigua (ACA).

Així doncs, qualsevol actuació que pugui afectar als cursos d'aigua superficials i a les masses d'aigua, haurà d'adoptar mesures per a millorar aquest nivells. No obstant i com a consideració general, caldrà que les actuacions siguin compatibles amb els "Criteris d'intervenció en espais fluvials" (ACA - Gener 2002).

2.1.8. HIDROGEOLOGIA

Segons la zonació d'Àrees Hidrogeològiques de Catalunya del Servei Geològic de Catalunya [1992], ens situem a la conca hidrogràfica de l'Ebre i a la del Segre, concretament a l'Àrea de l'Oligocè lacustre de la Segarra núm. 210, emmarcada en el sector segon, corresponent a les àrees centrals. En aquesta unitat s'hi distingeixen dues tipologies de formacions hidrogeològiques:

Figura 13. Formacions hidrogeològiques del TM de Guimerà.

Font: ICGC i pròpia.

Taula 21. Formacions hidrològiques predominants al TM de Guimerà.

Codi	Grup	Descripció	Superfície (ha)	% del TM
D10A	Formacions de calcàries i dipòsits detrítics	Dipòsits detrítics lacustres de l'Oligocè	1.807,7	69,1
D10B	Formacions de calcàries i dipòsits detrítics	Calcàries lacustres de l'Oligocè	809,1	30,9
TOTAL			2.616,9	100

Font: ICGC i pròpia.

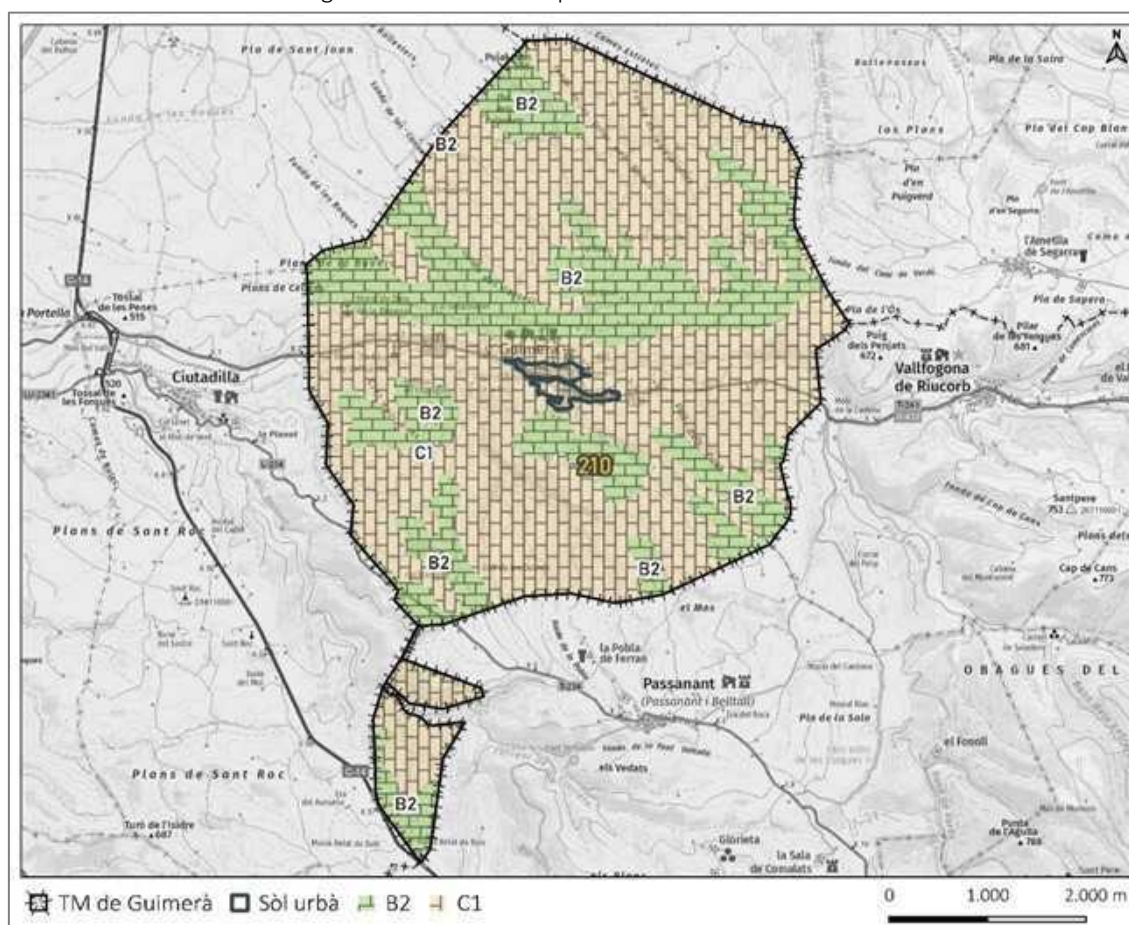
Segons el medi litològic podem considerar la major part del terme de Guimerà com una zona d'aqüífers mixtos amb materials sedimentaris. Quant a la naturalesa dels aquífers, al llarg del TM s'identifiquen dues tipologies:

Taula 22. Naturalesa dels aquífers predominants al TM de Guimerà.

Codi	Descripció	Superfície (ha)	% del TM
C1	Zones poc permeables amb aquífers locals amb predomini de dipòsits detrítics i margocalcaris	1.807,7	69,1
B2	Predomini d'aqüífers consolidats carbonatats amb porositat per fissuració i/o carstificació	809,1	30,9
TOTAL		2.616,9	100

Font: ICGC i pròpia.

Figura 14. Naturalesa aquífers del TM de Guimerà.

Font: ICGC i pròpia.

D'altra banda, el municipi de Guimerà es troba íntegrament a la zona vulnerable per contaminació de nitrats segons el *Decret 283/1998, de 21 d'octubre, de designació de les zones vulnerables a la contaminació de nitrats procedents de fonts agràries*; inclòs en l'àrea 6 (Noguera, Segarra, Urgell, Pla d'Urgell i Segrià).

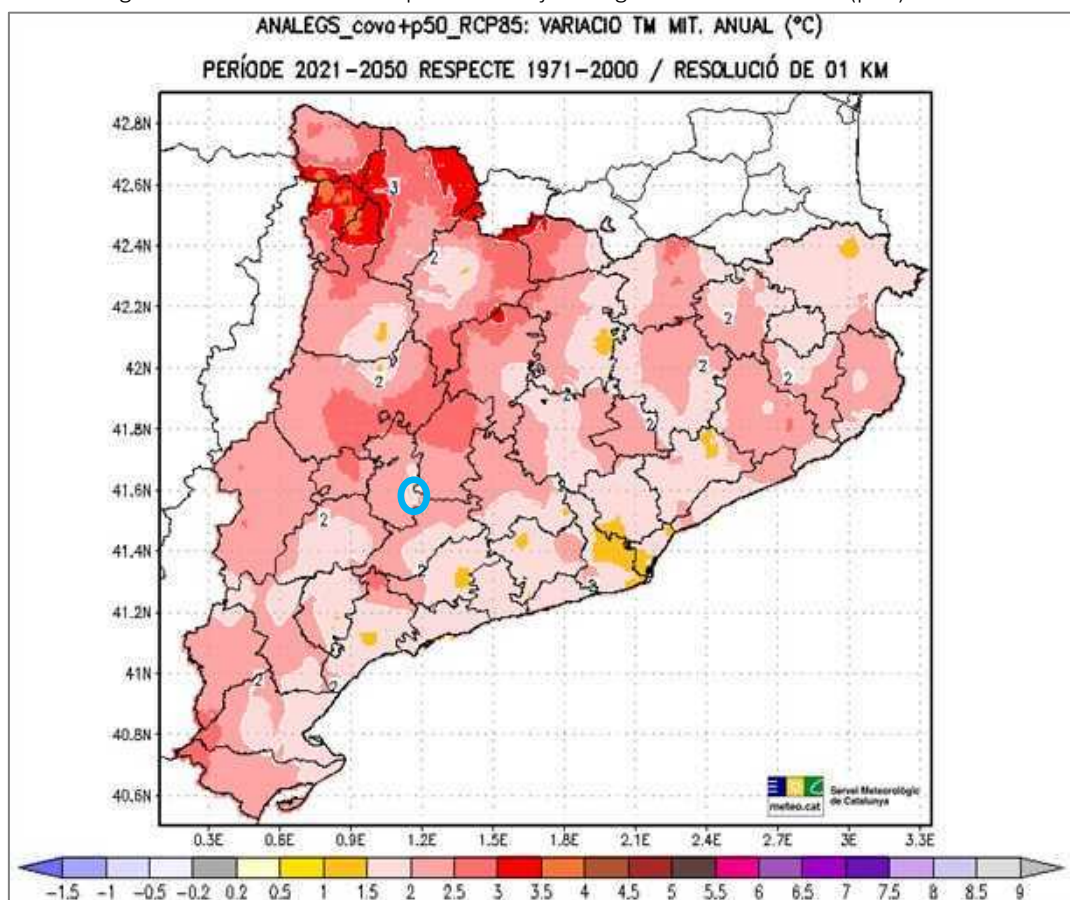
D'altra banda, en el terme o en llurs proximitats no s'hi localitza cap aqüífer protegit segons el Decret 328/1988, d'11 d'octubre, pel qual s'estableixen normes de protecció i addicionals en matèria de procediment en relació amb diversos aqüífers de Catalunya.

Pel que fa a masses d'aigua subterrània, l'ACA no n'hi ha identificat cap.

2.1.9. CANVI CLIMÀTIC

El 14 de maig de 2019 el Govern de Catalunya va declarar formalment l'emergència climàtica una vegada palesa l'evidència científica al respecte. Les dades mostren com la temperatura mitjana anual ha augmentat clarament a Catalunya des de 1950. Concretament, ho ha fet a un ritme de 0,26°C per decenni, valor que significa un augment d'1,8°C en els darrers 71 anys. De fet, l'any 2020 va ser l'any més càlid a Catalunya des de 1950. Es manté el clar predomini d'anys càlids durant els darrers 25 anys i 8 dels 10 anys més càlids des de 1950 es concentren en el darrer decenni 2011-2020.

Figura 15. Variació de la temperatura mitjana segons l'escenari RCP85(p50) – 1 km.

Font: Meteocat. El cercle blau indica el TM de Guimerà.

En aquest sentit, tots els escenaris dels darrers estudis realitzats pel Servei Meteorològic de Catalunya, presenten una tendència estadísticament significativa entre +0,7 i +2,1 °C en 45 anys i un augment de la variabilitat interanual respecte el període de control (1971-2000), tot i que sobreestimada per les simulacions. Pel que fa a l'àmbit d'estudi, l'ascens en l'escenari RCP85 (p50) preveu increments d'entre 2 i 2,5°C (escenaris a 1 km) i 1,6-1,8°C (escenaris a 10 km, mitjana dels tres escenaris: A2, B1 i A1B, p50).

Per la seva banda, segons el tercer informe sobre el Canvi Climàtic (2016)⁴:

- A mitjans del segle XXI (2031-2050), la temperatura podria augmentar prop d'1,4°C en mitjana anual per a tot Catalunya. Amb la mateixa mitjana d'increment de temperatura, a l'interior de Catalunya (cas de l'àmbit d'estudi) es poden produir durant l'estiu increments una mica més alts, on el valor estimat arribaria als 1,9°C.
- El descens de la precipitació esdevé evident cap a mitjans del segle XXI en les projeccions regionalitzades, ja que per a aquest període es troben valors representatius al voltant de -11,5% a la primavera, -9,9% a l'estiu i -8,9% a la tardor. Aquests es combinarien amb disminucions menys significatives a l'hivern (-1,1%). En conjunt el resultat estimat és una disminució de la precipitació anual del 6,5% per a l'Interior de Catalunya.

---

⁴ Capítol 5: Projeccions climàtiques i escenaris de futur.

2.2. Medi biòtic

2.2.1. CONTEXT BIOGEOGRÀFIC I VEGETACIÓ POTENCIAL

Des del punt de vista biogeogràfic, en aquesta zona, la vegetació climàtica correspon a diverses comunitats d'alzinar mediterrani continental (*Quercetum ilicis galloprovinciale* i *Quercetum mediterraneo-montanum*), mentre que al sud de la vall del riu Corb s'identifiquen clapes de bosc de roure valencià (*Quercus faginea*) i pinassa (*Pinus nigra*).

Al costat nord del curs fluvial, on el paisatge ha estat menys alterat, el carrascar (*Quercetum rotundifoliae*) segurament alternava amb espais en què el sòl era massa sec per al bosc, a causa de la inclinació excessiva. En aquests llocs hi devia haver colònies de vegetals estèpics iberoafricans, que, quan l'home va destruir el bosc, es van estendre àmpliament. Avui, la vegetació potencial ha estat en gran mesura substituïda degut a la pressió antròpica, donant lloc que a la meitat nord del terme només es mantinguin indrets escadussers d'aspecte estèpic tret només de la franja que limita amb Montornès de Segarra, on la presència de més pendents ho afavoreix. Al costat sud del riu Corb i especialment al sector de Relats, atès que aglutina indrets més abruptes, es conserven més testimonis de comunitats primitives. No en va, aquella zona és coneguda amb el nom *dels Boscos*.

2.2.2. VEGETACIÓ ACTUAL

En gran mesura, la vegetació actual ve marcada per la presència de conreus. A la vall hi ha presència de vinya mentre que als altiplans predomina clarament el cereal i també hi ha olivera (*Olea europaea*) i ametller (*Prunus amygdalus*). Els conreus llenyosos també es poden trobar als vessants de serres muntanyoses, que els avantpassats van abancalar per disposar de superfície cultivable al segle XIX i primers del XX mitjançant marges de pedra seca. En aquests vessants actualment s'hi està donant un procés d'aforestació com a conseqüència de l'abandonament que hi provoca l'accés difícil i la crisi de l'activitat agrícola de secà.

Els sectors forestals més densos es troben a les obagues mentre que els costers encarats a migdia són ocupats per matollars i brolles mediterrànies que en cap cas donen recobriment a tot el sòl. Als boscos, predominen el roure de fulla petita (*Quercus faginea*) a les obagues i el pi blanc (*Pinus halepensis*) a les solanes, tot i que la majoria són de tipus mixt, amb presència de la carrasca (*Quercus ilex subsp. ilex*) i garric (*Quercus coccifera*). Associats aquests arbres, hi conviuen espècies típiques d'aquest hàbitat com la ginesta patent (*Genista patens*), espina cervina de fulla petita (*Rhamnus saxatilis*), corner (*Amelanchier ovalis*) i ginesta sèssil (*Cytisophyllum sessilifolium*). D'altra banda, cal donar fe que a la vall del Corb, hi apareix el roure reboll (*Quercus pyrenaica*), d'escassa presència a Catalunya i gairebé circumscrit a les Muntanyes de Prades.

La presència d'arbres de ribera es considera notablement menor; en concret, s'hi pot trobar peus de xop (*Populus sp.*), l'àlber (*Populus alba*), el freixe de fulla petita (*Fraxinus angustifolia*) i l'om (*Ulmus minor*). En indrets on aquest tipus de vegetació de ribera ha desaparegut, ara hi predomina la bardissa i el canyissar. En barrancs i fondalades hi creix vegetació més característica de terrenys salabrosos: tamarius, salades i espècies crassifòlies de fulles gruixudes i carneses.

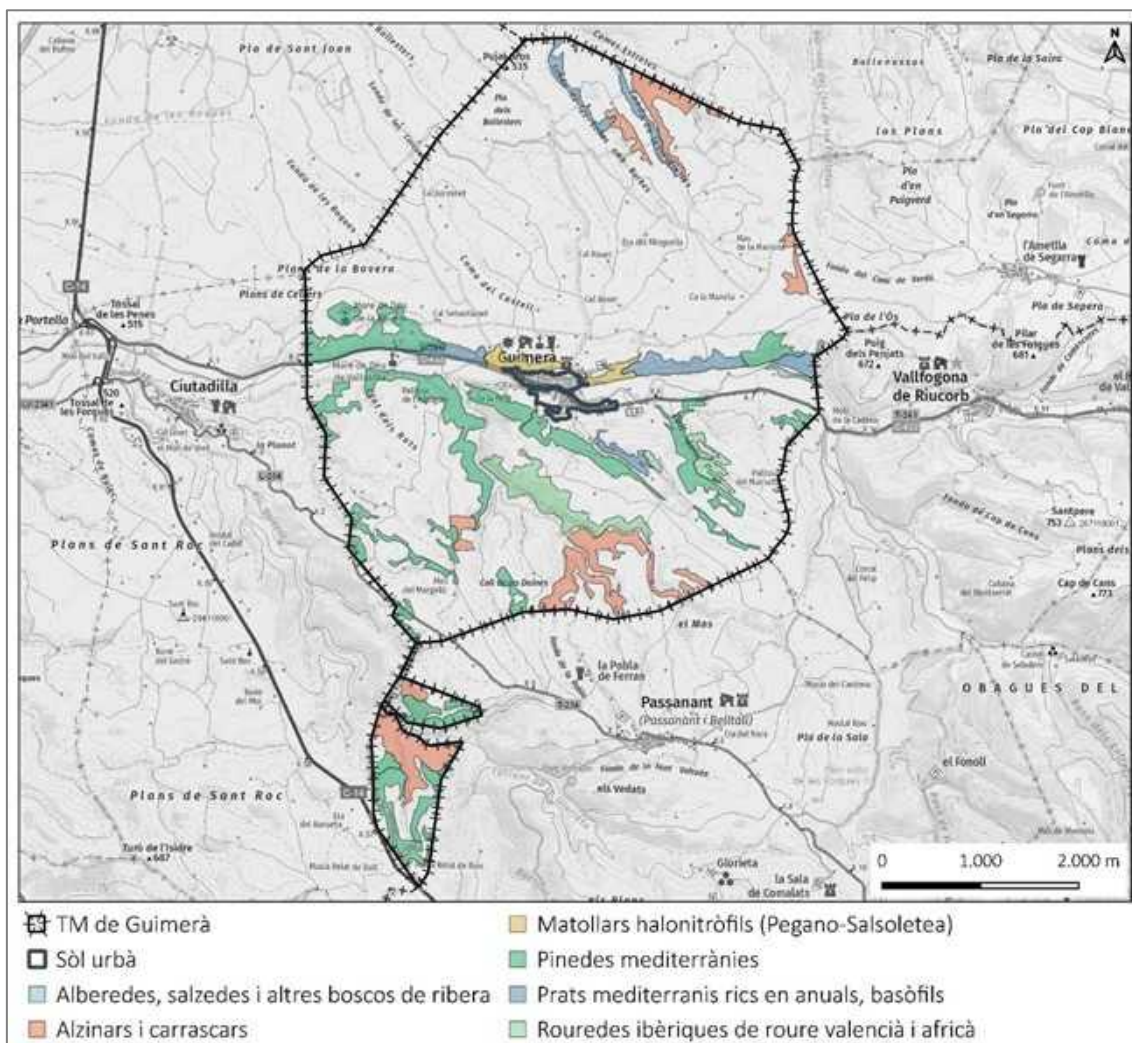
En el paisatge humanitzat dels secans, al costat de la brolla i els erms estèpics, adquireixen importància els matollars grisencs de siscall (*Salsola vermiculata*) i botja pudent (*Artemisia herba-alba*), indicadors de càrrega ramadera per pastura d'oví i comunitats vegetals corresponents a terrenys salins i guixencs, que comprenen vegetals molt específics.

2.2.3. HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI I ALTRES ELEMENTS SINGULARS

En el terme de Guimerà es localitzen fins a quatre tipologies diferents de comunitats vegetals classificades com a Hàbitats d'Interès Comunitari (en endavant, HIC), segons la Directiva 97/62/CE que ocupen un 17,4% de la superfície.

A excepció d'algunes estretes franges a l'extrem N i llevant del terme, la superfície ocupada per aquestes comunitats es troben majoritàriament a la meitat sud, al sector dels Boscós, amb les pinedes i les rouredes que ocupen els vessants de més pendent dels barrancs. A la riba dreta del riu Corb s'hi concentren els prats mediterranis rics en anuals, basòfils (*Thero-Brachypodietalia*) que són l'únic HIC (6220) de caràcter prioritari i una petita extensió d'alberedes (veure plànol 9).

Figura 16. Hàbitats d'interès comunitari (HIC) del TM de Guimerà (2018).

Font: DTES i pròpia.

Taula 23. Hàbitats d'Interès Comunitari (HIC) dins el terme de Guimerà (2018).

Codi	Hàbitat d'interès comunitari	Superfície (ha)	% TM
9540	Pinedes mediterrànies	218,4	8,3
9340	Alzinars i carrascars	112,5	4,3
6220*	Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (<i>Thero-Brachypodietalia</i>)	55,0	2,1

Codi	Hàbitat d'interès comunitari	Superfície (ha)	% TM
9240	Rouredes ibèriques de roure valencià (<i>Quercus faginea</i>) i roure africà (<i>Quercus canariensis</i>)	47,7	1,8
1430	Matollars halonitròfils (<i>Pegano-Salsoletea</i>)	18,4	0,7
92A0	Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera	2,2	0,1
TOTAL		454,2	17,4

Nota: en negreta, HIC prioritari.

Font: DTES i pròpia.

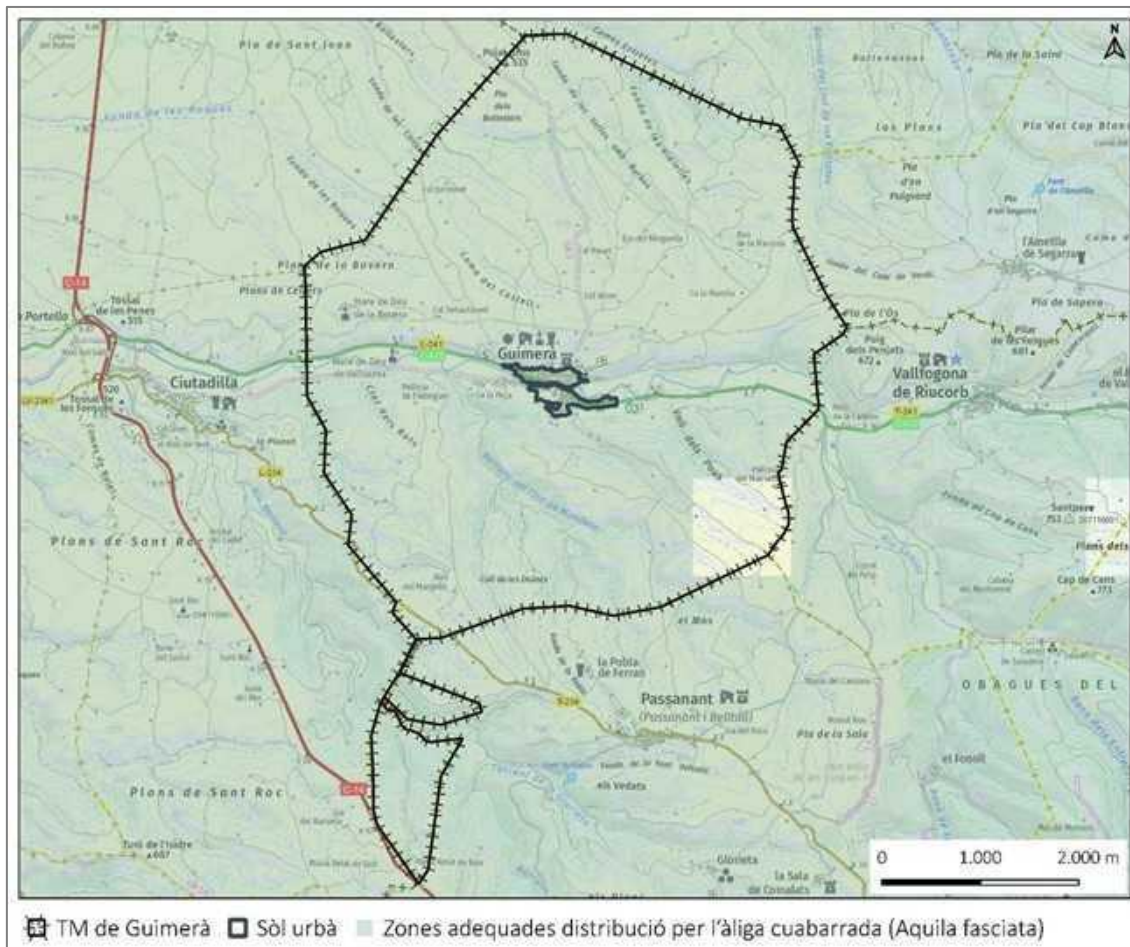
2.2.3. FAUNA

La fauna és la típica de les zones agrícoles de secà amb conreus de cereals d'hivern, vinya, olivera i ametller i, a la banda nord del terme, combinada amb espècies de caràcter forestal. Així, en l'àmbit d'estudi existeix condicionants i característiques que determinen la presència de les espècies així com l'estat de les poblacions:

- » Conreus i marges. L'existència dels conreus de secà, determina el tipus d'espècies presents. Tanmateix, la parcel·lació implica l'existència de marges que aporten heterogeneïtat a l'ambient, refugis, alimentació i espai de cria. La tendència però de l'agricultura en els darrers anys, ha estat l'eliminació dels marges, el replanament i la concentració de parcel·les i l'aplicació intensiva de productes químics. Tot plegat, ha anat en detriment del mosaic, el nombre d'espècies i llurs poblacions. En tot cas, algunes espècies que es poden trobar en aquests ambients són la sargantana ibèrica (*Podarcis hispanica*), el llangardaix comú (*Lacerta lepida*), petits rosegadors com el ratolí de camp (*Apodemus sylvaticus*), el talp comú (*Microtus duodecimcostatus*), insectívors com l'eríç comú (*Erinaceus europaeus*) i la musaranya, lagomorfs com la llebre comuna (*Lepus europaeus*) i el conill (*Oryctolagus cuniculus*), la guineu (*Vulpes vulpes*) i diversos ocells com el xoriguer comú (*Falco tinnunculus*), el milà reial (*Milvus milvus*), el cruixidell (*Emberiza calandra*), la garsa (*Pica pica*), la perdiu (*Alectoris rufa*), la merla (*Turdus merula*), l'abellerol (*Merops apiaster*), etc.
- » Ambients forestals. La fauna lligada a les zones boscoses sovint es diversifica en funció de la tipologia de les espècies vegetals presents i la densitat de la massa forestal. Així, en les eixutes solanes dominades pels carrascars, les comunitats de vertebrats són les típiques de l'àrea continental catalana. En tot cas, algunes espècies que es poden trobar en aquests ambients són la guatlla (*Coturnix coturnix*), la fredeluga (*Vanellus vanellus*), la garsa (*Pica pica*), la puput (*Upupa epops*), la cogullada vulgar (*Galerida cristata*), el titella (*Anthus pratensis*), la merla (*Turdus merula*), la carderola (*Carduelis carduelis*), etc.
- » Arbres dispersos. L'existència d'arbres dispersos en marges dels conreus, camins, sèquies i edificacions rurals millora la presència d'espècies, especialment aus, atès que els ofereix lloc de nidificació, descans, alimentació i refugi. La tendència dels darrers anys ha estat la eliminació d'aquests arbres repercutint negativament sobre les poblacions.
- » Riu Corb, basses i sèquies. Els ambients més humits asseguren la presència d'espècies d'amfibis i peixos i algun ocell aquàtic. Malauradament, els de caràcter natural han sofert una forta regressió seguida de les espècies pròpies d'aquests hàbitats. S'hi pot trobar alguns amfibis: la granota verda (*Rana perezi*), el tòtil (*Alytes obstetricans*), algun rèptil com la serp d'aigua (*Natrix maura*) i aus com l'oreneta de ribera (*Riparia riparia*), la cuereta blanca (*Motacilla alba*), la

cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*), el rossinyol bord (*Cettia cetti*), el xot (*Otus scops*), la tórtora (*Streptopelia turtur*), la cuereta blanca (*Motacilla alba*)...

Figura 17. Model de distribució de l'àliga cuabarrada (*Aquila fasciata*).

Font: pròpia i DACC.

Donada la importància a nivell de conservació, s'aporten dades relatives a la distribució de l'àliga cuabarrada (*Aquila fasciata*) i l'àliga daurada (*Aquila chrysaetos*). Quant a l'àliga cuabarrada és un cas particular donat que a Catalunya l'espècie és en estat de perill crític i protegida a tots els nivells (europeu, estatal i català). L'àliga daurada també està protegida i classificada com a vulnerable. L'anterior figura indica la probable presència en algunes zones del municipi:

- ➔ Àliga cuabarrada: es reparteix en algunes zones, destacant l'extrem meridional del terme com a indret de presència *molt probable*.
- ➔ Àliga daurada: no hi ha dades gràfiques ni geolocalitzades que ens donin informació de la seva presència dins el municipi. Hi té presència segons el Banc de dades de Biodiversitat,.

2.2.4. FIGURES DE PROTECCIÓ

El municipi de Guimerà acull un espai classificat com a Zona d'Espècial Protecció per a les Aus (en endavant, ZEPA), en concret l'espai Granyena, amb codi ES0000322, inclòs dins la Xarxa Natura 2000 aprovada definitivament en data 05/09/2006. Cal tenir en compte que d'acord amb la Llei 12/2006, de mesures en matèria de medi ambient, la declaració d'una Zona d'Espècial

Conservació (ZEC) implica la seva inclusió automàtica en el PEIN (aprovat pel Decret 328/1992), essent un espai que ja pertanyia al pla.

Es tracta d'un espai que integra altiplans agrícoles de secà. Guimerà hi aporta un petit sector, el 9,1% del conjunt de l'espai, a l'extrem nord del seu terme, a tota la divisòria administrativa amb Montornès de Segarra i parcialment amb Verdú.

Taula 24. Espais de Xarxa Natura 2000 al terme de Guimerà.

Espai natural	Tipologia	Superfície (ha)	Superfície dins el TM	% del TM
ES0000322 Granyena	Espais de plana agrícola	6.619,0	237,5	9,1

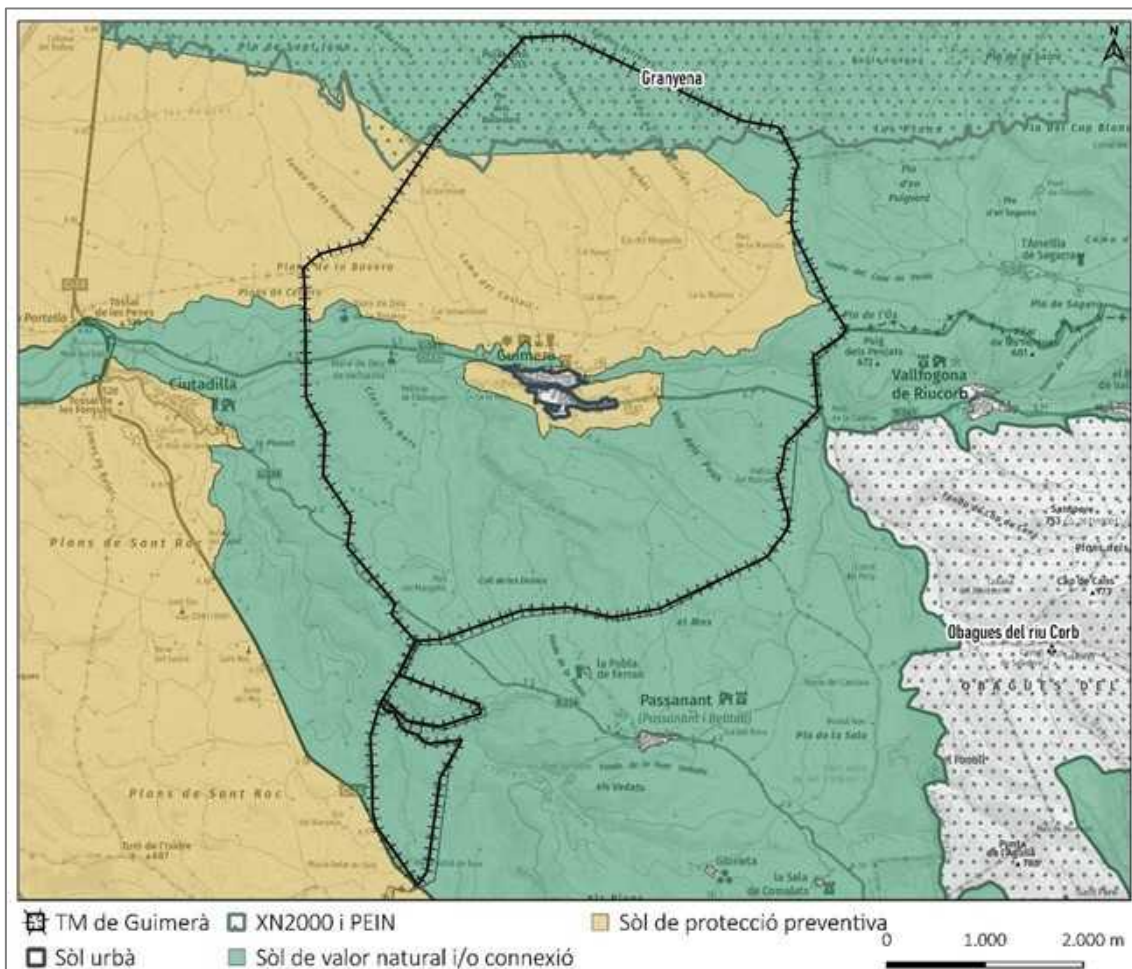
Font: DTES i pròpia.

Taula 25. Tipologies de sòl del TM de Guimerà segons el PTPP.

Categoria de sòl	Superfície dins el TM	% del TM
Sòl de valor natural i connexió	1587,5	60,7
Sòl de protecció preventiva	927,4	35,4
TOTAL	2.752,4	105,2

Font: DTES i pròpia.

Figura 18. Figures de protecció i/o gestió que afecten al TM de Guimerà.

Font: DTES i pròpia.

Taula 26. Espècies de l'annex I de la Directiva d'aus presents a l'espai ES0000322 Granyena.

Nom científic	Nom comú
<i>Anthus campestris</i>	Trobat
<i>Bubo bubo</i>	Duc
<i>Burhinus oedicephalus</i>	Torlit
<i>Calandrella brachydactyla</i>	Terrerola vulgar
<i>Caprimulgus europaeus</i>	Enganyapastors
<i>Circaetus gallicus</i>	Àliga marcenca
<i>Circus aeruginosus</i>	Arpella
<i>Circus pygargus</i>	Esparver cendrós
<i>Coracias garrulus</i>	Gaig blau
<i>Emberiza hortulana</i>	Hortolà
<i>Galerida theklae</i>	Cogullada fosca
<i>Lullula arborea</i>	Cotoliu
<i>Melanocorypha calandra</i>	Calàndria
<i>Sylvia undata</i>	Tallareta cuallarga
<i>Tetrax tetrax</i>	Sisó

Font: DMAH.

La regulació de l'espai *Granyena* queda sotmesa a l'establert per l'Acord GOV/185/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aproven definitivament el PEIN i del paisatge dels ENP de la plana de Lleida i el Pla de gestió d'aquests espais. El pla especial classifica l'espai Granyena en clau 2, zona d'agroecosistema estèpic i el descriu de la següent forma:

“La zona d'agroecosistema estèpic (clau 2) aplega la major part de l'espai on predominen els usos agraris. [...] S'inclouen els terrenys de l'espai que presenten un mosaic marcat per la predominància agrària, majoritàriament amb conreus tradicionals herbacis de secà (tot i que hi ha algunes zones amb regs històrics hivernals) i en menor mesura conreus arboris de secà (ametller, olivera i en molt menor mesura vinya) i algunes zones de fruiters en regadiu, que incorporen a la seva matriu zones amb guarets i erms – sovint als vessants o cims de vallades i tossals – que tenen hàbitats herbacis, subarbusius i arbustius. Es tracta del paisatge subestèpic essencial que, amb les diverses variants de cada un dels Espais Naturals Protegits, proporciona i incorpora els valors paisatgístics, botànics i faunístics propis d'aquests ecosistemes extrems de la Vall de l'Ebre i en els quals la vegetació natural existent difícilment pot deslligar-se de l'activitat agroramadera tradicional.

Dins la zona d'agroecosistema estèpic (clau 2), es preveu una gestió diferenciada pel que fa als sistemes naturals i seminaturals propis dels diversos usos existents: conreus herbacis – inclou els importantíssims guarets de conservació – conreus llenyosos i vegetació natural i seminatural, amb especial atenció als erms herbacis adequats per la nidificació o per altres moments claus del cicle vital de les espècies d'aus amenaçades i en perill que habiten en aquest espai, i també amb els ecosistemes de matollars o brolles gipsícoles, que tenen en aquests espais la representació majoritària a nivell del país. El Pla de Gestió defineix en aquest àmbit mesures prioritàries de foment amb l'objectiu de millorar l'aptitud de la trama de l'agroecosistema per afavorir les espècies d'aus d'interès, així com fomentar la competitivitat de les pròpies activitats i conservar i millorar els diversos hàbitats naturals o seminaturals associats (els espartars, els llistonars, les brolles, les timonedes, les garrigues, els marges dels conreus).”

A banda, a Catalunya existeixen altres tipus d'espais que s'han creat per a la protecció d'alguna espècie protegida o per a la privació de l'aprofitament cinegètic:

- a) Reserves naturals parcials, que es declaren mitjançant decret a partir de la Llei 12/1985, d'espais naturals
- b) Reserves naturals de fauna salvatge declarades a partir de la Llei 3/1988, de protecció dels animals.
- c) Refugis de caça, definits a la Llei 1/1970, de 4 d'abril, de caça, per a la protecció d'espècies de caça,
- d) Refugis de fauna salvatge definits a la Llei 3/1988, de 4 de març, de protecció dels animals i modificada per la Llei 18/1998, de 28 de desembre, també en relació a l'exclusió de l'aprofitament cinegètic.

Al municipi no existeix cap espai dels esmentats ni cap espècie de fauna que tingui un pla d'especial protecció o recuperació.

Gestió cinegètica

Les característiques de Guimerà, amb un ric mosaic i la forta component rural, el fan apte per a la caça menor tot i que en els darrers anys, per diversos motius, les poblacions han disminuït i també el nombre de captures. Al terme s'hi practica la caça menor sobretot conill (*Oryctolagus cuniculus*), perdiu (*Alectoris rufa*) i tord (*Turdus philomelos*) i de caça major, de senglar (*Sus scrofa*) mitjançant batudes i de cabirol. La perdiu d'antuvi abundant i cobejada pels caçadors escasseja.

Taula 27. Àrees Privades de Caça (APC) que afecten el TM de Guimerà.

Núm.	Municipi	Titular	Superfície (ha)	Òrgan gestor
L-10.044	Guimerà	Ajuntament de Guimerà	2.442	SSTT Lleida

Font: DMAH i pròpia.

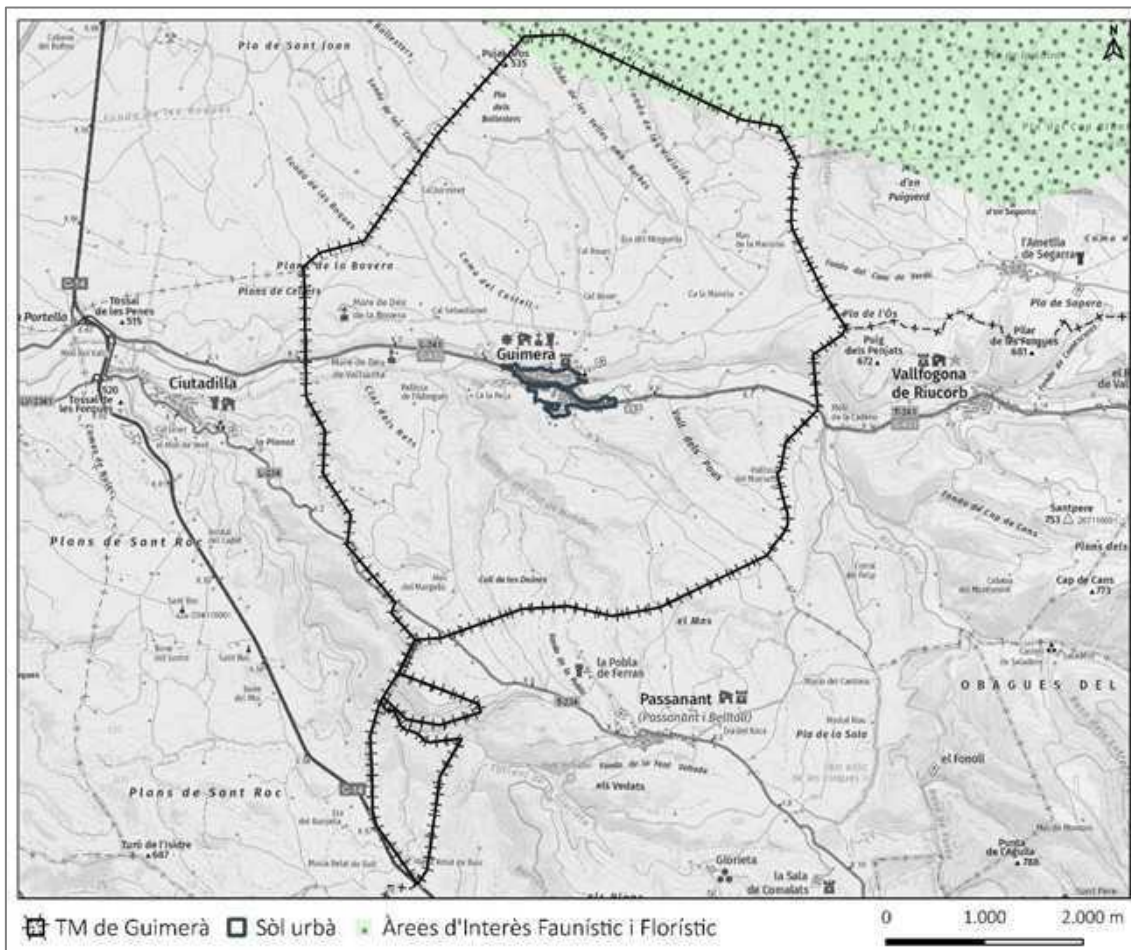
La titularitat, gestió i administració del vedat recau sobre l'ajuntament tot i que existeix una junta de caçadors locals que vetlla per al bon funcionament. L'APC compta amb un nombre d'unes 15 llicències locals, mentre que tan el sector dels Plans o la zona dels Boscos s'hi arrenden societats de caçadors forasters d'uns 25 membres cadascuna amb matrícula anual respectivament. Els dies de cacera són festius, dijous, divendres, dissabtes i l'àrea compta amb diversos abeuradors i punts d'aliment.

A la banda nord del terme s'hi localitza una franja compresa en una àrea d'interès faunístic i florístic (en endavant, AIFF). Es tracta de l'àrea núm. 438 deguda a la presència ocasional de l'àliga cuabarrada (*Aquila fasciata*) i esparver cendrós (*Circus pygargus*).

Segons consulta al catàleg de forests públiques del DACC al terme de Guimerà no existeix cap forest pública.

Pel que fa a zones humides catalogades, al municipi no se n'identifica cap.

Figura 19. Àrees d'Interès Florístic i Faunístic del TM de Guimerà.

Font: Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.

Pel que fa a l'Ordre MAH/228/2005, de 2 de maig, de declaració d'arbres monumentals i d'actualització de l'inventari dels arbres i arbredes declarats d'interès comarcal i local, no esmenta cap element al municipi.

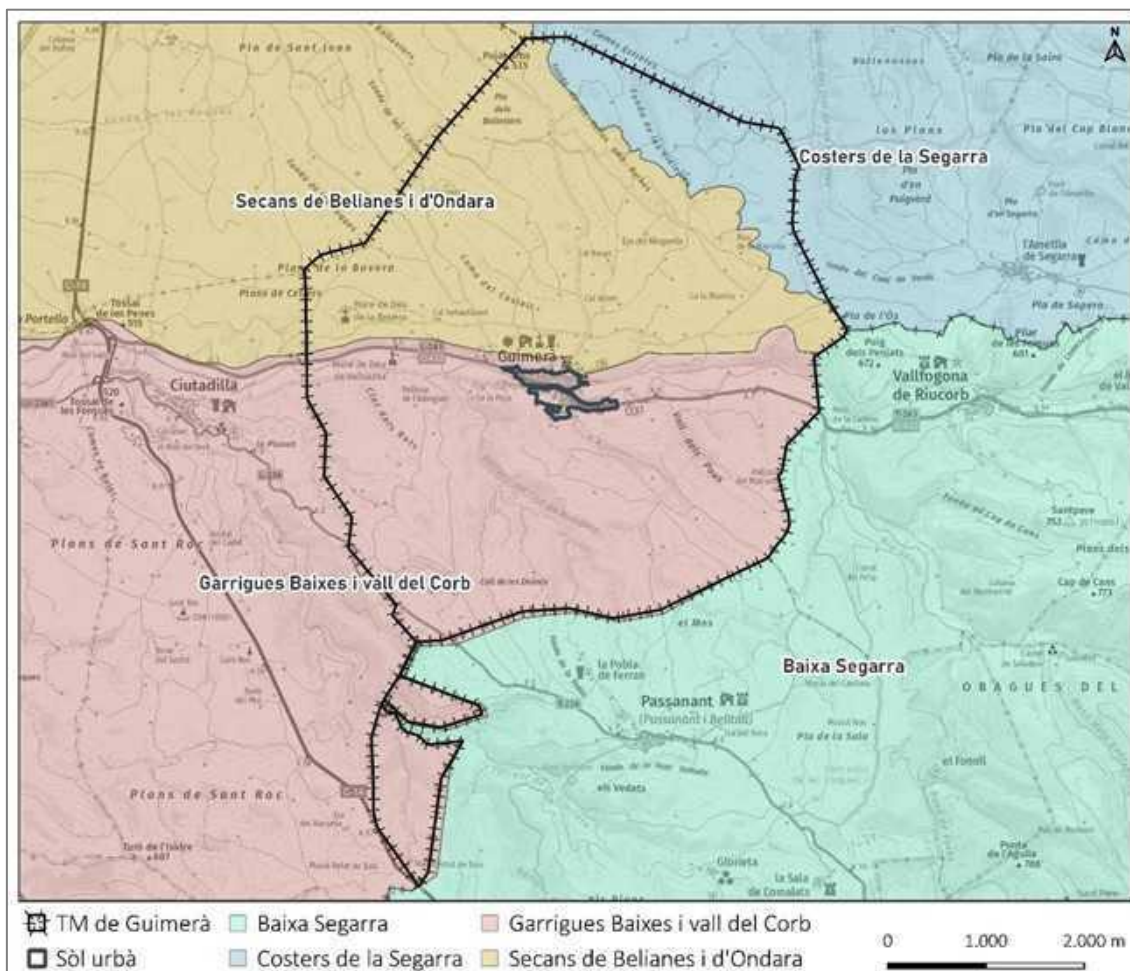
Fotografia 1. Pi del Rat del Barri, als Rats. Font: Josep Maria Roig.

Cal mencionar que dispersos arreu del terme, destaquen arbres i arbredes de menor entitat, notorietat o valor paisatgístic però amb llur importància i singularitat, en especial en els límits de finca, de camí o a la vora de cabanes o torres. En aquest sentit, cal destacar l'om del carrer de la Trinitat, al nucli urbà i en sòl no urbanitzable, el pi del Rat del Barri (Josep Maria Roig), l'alzina de la Font de la Miquelona o el pi dels plans de l'Ametlla, que es recullen en el Catàleg de béns del municipi.

2.2.5. CATÀLEG DEL PAISATGE

El 10 de setembre de 2008 s'aprovà definitivament el Catàleg de Paisatge de les Terres de Lleida, amb l'objectiu d'inventariar aquells elements que configuren el paisatge de Ponent, alhora que en destaca les potencialitats i posa damunt la taula les problemàtiques i perills a què és sotmès, establint també unes directrius de conservació.

Figura 20. Unitats del paisatge del TM de Guimerà.

Font: Observatori del Paisatge.

El Catàleg conté determinacions que hauran de ser incorporades pel planejament, i en particular, pel PTPP, les anomenades *directrius de protecció del paisatge*, que detallaran les mesures de conservació i foment a adoptar en la urbanització i la edificació en relació als objectius de qualitat paisatgística (OQP) i els *criters i mesures* identificats per a cada unitat paisatgística (en endavant, UP) de les 22 existents per a la demarcació.

Pel seu caràcter de lloc de transició, Guimerà participa de tres unitats paisatgístiques, i en tot cas, es recull la dualitat del terme que s'ha anat esmentat en apartats anteriors:

→ Unitat 7. Costers de la Segarra

És la menys representada i comprèn la zona que limita amb el terme de Montornès de Segarra i Montoliu de Segarra.

→ Unitat 8. Secans de Belianes - Ondara

Comprèn el sector dels Plans amb excepció de la fracció que s'adscriu a la UP 7.

→ Unitat 9. Garrigues baixes i vall del Corb

Comprèn la major part del terme, és a dir, el sector dels Boscos i amb inclusió de tota la vall del Corb amb ambdues ribes i l'apèndix de Relats.

El Catàleg defineix una sèrie d'objectius de qualitat paisatgística (OQP) i a la vegada, assenyalant aspectes a tenir en compte en termes de valors a protegir, àrees de foment de la gestió i d'accions d'ordenació per a cada unitat. Tot seguit, es recullen els que tenen relació directa amb l'àmbit del municipi:

UNITAT 7. COSTERS DE LA SEGARRA

Objectius de qualitat paisatgística

OQP 4 Uns paisatges agraris de fons de vall ben conservats i que mantinguin el mosaic característic de camps de conreu i petites bosquines.

Les tres valls principals que formen aquesta unitat, Ondara, Cercavins i Sió, presenten un mosaic agroforestal molt característic. La proliferació de noves infraestructures pot afectar la perspectiva paisatgística d'aquestes valls que, ara com ara, presenten un aspecte visual molt plàstic atesa la gran intervisibilitat de la unitat.

Àrees de foment de la gestió

- Espais corresponents a la xarxa Natura 2000 (Granyena i valls del Sió i del Llobregós).

UNITAT 8. SECANS DE BELIANES - ONDARA

Objectius de qualitat paisatgística

OQP 5 Un paisatge on els elements amb valor històric i religiós de la unitat siguin el nexa d'unió entre població i territori.

El patrimoni històric i religiós de la unitat és important ja que la presència de molts nuclis de població propicia l'existència d'esglésies i ermites que daten des del romànic fins al barroc amb representacions molts diverses i un treball de pedra molt notable. Destaquen les esglésies de Santa Maria de l'Alba i Sant Eloi a Tàrrega, ambdues declarades béns culturals d'interès nacional (BCIN). A la rodalia de la població de Verdú, també hi ha l'assentament iber dels Estinçells (segle iii aC)

Àrees de foment de la gestió

- Espais corresponents a la xarxa Natura 2000 (Anglesola-Vilagrassa, Granyena, secans de Belianes-Preixana i plans de Sió).

- Estructura singular dels conreus de vinya al voltant de la llera del Corb i Verdú.

UNITAT 9. GARRIGUES BAIXES I VALL DEL CORB**Objectius de qualitat paisatgística**

OQP 1 Uns entorns de les poblacions i els principals eixos de comunicació (en especial l'autopista AP-2 i el TGV) amb polígons industrials ben gestionats, ordenats, integrats i que tinguin en compte la connectivitat ecològica i paisatgística del territori.

Les poblacions que es troben seguint el curs del riu Corb (al nord de la unitat) formen un conjunt paisatgístic remarcable, però la seva imatge i estructura es veu distorsionada per la proliferació de nombroses granges. (...)

OQP 2 Un paisatge rural viu, dominat per oliverars i fruiterars de secà productius i fragments de vegetació natural, amb l'estructura tradicional de parcel·les abancalades i construccions de pedra seca i amb unes granges ben ordenades i integrades.

El paisatge d'aquesta unitat es caracteritza per un ric mosaic format per fruiterars de secà (principalment ametllers i oliveres) i vinyes i fragments de vegetació natural. Els marges de pedra seca i els abancalaments han permès salvar el relleu de la unitat amb les necessitats de conreu. La transformació dels conreus de secà a regadiu i els processos de concentració parcel·lària lligats al canal Segarra-Garrigues poden afectar seriosament la banda occidental d'aquest paisatge d'alt interès.

OQP 3 Un patrimoni històric, especialment el conjunt històric i artístic de la vila de Guimerà i el monestir de Santa Maria de Vallbona, ben conservat i sense que la seva façana paisatgística es vegi afectada pels creixements urbans ni la implantació de noves infraestructures.

(...)

OQP 4 Un paisatge fluvial del riu Corb amb una vegetació de ribera ben conservada i gestionada que proporcioni un paisatge de qualitat i que desenvolupi les seves funcions ambientals i paisatgístiques.

El riu Corb és el curs fluvial més important de la unitat; al seu voltant s'hi concentren diverses poblacions i, aprofitant els seus sediments, els camps de conreu també hi són presents. El bosc de ribera es redueix a petites franges d'oms, àlbers, salzes, pollancre, canyissars i esbarzers que cal preservar i afavorir.

Àrees amb valors especials a protegir

- Patrons d'assentament lineal de la vall del Corb (Guimerà, ...).

Àrees susceptibles d'accions d'ordenació

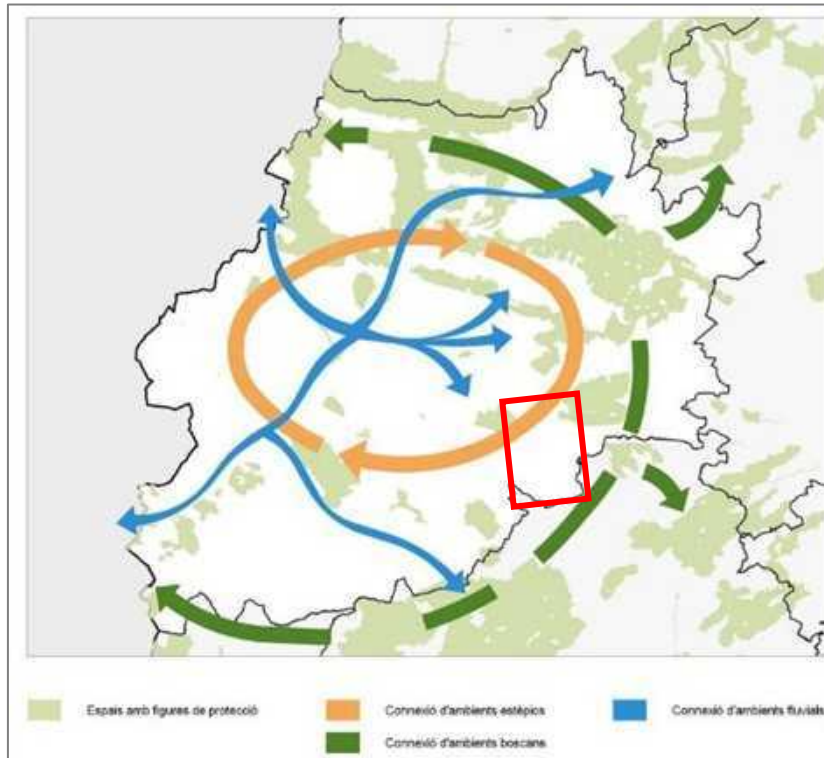
- Conreus abandonats a la rodalia dels nuclis i a les àrees urbanes.

2.2.7. CONNECTIVITAT ECOLÒGICA

Quant a connectivitat ecològica a nivell regional, Guimerà s'ubica en una franja intermèdia entre els eixos d'ambients estèpics (associada a la Depressió Central i plana de Lleida) i l'anella d'espais boscosos (Muntanyes de Prades i la Serra de Miralles amb altres zones confrontants).

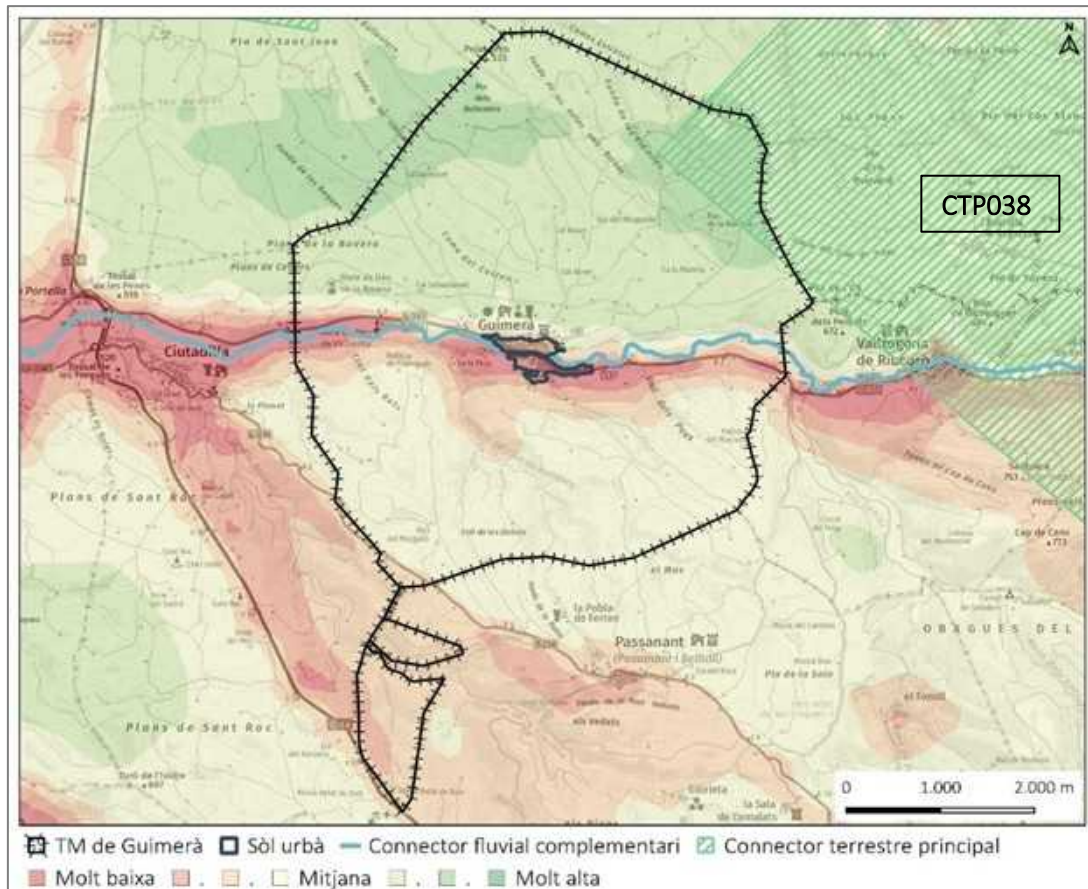
En base a cartografia més recent i detallada, s'atribueixen valors *mitjos-alt*s en moltes zones, bàsicament aquelles que s'allunyen de les carreteres L-241 i el nucli urbà (per la fragmentació que provoquen). Pel que fa a l'índex de connectivitat ecològica, els valors més elevats es situen en els extrems nord-est del terme. Altrament, apareix un connector terrestre principal al nord-est del terme, anomenat "Granyena/ Obagues del Riu Corb/ Sistema prelitoral central" amb codi CTP038.

Figura 21. Principals fluxos de connectivitat (connectors preferents i addicionals).

Nota: El quadre vermell indica la localització de l'àmbit. Font: Memòria del PTPP.

Figura 22. Connectivitat ecològica del TM de Guimerà.

Font: DTES i pròpia.

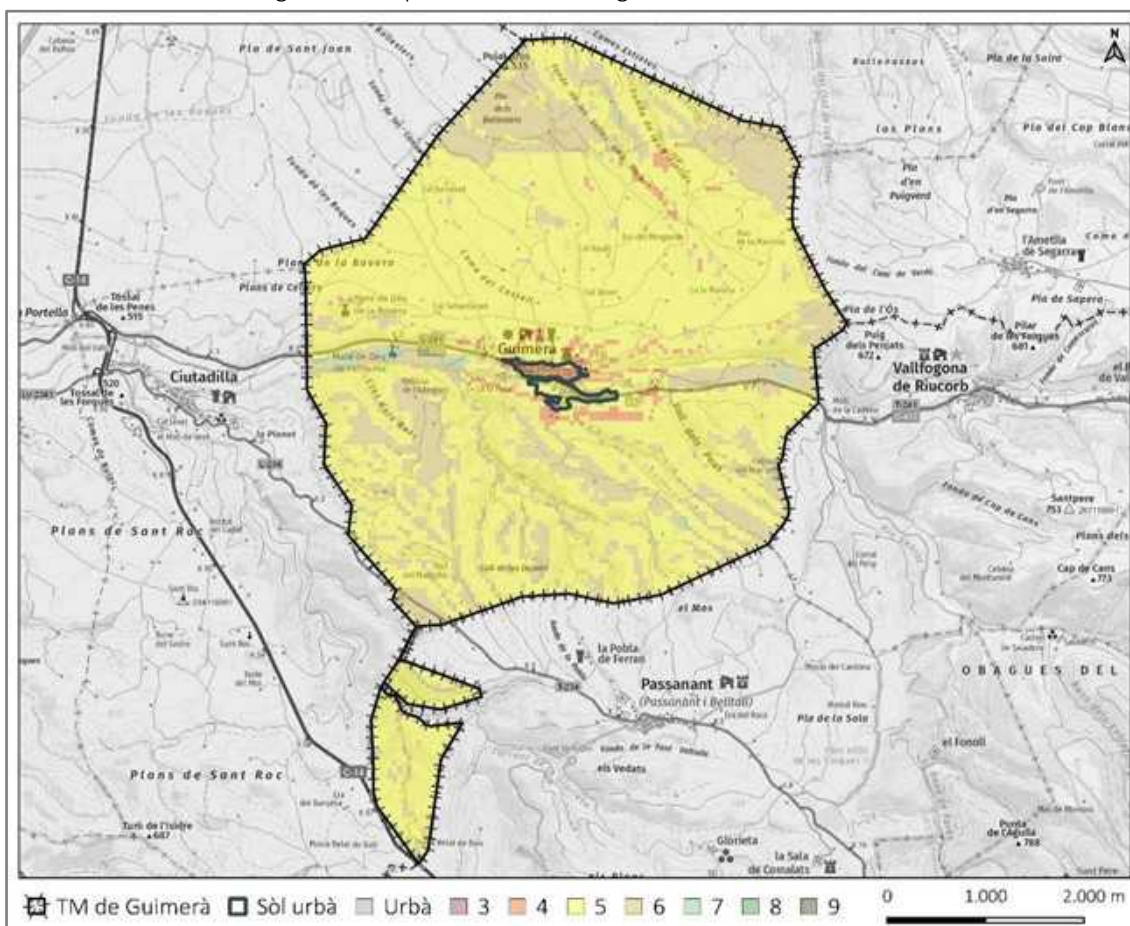
2.2.8. VALOR DEL SÒL AGRARI I CAPACITAT AGROLÒGICA DELS SÒLS

» Valor del sòl agrari

L'any 2015 la Fundació Món Rural i la Fundació Agroteritori elaboraren l'informe Espais Agraris, amb la definició i indicadors per a la seva caracterització. Aquest document estableix un ampli consens al voltant del concepte "espai agrari" i facilita, de forma pionera, la caracterització d'aquests espais en el planejament urbanístic identificant indicadors objectivables que determinen les característiques bàsiques per a la seva valoració. El DARPA va donar suport a la proposta, i com a resultat es va obtenir un Mapa de valor dels espais agraris⁵.

Al terme de Guimerà, la figura mostra que la major part del terme presenta valors mitjans (5-6) amb franges de major valor (7) corresponents a fondos i l'entorn del curs fluvial del riu Corb.

Figura 23. Mapa de valor del sòl agrari del TM de Guimerà.

Font: pròpia a partir del DARPA.

⁵ En efecte, el projecte dota d'una metodologia per analitzar i caracteritzar els espais agraris catalans en la planificació territorial. Valora els espais agraris al territori a partir d'una anàlisi de 20 indicadors simples: espais agraris, aptitud agrològica, Productivitat agrícola, productivitat ramadera, productivitat forestal, connectivitat ecològica, grau de biodiversitat, estat de conservació dels hàbitats, planejament territorial, tipologia d'espais protegits, valor del paisatge agrari, dotació de regadiu, producció de qualitat, mà d'obra agrària, model productiu, grau de diversificació econòmica, etc. A partir d'aquests indicadors simples es fan les respectives agregacions i ponderacions (5 indicadors compostos; 3 indicadors de grup). La valoració es basa en una assignació de pesos d'1 a 10 per indicador. Els pesos alts representen zones on els indicadors es valoren positivament mentre que les zones amb pesos més baixos representen valors més baixos per l'indicador.

»» Capacitat agrològica

El Mapa de sòls del DACAAR disposa d'informació de detall, segons tall oficial a 1:25.000, aproximadament del 25% de la superfície de Catalunya, corresponent sobretot a àrees agrícoles. Aquestes classes, inicialment definides al *Soil Conservation Service* del Departament d'Agricultura dels EUA, han estat adaptades pel *Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación* i modificades pel Servei d'Avaluació de Recursos Agraris del DARP. El Mapa de Classes de Capacitat Agrològica dels Sòls és un dels mapes que, de forma sistemàtica, complementa els fulls de la sèrie Mapa de sòls 1:25.000 de l'ICGC.

El Mapa de Sòls determina, entre altres, el tipus de "Capacitat agrològica dels terrenys", paràmetre que agrupa els sòls en diferents tipus de classes, segons la capacitat per a produir, de forma sostenible, els cultius més habituals d'una zona.

Establir la capacitat agrològica d'un sòl equival, a classificar els sòl en funció de la seva capacitat de producció i risc de pèrdua d'aquesta capacitat. La caracterització de la capacitat agrològica dels sòls permet classificar-los, en funció de les característiques i l'entorn on s'ubiquen, en vuit classes (I-VIII) conforme al sistema (Klingebiel i Montgomery, 1961).

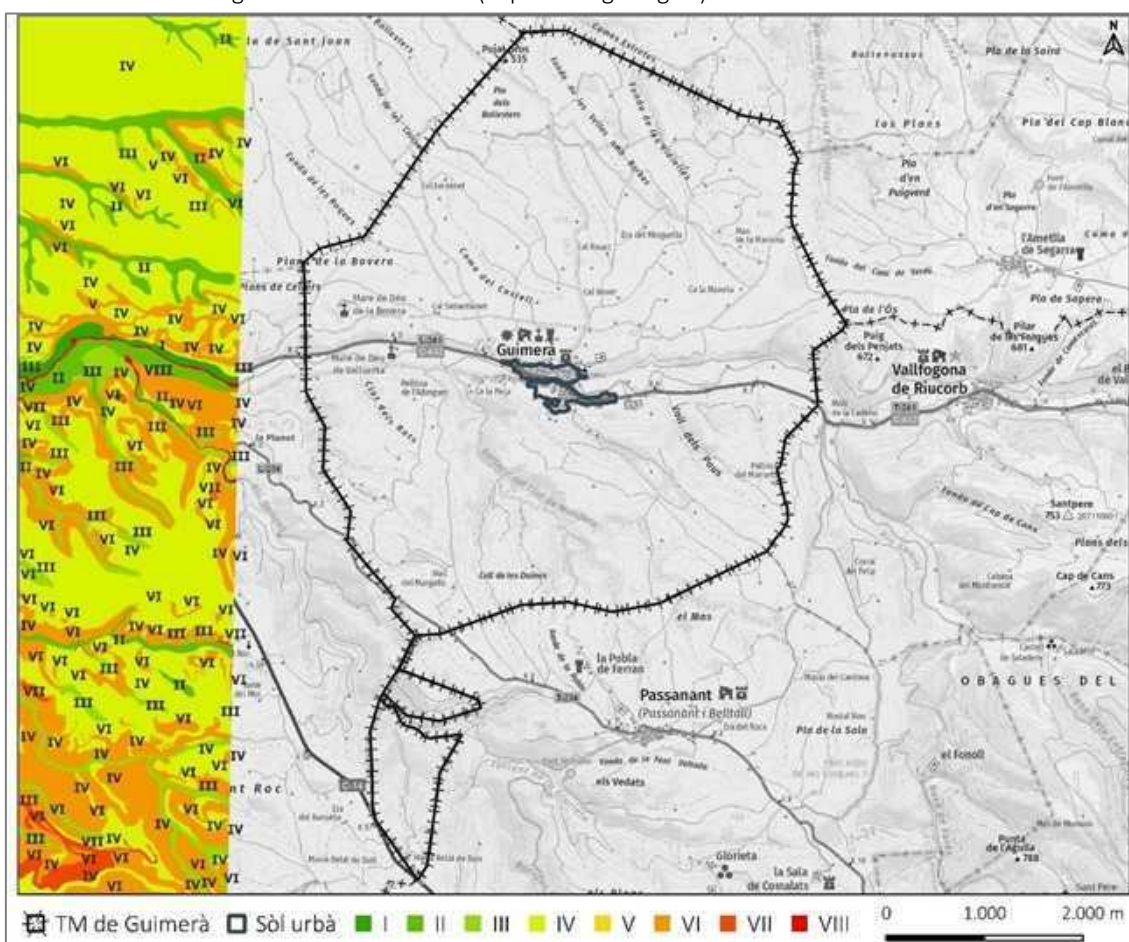
Taula 28. Classes de sòl segons la capacitat agrològica.

Símbol	Epígraf	Classe	Descripció
	I	I	Sòls que presenten lleugeres limitacions per al seu ús
	II	II	Sòls que presenten algunes limitacions per al seu ús, el que redueix el nombre de cultius que es poden portar a terme o fa necessari algunes pràctiques de conservació.
	III	III	Sòls que presenten importants limitacions per al seu ús, el que redueix el nombre de cultius que es poden portar a terme o fa necessari aplicar especials pràctiques de conservació
	IV	IV	Sòls que presenten limitacions molt severes per al seu ús, el que restringeix de forma important els cultius que es poden portar a terme o fa necessari unes pràctiques de maneig i conservació molt acurades
	V	V	Sòls que presenten poc risc d'erosió, però que presenten d'altres limitacions difícils d'esmenar, el que limita el seu ús a prats, usos forestals o reserves naturals
	VI	VI	Sòls que presenten limitacions importants que els fan no aptes per a usos agrícoles i en limiten l'ús a prats, usos forestals o reserves naturals
	VII	VII	Sòls que presenten limitacions molt severes que els fan no aptes per al cultiu i limiten el seu ús a pastures, usos forestals o reserves naturals

Font: DARPA i ICGC.

Com s'observa a la següent figura, els mapes encara no comprenen el terme de Guimerà.

Figura 24. Classes de sòl (capacitat agrològica) del TM de Guimerà.

Font: Mapa de Sòls 1:25.000, DARPA i pròpia.

» Zonificació ambiental per les energies renovables

Des del *Ministerio para la Transición Ecológica y Reto Demográfico (MITECO)*, s'ha elaborat una eina per identificar les àrees territorials amb majors condicionats ambientals per la implantació d'aquesta tipologia de projectes, mitjançant un model que agrupi els principals factors ambientals a través d'una zonificació sobre la sensibilitat ambiental territorial.

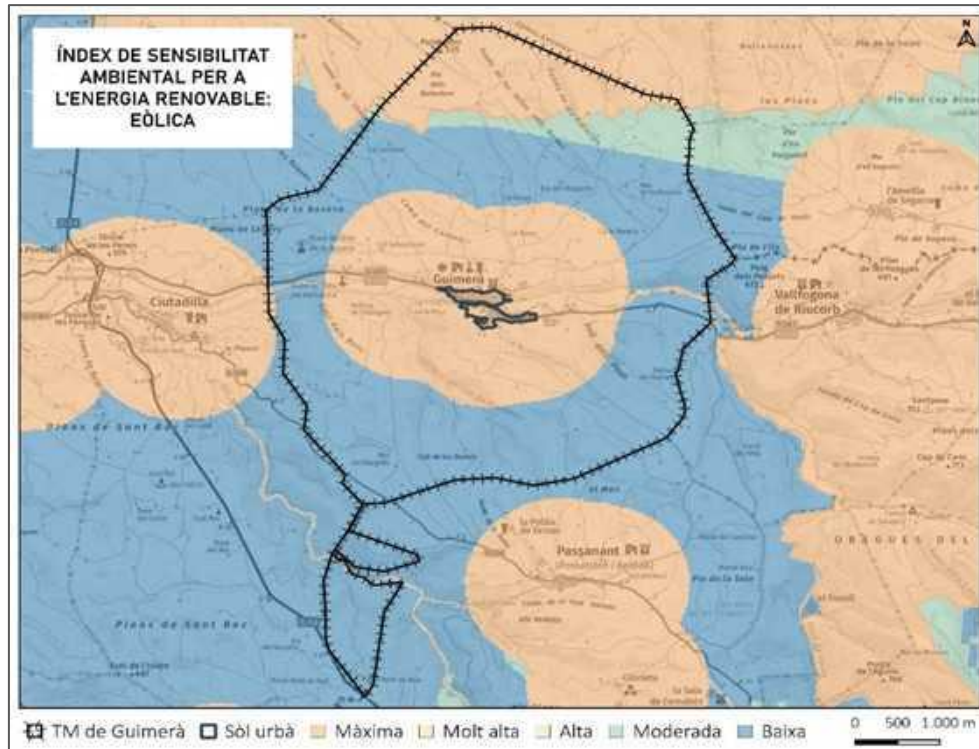
L'àmbit de la zonificació es restringeix al medi terrestre enfocat especialment amb projectes de grans instal·lacions generadores d'energia renovable (eòlica i fotovoltaica), que no inclou petites instal·lacions d'autoconsum, infraestructures de baixa potència o que s'ubiquin en cobertes i teulades d'edificis, sòls urbans, etc.

Així doncs, es classifica el territori en cinc classes de sensibilitat ambiental (Màxima, Molt alta, Alta, Moderada i Baixa) per l'energia eòlica i fotovoltaica, respectivament.

En el cas de Guimerà, l'índex de sensibilitat ambiental per a l'energia eòlica, resulta molt més restrictiva, arran d'identificar un àrea de màxima sensibilitat a l'entorn del nucli principal i l'extrem nord del municipi. La resta del terme es cataloga amb un índex de baixa sensibilitat, a excepció d'un indret nord-est identificat com a moderat.

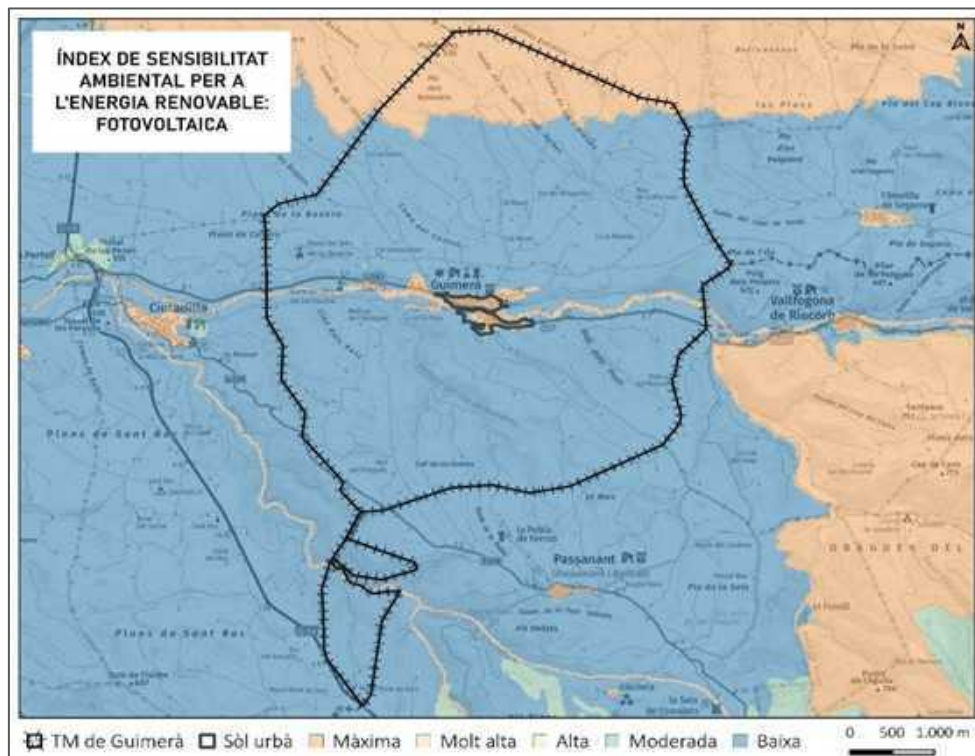
En l'àmbit de l'energia fotovoltaica, gairebé la totalitat del terme de Guimerà figura com a baixa sensibilitat ambiental, exceptuant l'entorn del nucli, xarxa viària i l'extrem més nord del terme amb un índex màxim.

Figura 25. Índex de sensibilitat ambiental per a l'energia eòlica al TM de Guimerà.

Font: MITECO i pròpia.

Figura 26. Índex de sensibilitat ambiental per l'energia fotovoltaica del TM de Guimerà.

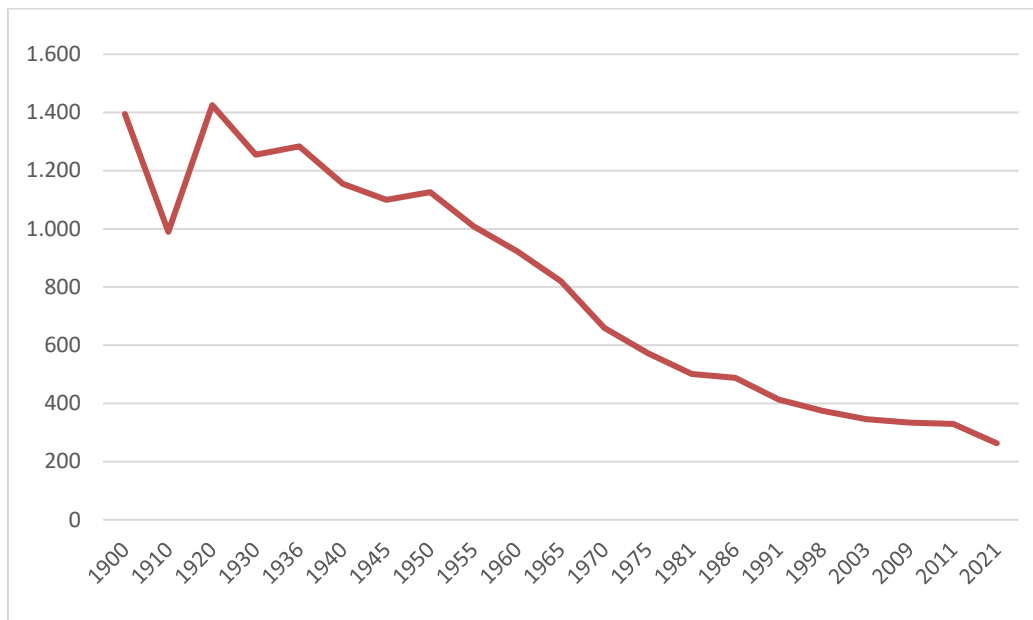
Font: MITECO i pròpia.

2.3. Medi social

2.3.1. POBLACIÓ

Les dades dels censos i padrons de població del municipi de Guimerà en els darrers cent vint anys presenten l'evolució següent:

Figura 27. Evolució de la població del TM de Guimerà (1900-2021).

Font: IDESCAT i pròpia.

Abans de la Guerra Civil, Guimerà va patir una important oscil·lació, i posteriorment arran de l'èxode rural a Barcelona i Lleida, a partir de mitjans-finals dels anys 50, ha tingut una marcada tendència al descens que s'ha perllongat fins a l'actualitat. A diferència d'altres municipis, aquesta pèrdua de població no s'ha vist paliada per l'arribada de la nova immigració de nacionalitat romanesa i magribí.

D'aquesta forma, en els darrers 60 anys, Guimerà ha perdut gairebé 800 habitants, més del doble de la població que hi resideix actualment. Respecte el seu màxim històric, es troba a menys d'una quarta part, la qual cosa dona lloc a un augment del parc d'habitatges buits o de segona residència.

En l'estructura poblacional del municipi hi predominen els grups d'edat avançada, determinant una població envellida, atès que el grup de majors de 65 anys representa més del 35% de la població.

Taula 29. Evolució de la població en habitants (1900–2023).

Anys	Guimerà	% sobre la comarca	Urgell
1900	1.394	4,74	29.428
1910	990	3,21	30.870
1920	1.425	4,43	32.166
1930	1.255	3,95	31.808
1936	1.283	3,91	32.797

Any	Guimerà	% sobre la comarca	Urgell
1940	1.155	3,79	30.454
1945	1.100	3,48	31.593
1950	1.126	3,55	31.762
1955	1.008	3,23	31.239
1960	922	3,03	30.471
1965	820	2,67	30.705
1970	660	2,17	30.345
1975	573	1,94	29.589
1981	501	1,69	29.618
1986	488	1,65	29.631
1991	413	1,42	29.163
1998	375	1,23	30.495
2003	346	1,06	32.498
2009	334	0,91	36.670
2011	330	0,88	37.322
2021	263	0,71	37.239
2022	269	0,72	37.370
2023	255	0,67	37.960

Font: IDESCAT.

2.3.2. ACTIVITAT ECONÒMICA

Tradicionalment, l'activitat econòmica de Guimerà s'havia sustentat en el sector primari. Tanmateix, en consonància a la crisi i declivi del sector i en les darreres dues dècades el mercat de treball s'ha orientat cap al sector terciari, essent aquest el que actualment concentra la major part de població activa. Per això, avio gran part dels treballadors es desplacen diàriament per motius laborals, essent la capital comarcal Tàrraga, un dels pols d'atracció principals. No obstant, l'agricultura continua tenint un pes important en la base econòmica municipal i especialment en la vessant ramadera.

L'agricultura de secà es basa en el conreu de cereal d'hivern (ordi) amb mitjanes especialment abundoses a la partida de Comacardós i al sector que limita amb Vallfogona. Hi ha també camps d'oliveres, sobretot a la banda dels Plans (Bovera, Rabanades) i als Rats, i camps d'ametllers dispersos, mentre que sobretot a la vall del Corb, hi ha extensions de vinya fonamentalment de varietat *macabeu* i més modernament *Gavernet* i *ull de llebre*. En raïm blanc, per a cava, domina la varietat *parellada*.

Des del 1947 funciona la Cooperativa del Camp Nostra Senyora de la Bovera, elaborant oli i vi dins les denominacions d'origen (D.O.) Garrigues i Costers del Segre, respectivament. La Cooperativa va suposar un impuls per al sector agrari, la qual actualment comprèn distribució de pinsos, lloguer de maquinària, cereal, oli i vi i venda de gasoil. En campanya, també funciona un molí d'oli particular, Cal Jan.

Existeixen recs ancestrals que aprofiten l'aigua del Riu Corb per a conrear hortalisses i en període hivernal fins i tot alguna vinya o cereal. Es tracta dels recs d'Alemanys i de Sant Pere, mentre que els recs del Molí Nou i de Vallsanta pràcticament han quedat obsolets i l'horta erma. Cadascun comptava

amb la seva comunitat de regants, essent la darrera la del rec d'Alemaný (que acaba desaiguant al rec de Sant Pere) i de Sant Pere que s'han ajuntat en una única. Aquest darrer disposa d'un pou de captació just a la vora del riu Corb per als anys en què el curs superficial és sec.

Taula 30. Recs històrics del terme de Guimerà.

Nom	Captació	Zona	Ús actual
Rec d'Alemaný	-	Obac i primer esglaó de la vall	7-8
Rec de Sant Pere	Pas de la carretera L-241	Zona central de la vall, just sobre el riu	-
Rec del Molí Nou	Entrada riu Corb al TM	Solà de la vall fins al nucli	No
Rec de Vallsanta	-	Solà de la vall entre el nucli i el monestir	No

Font: pròpia.

L'activitat industrial ha estat sempre mínima i bàsicament lligada a l'agricultura. Un dels principals antecedents d'aquesta activitat són els molins fariners, fins a cinc en el passat, vinculats a la sèquies que derivaven del Corb. Als anys setanta va entrar en funcionament una petita fàbrica cooperativa de gènere de punt dedicada a la confecció de roba de vestir que va donar feina a un bon nombre de dones del municipi i l'entorn pròxim.

El sector comercial i de serveis disposa d'una petita xarxa de comerços locals per a atendre les necessitats del municipi. De població activa, amb 55 persones, destaca la presència d'autònoms, amb major afiliació a l'àmbit agrícola (57%) seguit del sector serveis, amb un 43% del total. Quant als afiliats a la Seguretat Social (SS), un 75%, és a dir, 15 persones, s'adscriu als serveis, i molt menys, la indústria i la construcció, agrupen cadascun 5 persones.

Taula 31. Afiliacions a la SS i règim d'autònoms per sectors a Guimerà (03/2024).

		Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Autònoms	Nombre	20	--	--	15	35
	%	57%	--	--	43%	100%
Seguretat Social (SS)	Nombre	--	5	5	15	20
	%	--	25%	25%	75%	100%

Font: IDESCAT.

Pel que fa al sector ramader, a Guimerà consten set (7) explotacions (DAAAR 2009): tres de porcí, dues d'aviram, una de conills i una de gall d'indis. Actualment (IDESCAT, 2022), recull la presència de quatre explotacions de porcí (10.161 caps de bestiar) i 3 explotacions d'aviram.

En el sector serveis, el turisme rural (2022) ha experimentat un creixement, afavorit per l'atractiu medieval del poble, amb 6 allotjaments (Ca l'Anxica, Cal Caminer, Cal Sort, Ca la Pascola, Ca la Nina i Cal Bovera) que sumen 56 places.

El nucli principal compta amb un petit nombre de serveis i establiments: botiga i forn, farmaciola, col·legi, llar de jubilats i local de joves, tanatori, taller i una oficina bancària. Cal posar en valor, el Museu de Guimerà, junt amb la concorreguda fira medieval al mes d'agost.

2.3.3. USOS DEL SÒL - COBERTES

Els usos agraris dominen en un 73,2% del sòl del municipi, és a dir, tres quartes parts del terme, amb un clar predomini de cultius herbacis. No obstant això, un 25,4% del terme (xifra que caldria

eivar lleugerament a l'alça en els darrers anys per l'aforestació creixent) és ocupat per boscos, bosquines i matoll la qual cosa aporta al paisatge gran heterogeneïtat, en una excel·lent mostra del que s'anomena paisatge en mosaic.

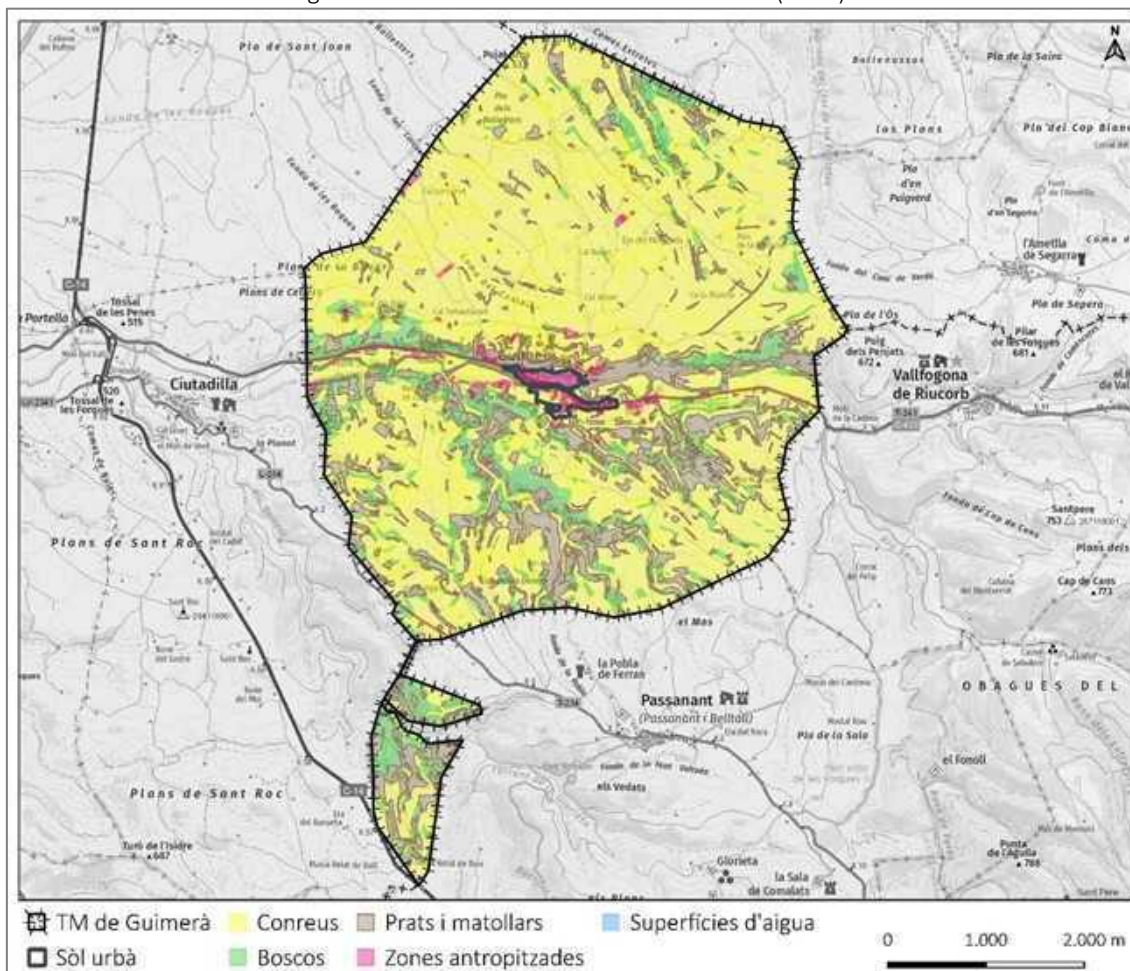
Tradicionalment el bosc no ha estat explotat per a fusta, tret de l'ús domèstic i per a feixos, molt antigament de carbó i encara avui per a la recollida d'una ampla varietat de bolets al sector dels Boscos (rovelló, fredolic, llanega, llengua de bou,...).

Taula 32. Usos del sòl al terme de Guimerà (2018).

Categories	Cobertura del sòl	Superfície (ha)	% del TM
Conreus	111. Conreus herbacis	1.527,5	58,4
	113. Vinyes	96,7	3,7
	114. Oliverars	155,9	6,0
	115. Altres conreus llenyosos	133,4	5,1
	116. Conreus en transformació	2,1	0,1
Boscos	221. Boscos densos d'aciculifolis	172,1	6,6
	222. Boscos densos de caducifolis i planifolis	58,9	2,3
	223. Boscos densos d'esclerofil·les i laurifolis	6,1	0,2
	225. Boscos clars d'aciculifolis	24,5	0,9
	226. Boscos clars de caducifolis i planifolis	20,7	0,8
	227. Boscos clars d'esclerofil·les i laurifolis	4,5	0,2
	229. Bosc de ribera	4,3	0,2
Prats i matollars	228. Prats i herbassars	15,8	0,6
	224. Matollars	357,9	13,7
Zones antropitzades	230. Sòl nu forestal	3,1	0,1
	341. Casc urbà	8,6	0,3
	343. Zones urbanes laxes	0,7	0,03
	344. Edificacions aïllades en l'espai rural	4,0	0,2
	346. Zones verdes	1,8	0,1
	347. Zones industrials, comercials i/o de serveis	7,4	0,3
	348. Zones esportives i de lleure	0,6	0,02
	349. Zones d'extracció minera i/o abocadors	0,6	0,02
	351. Xarxa viària	5,2	0,2
	352. Sòl nu urbà	3,8	0,1
Superfícies d'aigua	464. Basses	0,4	0,01
TOTAL		2.616,92	100

Font: CREAM i DTES, 2018.

Figura 28. Usos del sòl del terme de Guimerà (2018).

Font: pròpia i CREA.F.

En el sòl no urbanitzable, l'ús agrícola predominant i les seves estructures associades (magatzems, cabanes, coberts d'eines, etc.) s'alterna amb altres usos:

- Ramader (granges),
- Serveis tècnics (antenes de telefonia mòbil, línies elèctriques, ...)

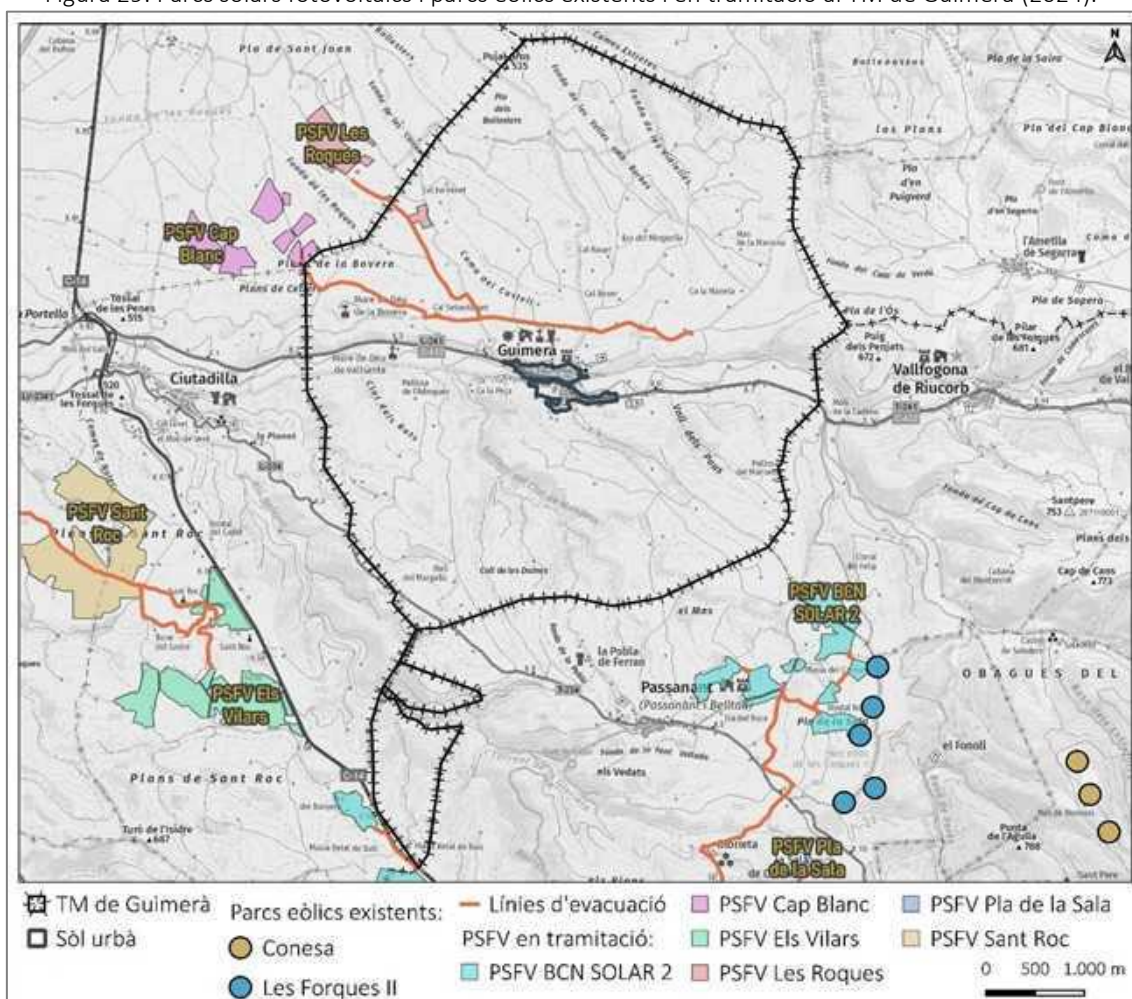
Al municipi, no existeix fins al moment la problemàtica de la urbanització difosa.

2.3.4. USOS DEL SÒL - INSTAL·LACIONS D'ENERGIES RENOVABLES

A l'empara del Decret 16/2019, l'any 2021 es van iniciar diversos projectes d'energies renovables, principalment grans centrals fotovoltaïques, al voltant del municipi de Guimerà. Actualment es troba en tramitació el projecte de la PSFV Les Roques, de 19,64 MW de potència i 24,4 ha de superfície, de les que 3,03 ha es troben a Guimerà.

També passen per Guimerà la línia d'evacuació soterrada (LSMT 30kv) d'aquesta planta i la línia d'evacuació del PSFV Cap Blanc (veure apartat 1.3.1. *Impacte del desplegament del decret llei 16/2019 a l'Urgell i a Guimerà*) amb destí a la nova SET Guimerà, en tràmit de suficiència, que es projecta al nord del nucli urbà, a la zona dels Plans de l'Ametlla, amb una superfície de 91,35 Ha, i una potència de 36,14 MWn.

Figura 29. Parcs solars fotovoltaics i parcs eòlics existents i en tramitació al TM de Guimerà (2024).

Font: Medi Ambient i Sostenibilitat i pròpia.

2.3.5. XARXA VIÀRIA I RURAL

Guimerà es troba proper a uns dels eixos de comunicació principals de l’Urgell, la carretera C-14, via que uneix Adrall (Alt Urgell) i Salou (Tarragonès). Discorre a uns 5 km de Guimerà i enllaça a través de la carretera L-241, essent la única carretera que passa pel nucli urbà, i permet l’accés a la capital comarcal, Tàrrrega.

Tant la carretera L-241 com la carretera C-14 es troben en bon estat de conservació. Pel terme, també hi transcorre parcialment, a l’extrem sud-oest, la carretera L-234, que uneix Passanant amb Ciutadilla i amb la C-14.

Taula 33. Xarxa viària intracomarcal al TM de Guimerà.

Carretera	Codi	Titularitat	Km totals pel TM
C-14 – Límit comarcal Urgell/ Conca Barberà	L-241	Generalitat de Catalunya	7,5
C-14 – Passanant	L-234		0,8

Font: pròpia.

Transport públic

Guimerà disposa d'un únic mitjà de transport públic corresponent a les línies d'autobusos interurbans, que permeten el desplaçament de viatgers, principalment, fins a les capitals de Tàrraga i Barcelona. No hi ha servei de taxi, ubicant el més proper a Tàrraga.

La parada d'autobús se situa a la carretera L-241, que travessa el poble de Guimerà en direcció E-O, just al peu del nucli antic de la vila. En aquesta parada s'hi aturen les següents línies, gestionades per les empreses Autocars Agramunt i Hispano Igualadina, respectivament:

- L-0731 Tàrraga- Vallfogona de Riucorb: 1 viatge/dia/sentit (varia durant l'horari d'estiu).
- L-1176 Barcelona- Igualada- Guimerà - les Borges Blanques: 1 viatge/dia/sentit.

Fotografia 2. Única parada d'autobús del TM de Guimerà. Font: *Google Maps*.

Xarxa rural

El terme es troba transitat per una extensa xarxa de camins rurals, conservats amb grava o terra natural, sense asfaltar, que permeten la connexió amb els municipis veïns i les diferents partides del municipi. Es pot establir una classificació de la xarxa viària rural entre xarxa bàsica i secundària, en funció de l'ús principal, la intensitat de pas i les característiques.

La xarxa bàsica forma part del domini públic i per aquest motiu, el manteniment és a càrrec de l'ajuntament. S'estructura com una xarxa radial i d'ella en surten altres camins de menor amplada que, en algun cas, també connecten amb vials principals.

Taula 34. Xarxa viària rural bàsica del terme de Guimerà.

Codi	Nom	Sector	Longitud en el TM	Observacions
1	Pista de l'IRYDA	Plans	4,22	Arrenca de la carretera L-241
2	Camí de Tàrraga	Plans	1,79	
3	Camí de Verdú	Plans	3,23	
4	Camí de Montornès	Plans	2,02	
5	Camí del Mas de Bondia	Plans	0,33	
6	Camí de l'Ametlla de Seg.	Plans	0,99	

Codi	Nom	Sector	Longitud en el TM	Observacions
7	Camí de la Torre del Carlà	Boscós	1,84	
8	Camí del Cap de terme	Boscós	0,43	Ressegueix el límit de TM pel S
9	Camí de Pedreres/Argilaga	Boscós	2,52	Substitueix l'antic camí Ral
10	Camí de Ciutadilla	Vall del Corb	2,91	
11	Camí de les Sangoles	Boscós	1,79	
12	Camí dels Plans de Massa	Boscós	1,07	Finalitza al coll de les Daines
13	Camí de la Juliana	Boscós	1,61	Conflueix a C/ de Passanant
14	Camí dels Parers	Boscós	3,08	Conflueix a C/ de Passanant
15	Camí dels Rats	Boscós	2,47	Finalitza al Camí dels Parers
16	Camí de la Pobla de Ferran	Boscós	1,52	Conflueix a C/ de Passanant

Font: pròpia.

L'antic Camí Ral que duia a Sarral, dit carrerada, actualment és troba en desús i en alguns trams ha desaparegut, després que es substituís el traçat per un vial que passa per l'obaga d'aquest mateix fondo.

Existeix també una xarxa viària rural secundària que no constitueix un enllaç preferent entre nuclis, però es refereix a camins que reben una certa intensitat de trànsit agrícola, que comprèn turismes, motocicletes, tractors i altres tipus de maquinària, i en alguns casos, comuniquen vials de la xarxa bàsica o partides i no tenen continuïtat.

Carrerades

Les vies pecuàries popularment conegudes com a carrerades han transcorregut històricament pel territori per al pas dels ramats, els seus desplaçaments de curta distància i en les transhumàncies des de la terra plana cap a la muntanya. Tradicionalment, s'han adaptat extraordinàriament a la topografia i sovint a través de les línies de carena, fet que els confereix gran valor panoràmic i per a projectes hidràulics. Generalment les carrerades es poden classificar en dues categories: generals i locals.

Les vies pecuàries generals són aquelles de gran recorregut que condueixen de la plana a la muntanya. Les vies pecuàries locals condueixen des dels nuclis o zones d'origen dels ramats fins a vies pecuàries generals. L'amplada pot ser variable, normalment a partir de 6 metres i algunes d'elles foren classificades per l'antic ICONA a finals dels anys 60.

Actualment, les carrerades venen regulades per la Llei 3/1995, de vies pecuàries, i pertanyen al domini públic essent una competència del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (DACCAR). Normalment, coincideixen amb camins que formen part de la xarxa viària rural i en alguns casos, han desaparegut degut a replanacions, modificacions de finques i apropiació dels camins pels propietaris veïns.

Segons consulta a la cartografia del Departament, en terme de Guimerà no figuren camins ramaders. Tanmateix, segons fonts orals seria carrerada el camí de les Serres en la part que delimita el terme amb Passanant i Belltall que duu a la Pobla de Ferran.

Senders

Pel municipi hi transcorre un tram del GR-3, actualment senyalitzat des de Sant Joan de les Abadesses fins Vallbona de les Monges. Al terme, el GR-3 entra pel NO del terme, procedent de Verdú, continua direcció sud fins al nucli i posteriorment gira direcció oest cap a Ciutadilla seguint vora el riu Corb pel marge esquerre. El tram Agramunt-Tàrrega- Vallbona de les Monges també és inclòs en l'anomenada Ruta del Císter.

A banda d'aquestes rutes de recorreguts més llargs, al TM de Guimerà s'hi troben dos recorreguts de menor distància inclosos en la guia de *camins de l'Urgell* promoguda pel Consell Comarcal:

- El sender de petit recorregut de l'Ondara, Verdú i el Corb (PR-C 25) de 17,25 km.
- El sender local de la Bovera i el riu Corb de 7,34 km.

2.3.6. PATRIMONI ARQUEOLÒGIC, ARQUITECTÒNIC I CIVIL

Jaciments arqueològics

La Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura documenta fins a 52 jaciments a la carta arqueològica, tots ells excepte un, en sòl no urbanitzable, que es recullen també a l'inventari de Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya.

Taula 35. Béns del patrimoni arqueològic. Carta arqueològica.

Nom	Tipus de jaciment	Cronologia
Argalagar 1	Lloc amb representació gràfica sobre pedra, gravat	Calcolític? (-2200 /-1800) Bronze (-1800 / -650)
Argalagar 2	Lloc amb representació gràfica sobre pedra, gravat	Calcolític? (-2200 /-1800) Bronze? (-1800 / -650)
Argalagar 3	Lloc d'enterrament Inhumació col·lectiu necròpolis	Desconeguda
Ballesteres	Varis desconegut	Calcolític? (-2200 /-1800) Bronze? (-1800 / -650)
La Cadena	Lloc d'habitació sense estructures	Des de Bronze Final a Ferro-Ibèric Final (-1200/-50)
Camí Parés	Lloc d'enterrament Inhumació col·lectiu cista	Bronze (-1800 / -650)
Camí Serra Vell-Comellar	Lloc o centre de producció i explotació; taller de sílex	Calcolític? (-2200 /-1800) Bronze? (-1800 / -650)
Comacardós Senyores	Lloc d'habitació amb estructures	Calcolític? (-2200 /-1800) Bronze? (-1800 / -650)
Comacardós Xepo	Lloc d'habitació amb estructures peribles	Calcolític (-2200 /-1800)
Comortals	Lloc d'habitació amb estructures peribles	Bronze Antic (-1800 / -1500) Calcolític (-2200 /-1800)
Corba Ulldebou	Lloc o centre de producció i explotació; taller de sílex	Calcolític (-2200 /-1800)
Ermita de la Bovera	Lloc d'habitació amb estructures ben conservades. Poblant	Ferro Ibèric (-650/-50)
Fonteta	Varis desconegut	Romà (-218/476)
Masets A	Lloc d'habitació amb estructures peribles	Bronze (-1800 / -650)
Masets B	Lloc amb representació gràfica sobre pedra, gravat	Bronze? (-1800 / -650)
Molí nou	Varis desconegut	Romà (-218/476)

Nom	Tipus de jaciment	Cronologia
Monestir de Vallsanta	Edifici religiós monestir	Medieval Baixa Edat Mitjana (1230/1492)
Mundessó	Lloc d'habitació amb estructures peribles	Bronze (-1800 / -650)
Obacs Saldonia	Varis desconegut	Romà (-218/476)
Obacs Xist	Varis desconegut	Romà (-218/476)
Palau cases	Lloc d'habitació amb estructures peribles	Bronze (-1800 / -650) Calcolític (-2200 /-1800)
Els Palaus	Lloc d'habitació amb estructures ben conservades. Vil·la	Romà Alt Imperi (14/192) Romà Baix Imperi (284/476)
Partida Juliana	Lloc d'habitació	Calcolític (-2200 /-1800) Bronze (-1800 / -650)
Pedrera Bané	Lloc d'habitació amb estructures peribles	Bronze (-1800 / -650)
Pedrera Camí de la Bovera	Lloc d'habitació amb estructures peribles	Calcolític? (-2200 /-1800)
Pedrera Florensa	Lloc d'habitació amb estructures peribles	Bronze (-1800 / -650)
Pedrera Florensa 2	Lloc d'enterrament Inhumació col·lectiu necròpolis	Bronze (-1800 / -650)
Pla de la Bovera	Lloc d'habitació amb estructures peribles	Bronze (-1800 / -650)
Pla de la Creu del camí de Tàrrega	Lloc d'habitació amb estructures	Ferro Ibèric (-650/-50) Bronze final (-1200 / -650)
Possible megàlit de la Cadena	Varis desconegut.	Des de Neolític a Bronze? (-5500/-650)
Els Quintals	Lloc d'habitació amb estructures ben conservades. Poblat	Ferro Ibèric (-650/-50)
Rat Rip	Lloc amb representació gràfica sobre pedra, gravat	Bronze (-1800 / -650)
Rat Riocano	Lloc d'habitació amb estructures peribles	Bronze (-1800 / -650)
Rat Salla	Lloc amb representació gràfica sobre pedra, gravat	Calcolític? (-2200 /-1800) Bronze (-1800 / -650)
Sangola Canyo	Lloc amb representació gràfica sobre pedra, gravat	Bronze (-1800 / -650)
Sangola Daua	Lloc d'habitació amb estructures peribles	Ferro Ibèric (-650/-50) Bronze (-1800 / -650)
Serra Aixol	Lloc d'habitació amb estructures peribles	Ferro Ibèric (-650/-50) Bronze (-1800 / -650)
Serra Mota	Lloc o centre de producció i explotació; taller de sílex	Bronze Antic (-1800 / -1500)
Serra Rosich	Lloc amb representació gràfica sobre pedra, gravat. Lloc d'habitació.	Calcolític? (-2200 /-1800) Bronze? (-1800 / -650)
Solans 1	Lloc d'habitació amb estructures peribles	Bronze (-1800 / -650)
Solans 2	Lloc d'habitació amb estructures conservades	Bronze (-1800 / -650)
Solans Cabana Jan	Lloc o centre de producció i explotació	Romà (-218/476)
Solans Cervera	Lloc d'habitació amb estructures peribles	Calcolític? (-2200 /-1800)
Solans Palaus I	Lloc o centre de producció i explotació; taller de sílex	Calcolític? (-2200 /-1800) Ferro Ibèric? (-650/-50) Bronze? (-1800 / -650)
Solans Palaus II	Varis desconegut	Ferro Ibèric (-650/-50) Romà (-218/476)

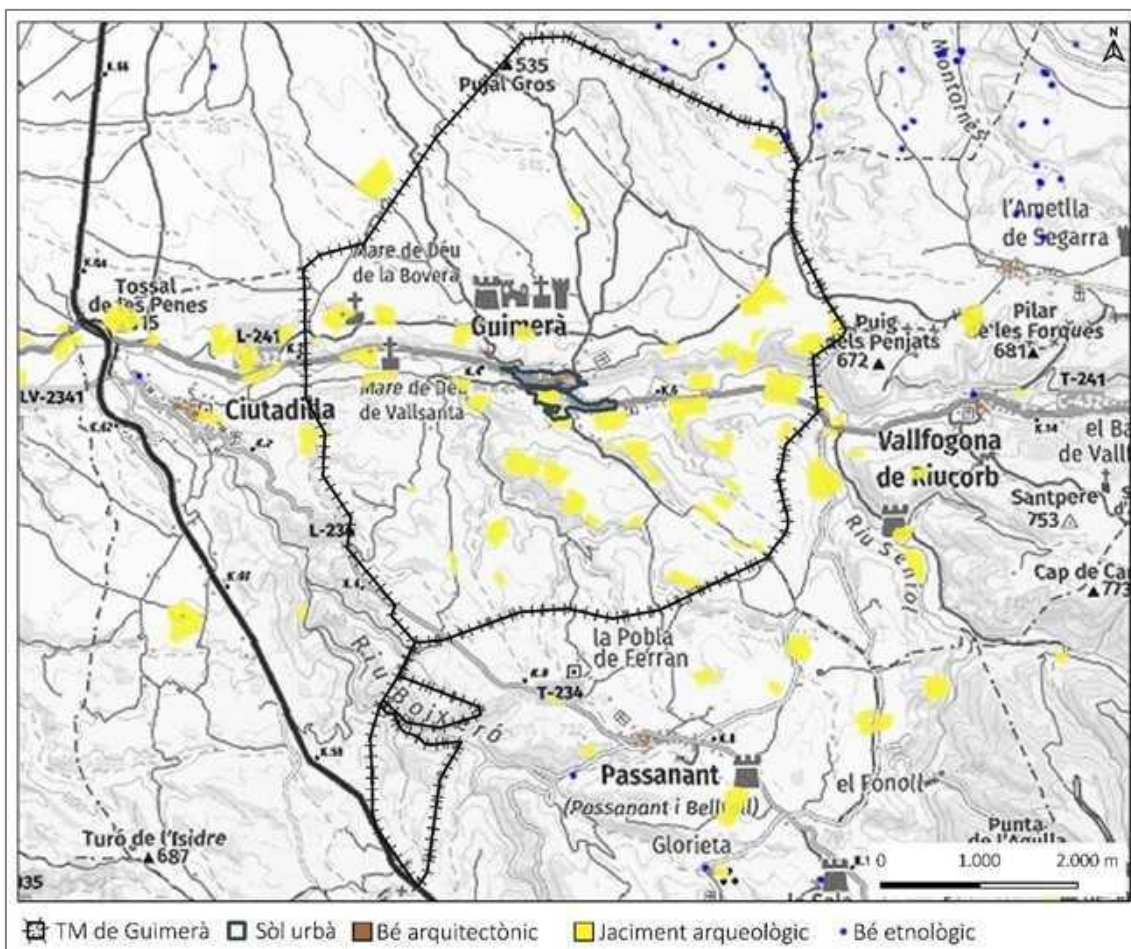
Nom	Tipus de jaciment	Cronologia
Solans- Camí pla de l'Ametlla	Lloc d'habitació amb estructures conservades	Ferro Ibèric (-650/-50)
Solans -Pla de l'Ametlla Roca	Lloc d'habitació amb estructures	Bronze (-1800 / -650)
Torrecepera	Lloc amb representació gràfica sobre pedra, gravat. Lloc d'habitació amb estructures	Bronze (-1800 / -650)
Vall dels Pous A	Lloc d'habitació amb estructures peribles	Bronze (-1800 / -650)
Vall dels Pous B	Lloc amb representació gràfica sobre pedra, gravat.	Bronze (-1800 / -650)
Vallsanta	Varis desconegut	Romà (-218/476)

Font: Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i pròpia.

Patrimoni arquitectònic en sòl no urbanitzable

En l'Inventari de béns integrants del patrimoni civil català, a Guimerà figuren els següents béns en sòl no urbanitzable (SNU):

Figura 30. Elements de l'Inventari arquitectònic i arqueològic del TM de Guimerà.

Font: ICGC, Inventari de Patrimoni de Catalunya i pròpia.

Taula 36. Béns del patrimoni arquitectònic en SNU.

Nom	Adreça	Estil	Època
Ermita de la Bovera	-	Barroc	XV, XVI, XVIII

Nom	Adreça	Estil	Època
Restes del monestir de Vallsanta	Ctra. L-241, pk 2,400 aprox.	Romànic, gòtic	XIII - XIV
Molí Nou	Dreta riu Corb, 500 m aigües amunt del nucli	Obra popular, gòtic	XVIII-XX
Molí de dalt del Senyor	Cal Tous	Gòtic	XII- XIII- XX
Molí de Baix del Senyor	-	Obra popular	XVIII-XX
Molí de l'Armengol	Descampat. Esquerra riu Corb	Obra popular, gòtic	XVIII-XX
Molí del Colomines	Descampat. Dreta riu Corb	Obra popular, gòtic	XVIII-XX
Cabana de volta	Ctra. L-241, pk 2,000 aprox.	Obra popular	XIX Final
Creu de terme del camí de la Bovera	Camí de la Bovera	Obra popular	XVII-XVIII
Creu de terme de Guimerà	Camí de Ciutadilla	Gòtic	XIV-XV
Creu de terme del pedró del camí de la Bovera	A la sortida de Guimerà en direcció a la Bovera	Obra popular	XVII-XVIII

Font: Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.

Fotografia 3. Creu de terme dels Quatre Ulls (entre els municipis de Guimerà i Ciutadilla).

Altres béns en sòl no urbanitzable

En el treball de camp efectuat per a la redacció del DAE s'han identificat altres elements arquitectònics singulars i destacables. Fora del nucli urbà, cal esmentar com a elements singulars del patrimoni en alguns casos i més genèrics en altres:

- **Cabanes de volta.** Construccions de pedra seca construïdes fonamentalment al llarg del segle XIX, sovint sobre terreny en pendent amb filades consecutives de carreus formant un arc de mig punt i amb la façana incorporada al final. Una vegada feta la volta, s'afegia terra natural a sobre seu, que feia l'efecte d'impermeabilitzar. Aquestes cabanes feien la funció de cobert,

lloc de descans i sojorn i l'utilitzaven els pagesos quan les feines del camp requerien romandre-hi més temps i les finques eren lluny del nucli urbà. També s'utilitzaven com a lloc de descans pels animals de tir. En aquesta zona, en planta acostumen a tenir entre 15 i 35 m² de superfície, i una única porta, sense finestra. Amb la irrupció dels tractors i els cotxes es pot dir que han perdut la funció original cosa que no treu el seu eminent valor estètic. Dins del terme n'han estat detectades un petit nombre de les quals, moltes es troben en mal estat: cabana del Jan (pK 2,020 de la carretera L-241) i banda de ponent del fondo de la Torre del Carlà.

- **Cabanes de teula.** Les nombroses cabanes de teula en pedra seca també són testimoni d'un sistema de construcció rural històric, en tot cas, més recent, bàsicament característic de tota la primera meitat del segle XX. La funcions de cobert, lloc de descans i sojorn o lloc de descans pels animals de tir és idèntica a les cabanes de volta. En planta acostumen a tenir una superfície entre 20 i 40 m², i una única porta amb poques o cap finestra. Dins del terme n'han estat localitzades una gran quantitat, moltes en estat precari i altres en estat òptim o acceptable. També se n'han localitzat amb estructura mixta de pedra seca, obra de fàbrica per ampliacions o arranjaments posteriors.
- **Fites.** Les fites, elements de pedra, habitualment en forma rectangular de 0,50 a 1,20 m d'alçada, i 0,25-0,40 m x 0,15-0,20 m d'amplada, aproximadament, recolzades per dues contrafites soterrades a banda i banda, s'han utilitzat des d'antic per fixar els límits municipals. Al llarg dels segles, el procés de delimitació ha passat per diferents moments de determinació o revisió, el darrer dels quals dataria de la primera o segona dècada del segle passat. A les zones forestals o agrícoles de secà menys transformades, aquests elements funcionals i històrics s'han conservat millor, normalment en els extrems de les finques i els anomenats aiguavessants amb els termes veïns. A Guimerà se'n conserven una bona part, de diferent tipologia, època i en estat de conservació i notorietat diversa. La seva existència ha estat documentada gràcies al procés de delimitació sobre el terreny que s'ha realitzat per part del Departament de Governació respecte els termes veïns (Vallfogona de Riucorb, Montornès de Segarra i Montoliu de Segarra, Ciutadilla, Verdú i Passanant).
- **Vestigis de la guerra civil.** L'únic vestigi de la Guerra Civil de 1936 que s'ha localitzat és la casamata ubicada al marge nord de la carretera L-241, al pk 1,980, entre Vallsanta i el límit de terme, que ha quedat inaccessible per l'eixamplament de la via.
- **Altres.** Hi ha altres elements dispersos que han estat localitzats perquè aporten pistes reveladores sobre el funcionament de la societat local en el passat, tal com basses d'abeurar el bestiar (dels Rats, del Grau Ferrer, del Pla Ametlla, de les Velles amb Barbes, Tolls, Escudossos, Avetllars, etc.), forns de calç (que fins als anys 50, constituïen la font principal de proveïment d'aquest material bàsic a l'època), i punts emblemàtics que formen part de l'imaginari local com les fonts esmentades en l'apartat 2.1.7.

Construccions de pedra seca de la Wikipedra de l'Observatori de paisatge

Dins l'inventari de la Wikipedra de barraques i altres construccions de tipologia de pedra seca, cal destacar la diversitat d'elements patrimonials distribuïts pròxims la nucli i al nord del TM de Guimerà. Cal dir que hi figuren la major part de les cabanes de volta i elements de pedra seca abans apuntats:

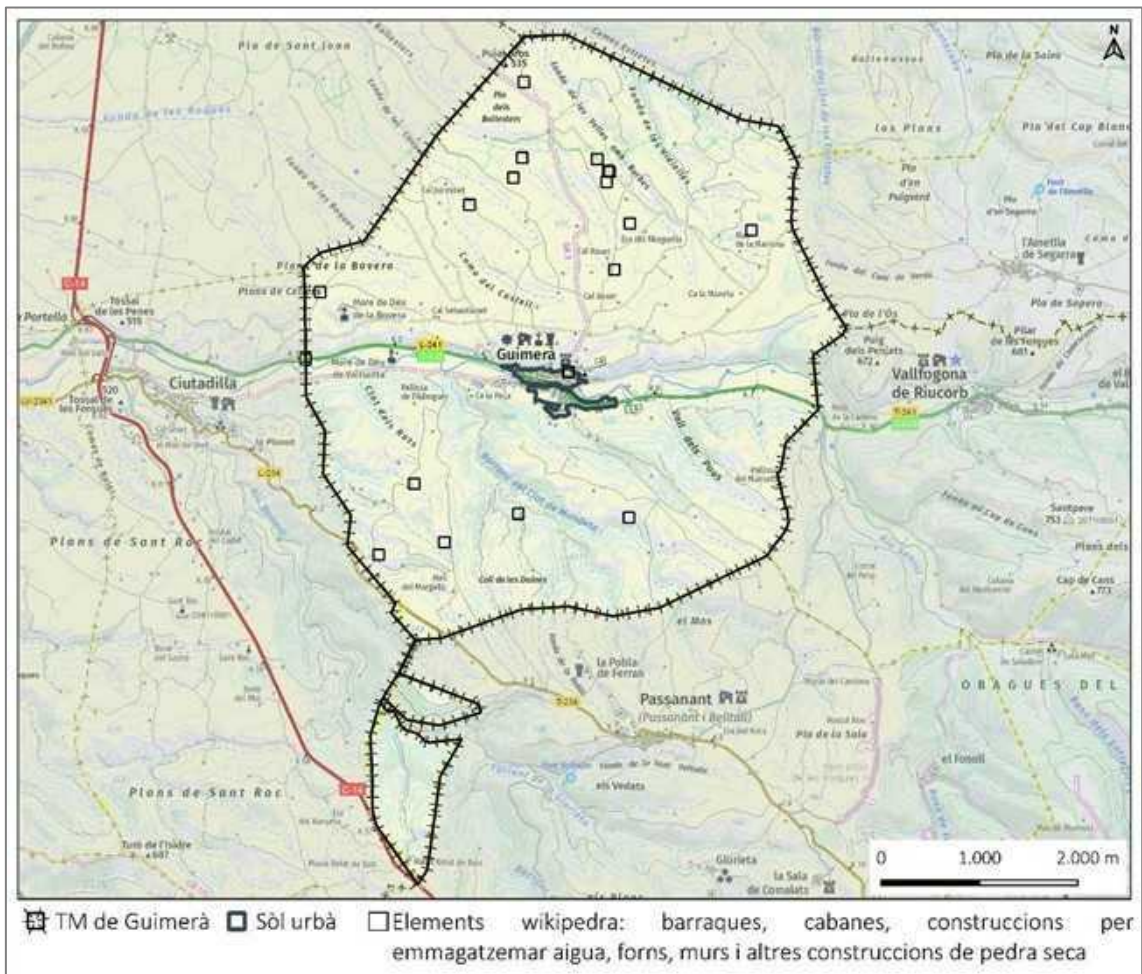
Taula 37. Construccions de pedra seca inventariades a la Wikipedra del TM de Guimerà.

Codi	Descripció	Unitat de paisatge	Tipologia construcció
5421	Barraca o cabana a Guimerà (Urgell) Balma murada.	Garrigues Baixes i vall del Corb	Terrera encastada
16589	Barraca o cabana a Guimerà (Urgell) Petit aixopluc amb mides interiors de 0,75 m de fondària, 0,87 m d'amplada i 0,82 m d'alçada en el punt més alt. La coberta està bastida amb petites lloses per eliminació d'angles. A la seva esquerra es troba l'abaixador que comunica els bancals.	Secans de Belianes i d'Ondara	Terrera margera
15591	Barraca o cabana a Guimerà (Urgell) Encastada en un talús de terra on es conserven alguns bocins de marge. Al costat esquerre té adossat un aixopluc de planta quadrada i coberta de bigues i lloses que s'ha esfondrat.	Garrigues Baixes i vall del Corb	Aèria adossada al marge
5191	Barraca o cabana a Guimerà (Urgell) A l'interior, on s'acumulen els enderrocs de la coberta, es localitzen la base de la menjadora i un parell de petits armaris a la paret de l'esquerra.	Garrigues Baixes i vall del Corb	Aèria adossada al marge
17906	Barraca o cabana a Guimerà (Urgell) Petit aixopluc amb mides interiors d'1,02 metres d'amplada, 0,90 de fondària i 0,71 d'alçada. El marge que es perllonga per la seva esquerra presenta un tram enderroc.	Garrigues Baixes i vall del Corb	Terrera margera
5248	Barraca o cabana a Guimerà (Urgell) Cabana de volta apuntada que conserva dos petits armaris a la paret del fons. A la façana s'obre una espitllera al costat dels muntants de la porta i a la llinda hi ha gravada la data del 1683.	Garrigues Baixes i vall del Corb	Aèria aïllada
5419	Barraca o cabana a Guimerà (Urgell) Cabana de volta.	Secans de Belianes i Ondara	Aèria aïllada
5420	Barraca o cabana a Guimerà (Urgell) Cabana de volta.	Garrigues Baixes i vall del Corb	Aèria adossada al marge
18229	Barraca o cabana a Guimerà (Urgell) Petit aixopluc que amida 1,30 metres d'amplada, 2 de fondària i 1 d'alçada. La coberta és suportada per sis troncs de fusta i a l'interior s'acumulen les pedres provinents de l'enderroc de la paret posterior. A la dreta de la porta es localitza un tram de sis esglaons encastats al marge.	Secans de Belianes i d'Ondara	Terrera margera
23589	Barraca o cabana a Guimerà (Urgell) El portal té la llinda de fusta.	Secans de Belianes i Ondara	Aèria aïllada
29236	Barraca o cabana a Guimerà (Urgell) Cabana amb la coberta a una aigua de teules i bigues de fusta enderrocada a l'igual que una part les parets de la cantonada posterior ponentina. La llinda de la porta ha desaparegut i a l'interior es localitzen un armari a la paret de l'esquerra i la base de la menjadora a la del fons.	Secans de Belianes i d'Ondara	Aèria aïllada
29137	Barraca o cabana a Guimerà (Urgell) A l'exterior, un parell de murs perpendiculars als estreps conformen una mena de recer avui ocupat pels esbarzers. La llinda de la porta és un cairat de fusta i a l'interior es localitza	Secans de Belianes i d'Ondara	Aèria aïllada

Codi	Descripció	Unitat de paisatge	Tipologia construcció
	la menjadora a la paret del fons i un petit armari colgat de terra a la de la dreta.		
29409	Barraca o cabana a Guimerà (Urgell) Cabana amb la coberta a una aigua de teules i bigues de fusta esfondrada. La paret de sol ixent i la posterior, on hi ha una cisterna, presenten un enderroc important. A l'interior es localitza un armari a la paret ponentina i s'intueix una menjadora colgada pels enderrocs. Ha desaparegut la llinda de la porta, però destaquen els seus muntants bastits amb grans pedres treballades.	Secans de Belianes i d'Ondara	Aèria aïllada
29410	Barraca o cabana a Guimerà (Urgell) Cabana amb la coberta a una aigua de teules, bigues de fusta i encanyissat. Un sector de la paret de sol ixent presenta un gran enderroc i hi ha algun forat a la coberta. La llinda de la porta és un cairat de fusta i a l'interior es localitza un cocó a la paret ponentina.	Secans de Belianes i d'Ondara	Aèria aïllada
29411	Barraca o cabana a Guimerà (Urgell) Cabana bastida al final d'un petit marge, gairebé totalment enderrocada i que només conserva dempeus la paret meridional mentre que la resta presenta un enderroc important. L'interior està colgat de terra i runa i per les restes que es troben pel voltants sembla que la coberta era de lloses i bigues de fusta.	Secans de Belianes i d'Ondara	Aèria aïllada
1096	Construcció per emmagatzemar aigua a Guimerà (Urgell) Acarada en direcció nord-oest, es troba adossada a una cabana amb la coberta de teules a una aigua. Amida 1,33 metres d'amplada, 3,30 m. de llargada i 1,40 m. de profunditat i presenta la coberta del dipòsit de la banda meridional enderrocada on s'observen bocins de parets fetes amb encadellats. Recollia l'aigua de la teulada a través d'una canonada de fibrociment.	Secans de Belianes i d'Ondara	Aèria
311	Mur o conjunt de murs significatiu a Guimerà (Urgell) És un mur esglaonat, on el segons i superior està enretirat uns metres al de sota	Secans de Belianes i Ondara	
300	Mur o conjunt de murs significatiu a Guimerà (Urgell) són dos murs superposats	Secans de Belianes i Ondara	
1650	Altres construccions a Guimerà (Urgell) Un dels 3 cups que hi han al turó del Castell de Guimerà. Restes del folrat vitroceràmic al seu interior.	Garrigues Baixes i vall del Corb	
1651	Altres construccions a Guimerà (Urgell) Altre cup dels 3 existents en el turó del Castell de Guimerà.	Garrigues Baixes i vall del Corb	

Font: Wikipèdia i pròpia.

Figura 31. Elements de pedra seca al terme de Guimerà.

Font: ICGC, Observatori del paisatge (Wikipedra) i pròpia.

2.4. Riscos

Un dels objectius de l'anàlisi ambiental és la identificació de les àrees de risc. Així, en l'article 10.3 RLUC, s'estableix que l'anàlisi ambiental preceptiu en la documentació i tramitació d'un pla urbanístic, ha de comportar la delimitació de les *àrees de risc per a la seguretat i el benestar de les persones, prèviament identificades per les administracions sectorials competents*.

Taula 38. Obligacions/recomanacions de planificació municipal per Guimerà.

Risc	Pla	Titular	Afectació	Criteri	Data homologació
Inundacions	INUNCAT	Generalitat	Recomanat	Risc moderat	-
Incendis forestals	INFOCAT	Generalitat	Obligatori	Perill: Centrat a la mitjana	14/12/2023
Sísmic	SISMICAT	Generalitat	Recomanat	-	-
Ventades	VENTCAT	Generalitat	Obligatori	11 d/any, ratxa 20 m/s	14/12/2023
Pandèmies	Pla Especial d'Emergència per pandèmies	Generalitat	Ni obligat ni recomanat	-	14/12/2023
Nevades	NEUCAT	Generalitat	Obligatori	> 400 m alçada	14/12/2023

Font: Estat de la planificació municipal: àmbit territorial de Lleida · Direcció General de Protecció Civil (25/06/2024).

El municipi de Guimerà té l'obligació de redactar tres plans d'actuació municipal (PAM) i té la recomanació de disposar del PAM sobre dos àmbits de risc més. Addicionalment, un dels que ha elaborat i homologat la corporació municipal és el Pla Especial d'Emergència per pandèmies en data 14 de desembre de 2023.

A continuació, es desglossen els riscos amb indicació dels quins el municipi ha de fer front:

a) Pla Bàsic d'Emergència Municipal

La Llei 4/1997, de 20 de maig, de Protecció Civil de Catalunya (DOGC n. 2401, de 29/05/1997. Correcció d'errades en el DOGC n. 2406, de 5/6/1997) especifica en l'art. 17.2 que han d'elaborar i aprovar el Pla Bàsic d'Emergència Municipal (PBEM) els municipis amb una població superior als 20.000 habitants o que tenen la consideració de turístic o són considerats de risc especial per llur situació geogràfica o llur activitat industrial. Els PBEM són aprovats pels plans de les corporacions, amb informació pública i informe previ de la Comissió Municipal de Protecció Civil, si n'hi ha, i han de ser homologats per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya la qual ha de garantir la coordinació i correcta aplicació del Pla de Protecció Civil de Catalunya en llur territori.

El PBEM el redacten aquells ajuntaments que no estan sotmesos a altres riscos específics, ja que en aquell cas, la redacció del Pla d'Actuació Municipal (PAM) concret, implícitament ja serveix perquè coincideixen bona part dels apartats. Guimerà no té a priori, la obligació de redactar el seu PBEM atès que ja té l'obligació de redactar el PAM per incendis, nevades i ventades. Els plans s'han de revisar cada 4 anys. Així doncs, tal i com s'ha mencionat, el municipi de Guimerà fins al moment no té redactat ni homologat el PBEM.

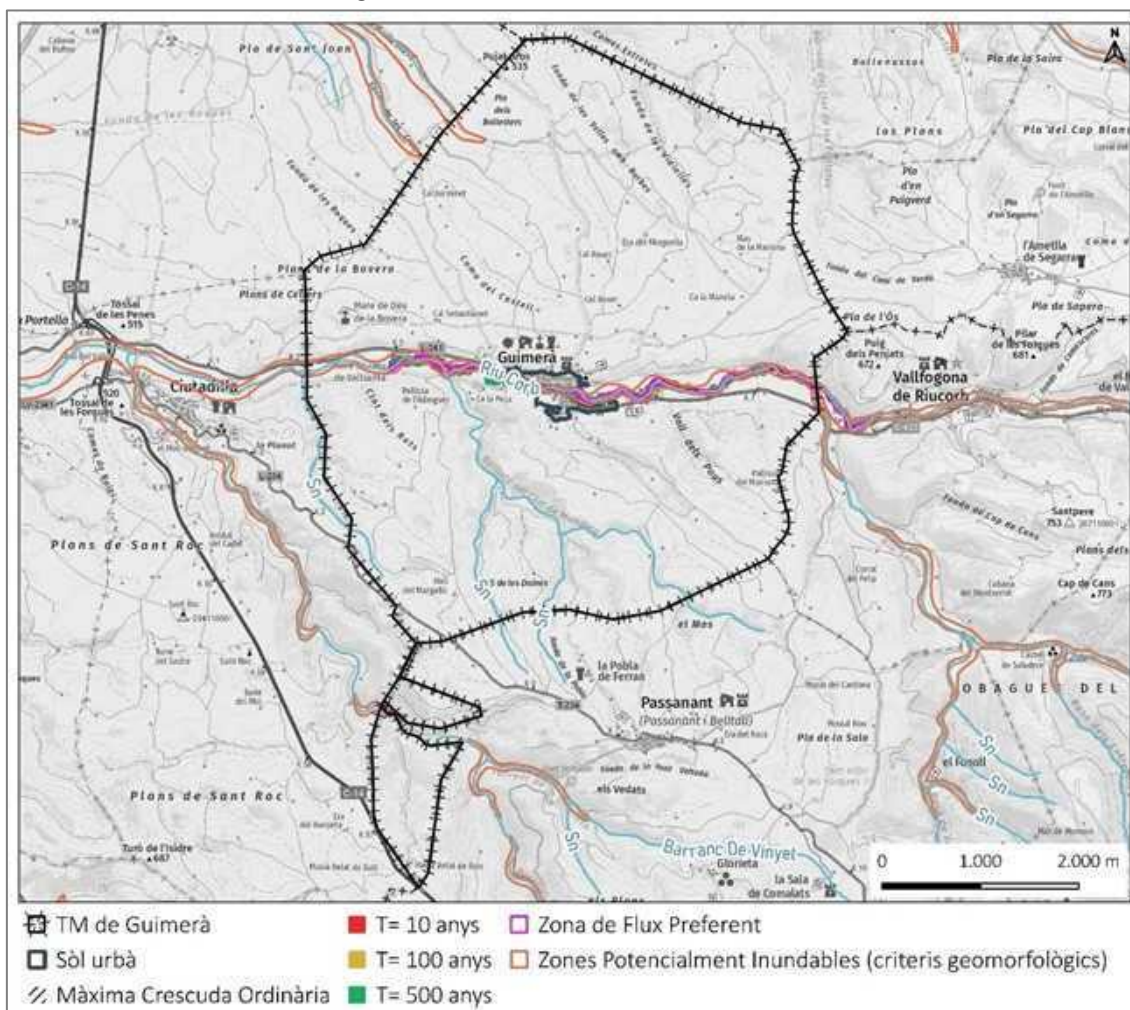
b) Risc inundació

A partir de la modelització hidràulica, l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) no identifica àrees de risc des del punt de vista hidrològic en la delimitació de zones potencialment inundables per a la redacció de l'INUNCAT (homologat i aprovat el 14/12/2023), degut a l'escàs cabal del riu Corb en condicions normals.

Tanmateix, el Pla d'Espais Fluvials (PEF) de la Conca de l'Ebre redactat per la mateixa ACA, delimita de manera més precisa les zones inundables i els períodes de retorn de les diferents avingudes i planifica les actuacions i zonificació de l'espai fluvial de la conca de l'Ebre conjuminant tres factors: la dinàmica fluvial, la inundabilitat i la vessant ambiental.

Respecte la cartografia de les àrees de risc del riu Corb al pas per Guimerà des del punt de vista hidrològic l'INUNCAT identifica com a àrees de risc per inundabilitat les àrees del nucli properes i llindant al riu pel marge esquerre, sobretot per a la corba del període de retorn de 500 anys. Des del punt de vista del risc geomorfològic apareixen diferents zones potencialment inundables en l'àmbit del riu Corb. En concret, just en part del tram urbà el pla identifica un punt de perillositat alta per afeccions.

Figura 32. Inundabilitat del TM de Guimerà.

Font: ACA, CHEBRO i pròpia.

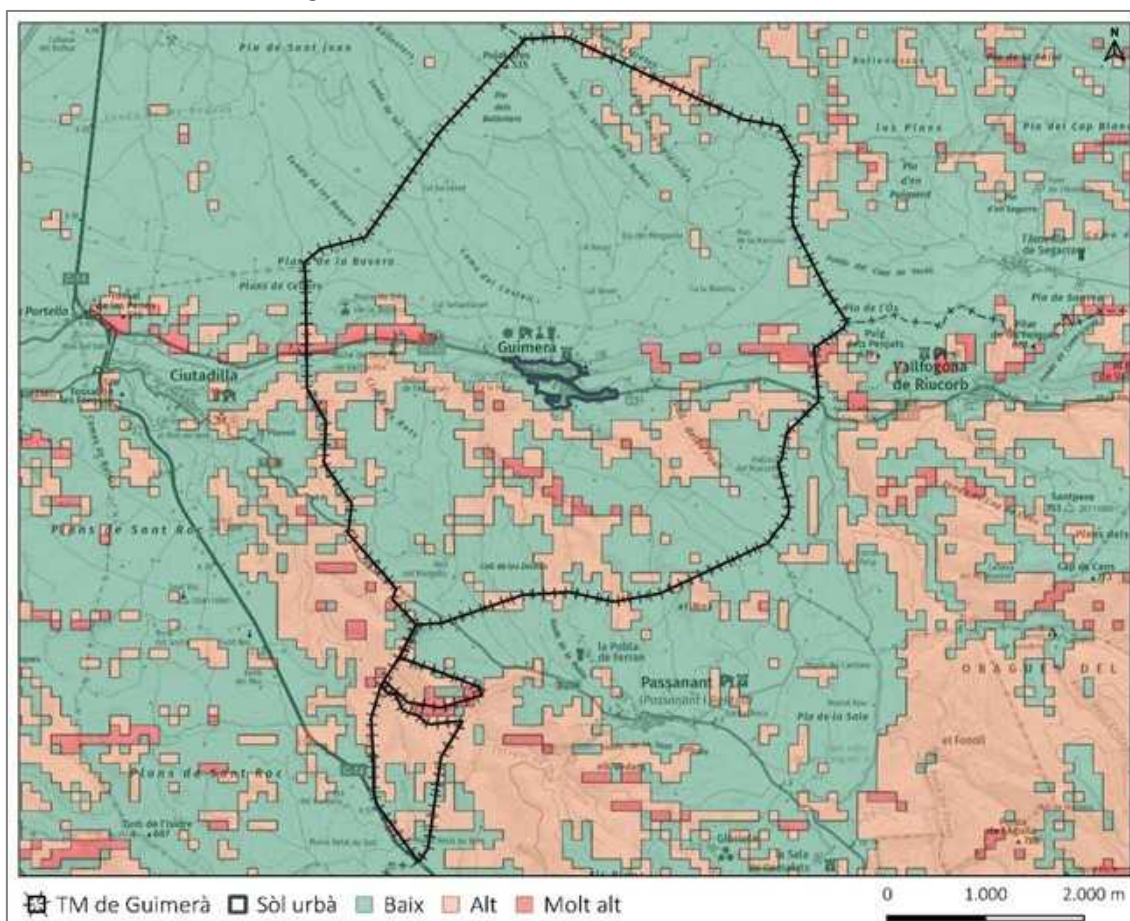
La documentació històrica destaca principalment la rubinada (mot per designar els episodis de forts aiguats a la zona) de Santa Tecla de 1874 quan l'aigua va ascendir a 4 metres per damunt de la cota del riu i va provocar 36 morts.

En tot cas, els usos en la zona inundable han de resultar compatibles amb l'establert a l'art. 6 i a les disposicions primera i segona del Decret 305/2006 de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'Urbanisme.

c) Risc d'incendi forestal

Guimerà s'inclou com a municipi d'alt risc d'incendi forestal (2006), segons l'annex del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals. També apareix com a municipi amb perill *centrat a la mitjana* d'acord el mapa de perill bàsic d'incendis de Catalunya (INFOCAT). En tot cas, les immediacions del nucli urbà s'inclouen en les zones de baix risc i la vulnerabilitat del municipi és *baixa*.

Figura 33. Risc d'incendi forestal del TM de Guimerà.

Font: ICGC, DTES i pròpia.

Cal esmentar l'existència de l'ADF del Tallat (Protecció de la Natura nº15), amb seu a Rocallaura (TM de Vallbona de les Monges) que actua en l'àmbit de Ciutadilla, Guimerà, Maldà, Nalec, els Omells de Na Gaia, Vallbona de les Monges, Sant Martí de Riucorb i la Vall del Corb. L'ADF disposa d'un punt d'aigua a Guimerà a disposició dels bombers al costat de la torre de guaita del castell, al capdamunt del nucli.

Guimerà disposa d'un PAM per incendis elaborat i homologat per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya en data de 14 de desembre de 2023.

A la banda sud del nucli urbà en una franja inferior als 500 m, li és d'aplicació el Decret 241/1994 sobre condicionants urbanístics i protecció contra incendis en els edificis, ja que es localitzen terrenys forestals immediats significatius (definites a l'art. 2 de la Llei 6/1988).

d) Risc de nevades

L'anàlisi de risc de l'última actualització del Pla Especial d'Emergències per nevades a Catalunya (NEUCAT, 2017), considera com a factors més importants la vulnerabilitat de la mobilitat, el nombre d'habitants (>20.000), població flotant i alçada del municipi. Atès que el nucli està just per sobre de 400, Guimerà té la obligació de redactar el PAM NEUCAT, que consta homologat en data de 14 de desembre de 2023.

En cas de nevada, es consideraran potencialment afectats els centres sanitaris, d'ensenyament, etc. Finalment, els serveis que podrien quedar afectats a conseqüència de la nevada i originar més problemes, serien els serveis de recollida d'escombraries en cas que la nevada dificultés l'accés als contenidors i es produís una sobreacumulació d'escombraries, també en podrien quedar afectats els serveis com els funeraris si a conseqüència del gruix de neu, hi hagués dificultats per accedir al cementiri.

e) Risc sísmic

Han d'elaborar obligatòriament un Pla d'Actuació Municipal (PAM) els municipis que presenten una intensitat sísmica igual o superior a VII en un període associat de retorn de 500 anys, segons el mapa de perillositat sísmica elaborat per la Generalitat de Catalunya i aquells on s'ha calculat que es superaria el llindar de dany de referència en el parc d'edificis d'habitatge en cas que es produeixi el màxim sisme esperat en l'esmentat període de 500 anys. En canvi, només es recomana l'elaboració del PAM als municipis amb una intensitat sísmica prevista entre VI i VII en un període de retorn de 500 anys segons el mapa de Perillositat Sísmica.

Guimerà presenta una intensitat sísmica de nivell VI i per tant, sols té la recomanació d'elaboració del PAM.

f) Risc de ventades

Segons l'ACORD GOV/115/2017, d'1 d'agost, pel qual s'aprova el Pla especial d'emergències per risc de vent a Catalunya (VENTCAT) i l'informe favorable de la Comissió de Protecció Civil de Catalunya de 25 de maig de 2017, el municipi de Guimerà està obligat a redactar el PAM per risc de vent.

L'obligatorietat de redactar el PAM per aquest risc s'obté del valor de perillositat i vulnerabilitat del municipi. És obligatori pels municipis amb més de 10 dies de superació del llindar de vent de 20 m/s o amb més de 20.000 habitants. En el cas de Guimerà, tal com s'ha mencionat, té l'obligació pel fet de ser un municipi amb més de 10 dies de superació del llindar de 20 m/s -11 dies en total-, i de menys de 20.000 habitants. Consta que actualment el municipi ha elaborat i homologat el PAM el 14 de desembre de 2023.

g) Altres

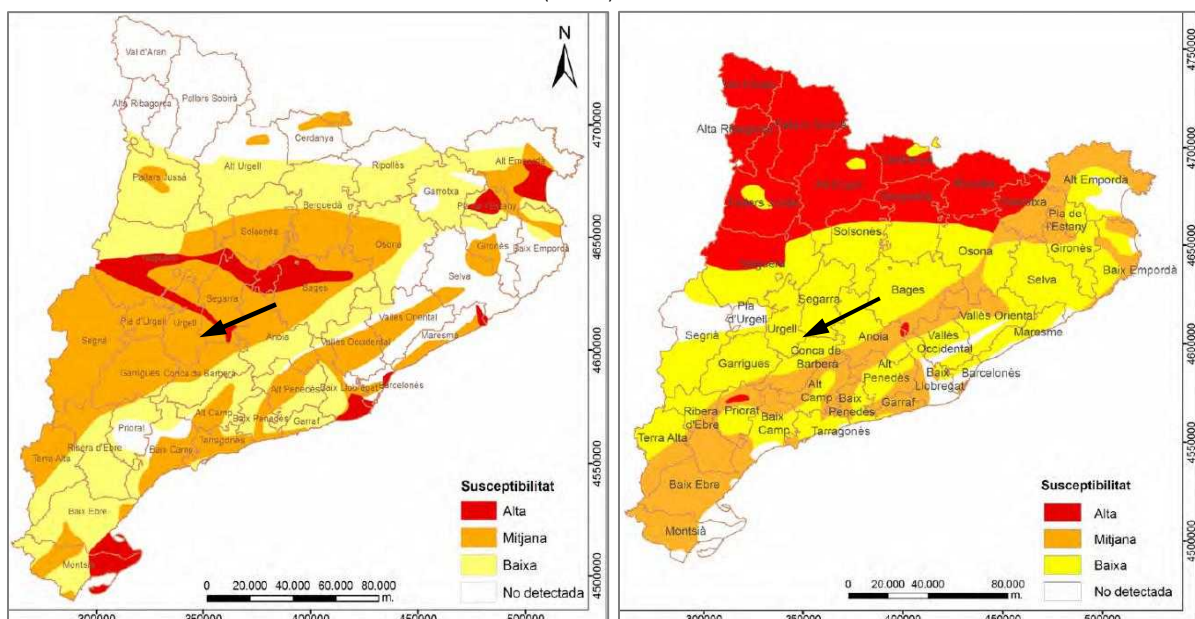
Risc geològic

Per avaluar els potencials riscos geològics en les zones de creixement de Guimerà, al voltant del nucli urbà s'ha partit de les informacions editades pel Consell Assessor pel Desenvolupament Sostenible (CADS) en el projecte RISKCAT (2008), dins el marc del qual s'han editat els informes: *El risc d'esfondraments i subsidències a Catalunya* (Ramon Copons, 2008) i *El risc d'esllavissades a Catalunya* (Ramon Copons, 2008), de la metodologia emprada usualment per l'Institut Geològic de Catalunya i en base a treball de camp i prospecció del terreny.

Així, segons els mapes de susceptibilitat d'esfondraments i subsidències, Guimerà es situa en una àrea de risc *mitjà*, la qual inclou aquelles àrees del terreny on afloren formacions lutítiques potents. Es considera que, en aquests espais, l'extracció desmesurada d'aigua subterrània pot comportar la formació d'esfondraments graduals i subsidències.

Quant a esllavissades, Guimerà es situa en les àrees de risc baix, on s'hi ha inclòs aquelles àrees muntanyoses amb relleu suau i les depressions amb lleuger desnivell orogràfic. Així, es pot considerar que la zona de creixement de Guimerà es situa en una àrea on les esllavissades hi són improbables i de poca rellevància.

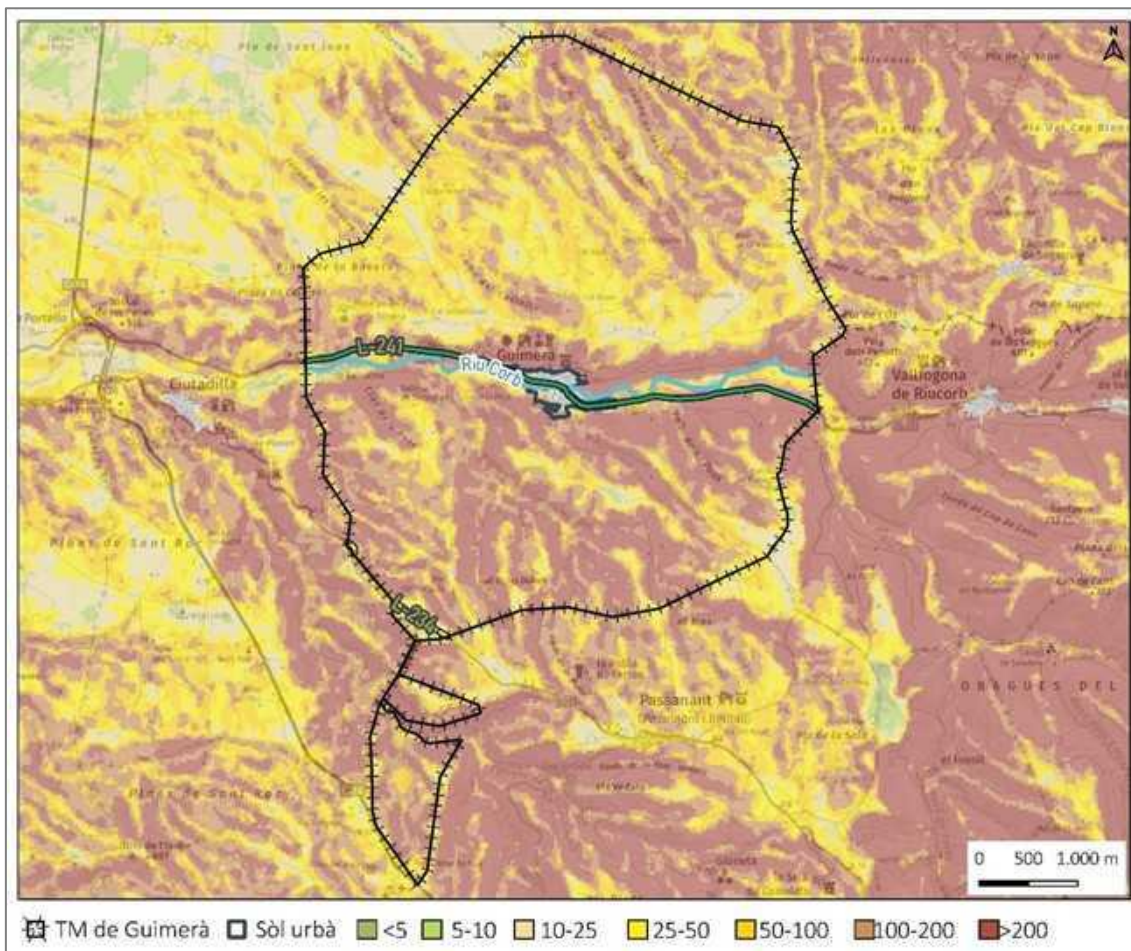
Figura 34. Mapa de susceptibilitat per generar esfondraments i subsidències (esquerre) del terreny i esllavissades (dreta) al TM de Guimerà.

Font: CADS. La fletxa negra indica el TM de Guimerà.

Finalment, segons dades recollides respecte l'erosió potencial del MITECO (*Ministerio para la transición ecológica y el reto demográfico*) es conclou els terrenys pròxims al nucli de Guimerà, a l'entorn del curs fluvial del riu Corb i de la meitat sud del terme, la perillositat i el risc arran de l'erosió potencial es molt elevada (entorn els 100-200 o >200). En canvi, els valors són menors a la meitat nord el terme, especialment al nord-oest amb dades pròximes als 10-25 i 25-30.

Figura 18. Erosió potencial del terme de Guimerà.

Font: MITECO.

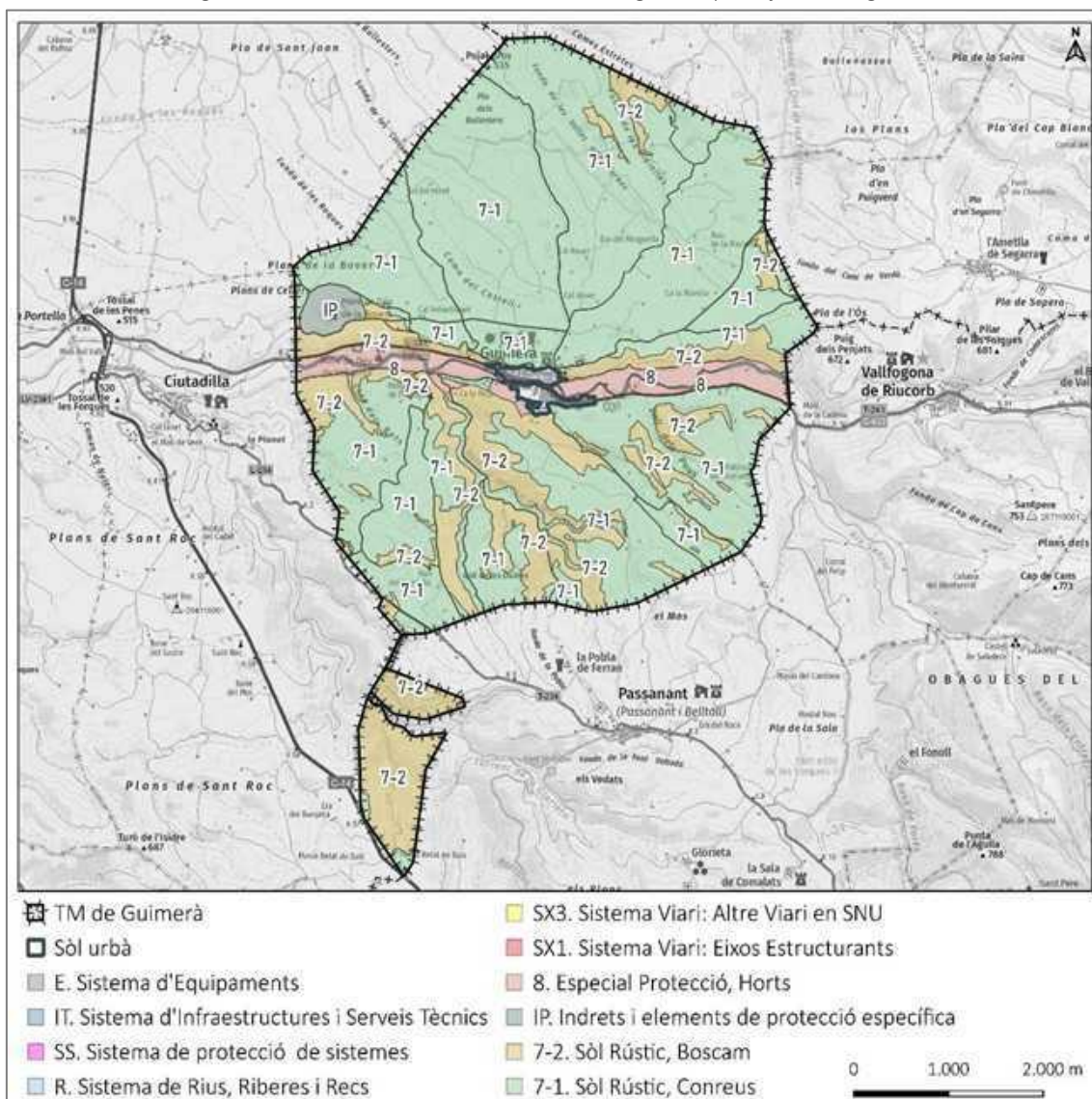
3. JUSTIFICACIÓ AMBIENTAL DE L'ELECCIÓ DE L'ALTERNATIVA PROPOSADA

3.1. Introducció

L'avaluació ambiental per al desenvolupament de la Modificació Puntual no pretén qüestionar la classificació o qualificació del sòl que ja van ser prèviament analitzats en el moment d'elaboració i aprovació del planejament general. Aquest apartat únicament pretén analitzar l'adequació d'aquesta ordenació o zonificació amb els objectius ambientals del planejament municipal i amb les directrius ambientals fixades per la normativa sectorial per ajustar i actualitzar l'ordenació i dotar al municipi d'eines més concretes i útils per a la gestió i protecció del sòl no urbanitzable.

Històricament, el sòl no urbanitzable del municipi de Guimerà ha estat destinat als usos primaris, és a dir, agrícola i ramader, per als quals la normativa municipal preveu criteris i paràmetres d'implantació i ordenació detallats.

Figura 35. Zonificació del TM de Guimerà segons el planejament vigent.

Font: MUC, DTES.

Tanmateix, en els darrers anys i mesos ha proliferat projectes de noves instal·lacions d'energies renovables en el context dels termes veïns i també de Guimerà (veure apartat 1.3.1. *Impacte del desplegament del Decret Llei 16/2019 a l'Urgell i a Guimerà*) per les quals, a la pràctica, la normativa municipal no conté cap tipus de criteris o indicacions. Efectivament, a diferència dels usos agrícola i ramader, la normativa municipal està desproveïda, a hores d'ara, de qualsevol tipus de regulació efectiva en relació la implantació de les instal·lacions d'energies renovables.

En resum, la falta de criteris i atès el nombre de projectes previstos als termes municipals veïns, han empès l'ajuntament a endegar la modificació puntual de la normativa de les normes subsidiàries (NNSS) de Guimerà orientada a establir criteris tècnics i paràmetres d'ordenació que regulin i ordenin la implantació de futures instal·lacions. L'àmbit objecte de la Modificació inclou el SNU del municipi de Guimerà.

3.2. Estudi d'alternatives

3.2.1. ALTERNATIVA 0

L'Alternativa 0 suposa la no modificació de la normativa de les NNSS de Guimerà, i per tant, la no introducció en la normativa de criteris d'ordenació i paràmetres tècnics que regulin i ordenin la implantació de futures plantes o instal·lacions d'energies renovables tot i la proliferació de projectes en tràmit i el creixement de les implantacions que es preveu en el futur.

En l'actualitat, la regulació vigent d'edificis i usos en sòl no urbanitzable es redueix a habitatges rurals, magatzems agrícoles i per via de remissió a la normativa sectorial, d'explotacions ramaderes i és força genèrica. Així i tot, al final de l'article 56, on determina els "usos possibles", fa una exclusió genèrica en SNU quan diu "*S'exceptuen els següents usos: (...) en general a edificacions al servei d'usos productius no agraris*". Aquest redactat podria induir a pensar que les plantes d'energia renovable estan excloses però cal fer notar certa ambigüïtat que no aporta seguretat jurídica.

Altrament, el títol II, capítol 5, arts. 20 a 22, regula el "Sistema d'infraestructures i serveis tècnics (IT)". Certament en determinats casos i municipis, les instal·lacions d'energia renovable es consideren "Sistema. Servei tècnic" i per tant, la seva regulació té lloc per aquesta via. En el cas de Guimerà, suposant que es volgués tractar com a servei tècnic, per la via de l'article 21.3, caldria operar una modificació de la normativa urbanística i incloure les noves plantes en la delimitació que esmenta en els "plànols d'ordenació amb la clau IT". En aquest cas però, com s'ha dit, la literalitat del redactat duu a pensar que la clau IT inclou subestacions i línies elèctriques però no plantes de generació ja que, en rigor, diu: "3. Sistema bàsic de les instal·lacions de subministrament d'energia elèctrica: comprèn les àrees destinades a estacions de distribució i transformació, així com les xarxes de transport".

En resum, l'Alternativa 0 suposaria considerar, tot i certa ambigüïtat, que en base a la literalitat de la normativa existent, article 56 *in fine*, les plantes de generació elèctrica amb fonts renovables són un "ús no possible" en el SNU del municipi. En base a la praxis dels diferents òrgans de l'administració i en aplicació del Decret Llei 16/2019, de 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables, cal pensar que la no admissió en genèric d'aquestes instal·lacions en un municipi no és una opció viable.

3.2.2. ALTERNATIVA 1

L'Alternativa 1 es correspon amb la proposta que planteja la Modificació Puntual de la normativa de les NNSS de Guimerà, i consisteix en la redacció del document urbanístic i el document ambiental que comportin la efectiva introducció en la normativa urbanística de criteris d'ordenació i paràmetres tècnics destinats a regular i ordenar la implantació de futures plantes i instal·lacions d'energies renovables.

En virtut d'aquesta normativa, caldria introduir un nou article al final de l'articulat existent. Atès que l'article 57 és el darrer, el nou article hauria de dur el número 58.

Ateses les diferents característiques tècniques i de disseny i la molt diferent significació de l'impacte ambiental i paisatgístic produït, el nou article hauria de discriminar clarament entre la naturalesa del recurs.

- a) plantes de generació solar fotovoltaica
- b) plantes de generació eòlica.

No obstant, l'impacte produït per les instal·lacions solar fotovoltaiques ve donat per la gran ocupació de superfície en planta mentre que en les instal·lacions eòliques l'impacte ve determinat per l'alçada. Això obliga a fer un tractament separat dels diferents paràmetres.

Igualment, la regulació hauria de discriminar clarament les instal·lacions segons la dimensió i la necessitat o no d'executar instal·lacions complementàries, principalment línies d'evacuació, de manera que cal dividir les instal·lacions entre:

- a) plantes de consum de proximitat, autoconsum o comunitats energètiques locals (CEL), tot i amb possibles excedents, amb evacuació a la xarxa de mitja tensió existent,
- b) plantes i instal·lacions industrials, amb evacuació autònoma.

A fi i efecte de materialitzar aquestes diferenciacions i clarificar la regulació, l'Alternativa 1 proposa incorporar un article "58. Instal·lacions d'energies renovables" amb dos apartats, una per a cada tipologia d'instal·lació, solar fotovoltaica i eòlica, i dos subapartats a cadascun, diferenciant per tipus d'explotació. En cada subapartat es detallen els criteris i requeriments específics d'acord a la tipologia de la planta i a la naturalesa de l'explotació. Amb això, segons l'Alternativa 1, l'article 58 quedaria amb el següent redactat:

Article 58. Instal·lacions d'energies renovables

1. En relació a les actuacions d'interès públic basades en la producció d'energia fotovoltaica, s'estableix un tractament específic en funció del destinatari i la naturalesa econòmica de l'explotació:

a) les plantes d'autoconsum, comunitats energètiques locals i anàlogues, aquelles amb connexió a la línia de distribució de 25 kV, i d'una potència nominal inferior a 5 MW, hauran de situar-se en sòl no urbanitzable amb classificació de sòl rústic- conreus (clau 7.1), a una distància mínima d'1 km respecte el nucli urbà i incorporar criteris d'integració paisatgística al recinte.

b) les plantes de producció industrial, aquelles connectades a un sistema d'alta o molt alta tensió, no podran excedir una potència nominal de 10 MW, hauran de situar-se en sòl no urbanitzable amb classificació de sòl de protecció preventiva segons el pla territorial parcial, a una distància mínima d'1 km respecte el nucli urbà i de 1 km respecte altres instal·lacions de la mateixa naturalesa i incorporar criteris d'integració paisatgística al recinte.

c) les plantes de producció industrial en les quals el projecte inclogui la demolició d'una granja obsoleta permetrà incrementar la potència nominal en un factor x 1,25.

d) les plantes de producció industrial amb model d'explotació agrivoltaica permetrà incrementar la potència nominal en un factor x 1,5.

2. En relació a les actuacions d'interès públic basades en la producció d'energia eòlica, s'estableix un tractament específic en funció del destinatari i la naturalesa econòmica de l'explotació:

a) les plantes d'autoconsum, comunitats energètiques locals i anàlogues, amb connexió a la línia de distribució de 25 kV i d'una potència nominal superior a 5 MW, hauran de situar-se a una distància mínima de 1 km respecte el nucli urbà.

b) les plantes de producció industrial, aquelles connectades a un sistema d'alta o molt alta tensió, no podran excedir una potència nominal de 18 MW, hauran de situar-se a una distància mínima de 1 km respecte el nucli urbà i a una distància mínima de de 250 metres respecte als espais de Xarxa Natura 2000 i dels hàbitats d'interès comunitari.

3. Llindars, distàncies i criteris d'integració per a centrals d'energia renovable en SNU i instal·lacions associades (subestacions elèctriques i similars):

Llindars a la xarxa viària rural (m respecte eix del camí): 15

Llindars amb finques veïnes (m): 5

Distàncies respecte jaciments o elements patrimonials o natural catalogats (m): 100

Distàncies respecte edificacions o elements patrimonial o natural d'interès (m): 10

Talussos resultants (pendent H:V): 1H:1V

Complementàriament a l'objecte principal de la Modificació, l'Alternativa 1 incorpora criteris d'integració paisatgística per a la implantació de futures subestacions elèctriques, infraestructures habitualment vinculades a plantes d'energies renovables de producció industrial. En aquest cas, la Modificació Puntual de la normativa de les NNSS de Guimerà, s'efectua dins de la categoria de "Sistema. Servei tècnic" regulades al títol II, capítol 5, arts. 20-22 (veure apartat "1.3.2. Regulació vigent de les energies renovables en el planejament municipal de Guimerà").

Capítol 5.- Sistema d'infraestructures i Serveis Tècnics(IT)

Art. 20. Definició

Compren les infraestructures tècniques dels serveis públics bàsics a nivell general. Els projectes d'obres definiran les reserves de sòl i els traçats definitius de les mateixes.

Art. 21. Delimitació

El sistema està format per: Els elements i àrees delimitats en el plànol d'ordenació amb la clau IT.

1. El sistema bàsic d'abastament d'aigua: compren els punts de captació, conduccions de portada, dipòsits de regulació, sistemes de bombeig i/o les xarxes de distribució compostes per les conduccions i elements auxiliars.
2. El sistema bàsic de sanejament: compren les conduccions generals, els elements especials (pous de registre, embornals, gallets, coladers, etc.) així com els abocadors.
3. El sistema bàsic de les instal·lacions de subministrament d'energia elèctrica: compren les àrees destinades a estacions de distribució i transformació, així com les xarxes de transport.
4. El sistema bàsic d'abocador d'escombraries
5. El cementiri de la població amb una àrea de protecció annexa definida per una banda de 50 m. mesurada des de cada punt de la tanca actual.

En aquest cas, al final de l'apartat "3. Sistema bàsic de les instal·lacions de subministrament d'energia elèctrica: comprèn les àrees destinades a estacions de distribució i transformació, així com les xarxes de transport" quedaria redactat de la següent manera:

Article 21. Delimitació

(...)

3. Sistema bàsic de les instal·lacions de subministrament d'energia elèctrica que comprèn:

- a) les àrees destinades a estacions i subestacions elèctriques de distribució i transformació, que hauran de disposar d'una pantalla arbrada perimetral exterior a la tanca amb arbres de port alt i equipades amb un reg de suport.
- b) les xarxes elèctriques de transport, que en el cas de tractar-se de línies d'evacuació de promoció privada, hauran de transcórrer de manera soterrada per vials rurals de titularitat municipal.

3.2.3. ALTERNATIVA 2

L'Alternativa 2 es correspon amb la possibilitat de regular i ordenar la implantació de futures plantes i instal·lacions d'energies renovables també mitjançant la Modificació Puntual de la normativa de les NNSS de Guimerà, però considerant les plantes d'energia renovable dins de la categoria de "Sistema. Servei tècnic" regulades al títol II, capítol 5, arts. 20-22 (veure apartat "1.3.2. Regulació vigent de les energies renovables en el planejament municipal de Guimerà").

Com es deia a l'apartat 1.3.2, en determinats municipis, les instal·lacions d'energia renovable es consideren dins de la categoria de "Sistema. Servei tècnic" i per tant, la seva regulació té lloc per aquesta via. En el cas de Guimerà, suposant que es volgués tractar com a servei tècnic, caldria operar una modificació de la normativa urbanística, crear un nou article 22 bis, i incloure les noves plantes en la delimitació que esmenta en els "plànols d'ordenació amb la clau IT".

Capítol 5.- Sistema d'infraestructures i Serveis Tècnics(IT)**Art. 20. Definició**

Compren les infraestructures tècniques dels serveis públics bàsics a nivell general. Els projectes d'obres definiran les reserves de sòl i els traçats definitius de les mateixes.

Així i tot, atenent al sentit literal de la definició de Sistema d'infraestructures i serveis tècnics, les plantes de producció industrial d'energia renovable no es poden considerar un "servei públic bàsic a nivell general" ja que hi ha una finalitat exclusivament lucrativa deslligada i aliena als serveis públics municipals.

3.3. Justificació ambiental de l'alternativa escollida

L'Alternativa 0 es descarta pel fet que, en aquests moments, la normativa municipal no conté, a la pràctica, cap tipus d'indicació o criteri per donar tractament als projectes en tramitació al municipi i en vistes de la futura proliferació, la qual cosa incorre en una desregulació manifesta sobre del sòl no urbanitzable, que en les circumstàncies actuals pot afectar negativament i de manera irreversible en la conservació dels seus valors ambientals, agrícoles, paisatgístics i identitaris.

Certament, la regulació vigent en SNU, a l'article 56 *in fine*, determina els "usos possibles" i fa una exclusió genèrica: "*S'exceptuen els següents usos: (...) en general a edificacions al servei d'usos productius no agraris*". Aquest redactat podria induir a pensar que les plantes d'energia renovable estan excloses. Però, com s'ha dit, en aplicació del Decret Llei 16/2019, cal pensar que la no admissió en genèric d'aquestes instal·lacions en un municipi no es pot admetre per part de l'administració actuant i en tot cas, es tracta d'una redacció amb certa ambigüitat que no aporta seguretat jurídica.

L'Alternativa 2 es descarta pel fet que els "Sistema d'infraestructures i serveis tècnics", segons la mateixa definició de l'article 20 esmenta "servei públic bàsic a nivell general" i les plantes de producció industrial d'energia renovable són de promoció privada i presenten una finalitat lucrativa deslligada i aliena als serveis públics municipals.

Altrament, tal com diu a l'inici de l'article 21: "*el sistema està format per: elements i àrees delimitats en el plànol d'ordenació amb la clau IT*".

Capítol 5.- Sistema d'infraestructures i Serveis Tècnics(IT)**Art. 21. Delimitació**

El sistema està format per: Els elements i àrees delimitats en el plànol d'ordenació amb la clau IT.

Considerar les noves plantes com a "infraestructures i serveis tècnics" obligaria a actualitzar i regrafiar-les reiteradament els plànols d'ordenació. La pròpia naturalesa econòmica del sector energètic, dinàmic i de tecnologia canviant, requeriria eventuais modificacions successives que fan inviable aquesta opció.

Així doncs, s'escull l'Alternativa 1, és a dir, la proposta que planteja la Modificació Puntual de la normativa de les NNSS de Guimerà consistent en la introducció en la normativa de criteris tècnics i paràmetres d'ordenació que regulin i ordenin la implantació de futures plantes o instal·lacions d'energies renovables. En concret, l'Alternativa 1 introdueix un nou article, l'article 58, de regulació de les instal·lacions d'energies renovables atenent als següents aspectes:

- a) Donar un tractament específic a cada tipologia de generació d'energia renovable, solar fotovoltaic i eòlica, i diferenciant en funció del destinatari i la naturalesa econòmica de l'explotació, de manera que es poden ajustar els criteris als dos tipus d'instal·lacions i a la dimensió dels projectes.
- b) Establir llindars de potència nominal màxima, segons tipus d'instal·lació, atenent a la presència d'instal·lacions d'energies renovables a l'entorn del municipi (veure apartat 1.3.1. *Impacte del desplegament del decret llei 16/2019 a l'Urgell i a Guimerà*) i al possible risc de massificació zonal.
- c) Establir unes distàncies mínimes respecte al nucli urbà per minimitzar l'afectació paisatgística i lumínica.

Respecte a la justificació de l'observança de l'objectiu del desenvolupament urbanístic sostenible i les directrius per al planejament urbanístic, cal dir que la Modificació Puntual és coherent amb el concepte de desenvolupament sostenible contingut en l'art. 3 TRLUC i de forma més particular en els arts. 1 i 2, en el sentit que *"el desenvolupament urbanístic sostenible es defineix com la utilització racional del territori i el medi ambient, i comporta conjuminar les necessitats de creixement amb la preservació dels recursos naturals i dels valors paisatgístics, arqueològics, històrics i culturals, a fi de garantir la qualitat de vida de les generacions presents i futures"*.

La present MP compleix amb els principis anteriors, ja que no suposa una ampliació d'usos sinó que, pel contrari, acota els paràmetres i condicions sota les quals s'autoritza la implantació de projectes d'energia renovable solar fotovoltaica i eòlica. Per tant, la MP no proposa cap alteració pel que fa a transformació dels usos ni n'autoritza de nous i es mantenen els criteris en relació a l'ús racional del territori preservant els elements naturals i els valors del territori tot i sobre la base de considerar els impactes ambientals significatius que es relacionen a continuació:

Taula 39. Vectors amb impacte significatiu.

Vector	Solar fotovoltaica	Eòlica
Geomorfologia: pendents i orientacions	+++	+
Contaminació acústica i lumínica	+	++++
Aptitud agronòmica dels sòls	++++	+
Àrees d'interès faunístic i florístic	++	++++
Connectivitat	++	+++
Inventari de patrimoni etnològic	+++	++
Visibilitat	++	++++
Riscos (erosió potencial)	++	+++

Significació de l'impacte: compatible (+), moderat (++), sever (+++), crític (++++).

L'adopció de criteris a la normativa que proposa la Modificació Puntual es materialitza mitjançant la inclusió de l'article 58 i l'ampliació de l'article 21.3, i es justifica ambientalment sobre la base

dels vectors analitzats amb impacte significatiu, l'impacte sobre els quals presenta caràcter *crític* segons la Taula 39.

D'altra banda, l'ordenació proposada per a la Modificació Puntual segons l'Alternativa 1 s'ajusta als objectius ambientals específics establerts en el present document DAE (capítol 1.7).

Taula 40. Anàlisi i justificació de l'ordenació prevista respecte els objectius ambientals específics.

Àmbit	Objectiu ambiental	Criteris d'ordenació i reglamentació ambiental en la MP	Ordenació prevista a la MP	Adequació de l'ordenació de la MP a criteris ambientals*
SOSTENIBILITAT GLOBAL DEL MODEL D'ORDENACIÓ	Minimitzar l'ocupació de sòl i racionalitzar-ne l'ús	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conjuminar l'assignació dels usos del sòl i l'edificació amb el manteniment i millora de la qualitat del paisatge i el manteniment dels signes d'identitat del territori. 2. Fixar les condicions per a l'emplaçament d'activitats, infraestructures i equipaments d'interès públic en sòl no urbanitzable. 	L'establiment d'una distància mínima de determinades instal·lacions respecte el nucli urbà suposa el tractament de l'espai periurbà.	Alta
			La determinació d'unes zones admeses/no admeses per a la instal·lació cerca conjuminar els usos del sòl amb la qualitat del paisatge i el manteniment dels signes d'identitat del territori.	Alta
			Efectivament, la proposta de MP fixa les condicions per a l'emplaçament d'instal·lacions d'interès públic en sòl no urbanitzable	Alta
BIODIVERSITAT TERRITORIAL, PERMEABILITAT ECOLÒGICA I PATRIMONI NATURAL	Mantenir una coberta vegetal i una representació d'espècies de flora i fauna més àmplia i augmentar la permeabilitat ecològica	<ol style="list-style-type: none"> 3. Preservar els hàbitats i espècies d'interès del territori i evitar l'afecció a àrees fràgils. 4. Garantir la conservació de la biodiversitat i els espais d'interès i el manteniment de la connectivitat. 5. Regular la implantació de les instal·lacions de transport d'energia elèctrica, per minimitzar els seus efectes sobre els éssers vius i el paisatge. 	La proposta de MP només admet les plantes solars fotovoltaïques d'autoconsum, comunitats energètiques locals i anàlogues en sòl rústic- conreus (clau 7.1), i les plantes de producció industrial en sòl no urbanitzable de protecció preventiva, amb menys interès des del punt de vista de la biodiversitat. Pel que fa a les plantes eòliques requereix una distància mínima de de 250 metres respecte als espais de Xarxa Natura 2000 i els hàbitats d'interès comunitari	Alta
			Efectivament, amb l'establiment de criteris d'implantació per a les instal·lacions de generació implícitament es regula, la implantació de línies de transport d'energia elèctrica que hi van vinculades	Alta
AMBIENT ATMOSFÈRIC	Prevenir i corregir la contaminació acústica i lluminosa	<ol style="list-style-type: none"> 6. Limitar la generació de necessitats d'enllumenat exterior (públic i privat) i evitar-ne els fluxos hemisferi superior, la intrusió lluminosa i l'impacte negatiu sobre els organismes vius. 	S'estableixen distàncies al voltant del nucli urbà que permeten crear àmbits lliures d'afectació visual per presència d'aerogeneradors que repercuteixen en una àrea lliure d'afectació lumínica	Alta

Àmbit	Objectiu ambiental	Criteris d'ordenació i reglamentació ambiental en la MP	Ordenació prevista a la MP	Adequació de l'ordenació de la MP a criteris ambientals*
QUALITAT DEL PAISATGE	Manteniment i millora de la identitat i qualitat paisatgística dels ambients rurals i urbans	7. Establir àmbits de protecció paisatgística on instal·lacions com les de generació i transport d'energia resultin incompatibles i prohibir-ne la implantació.	Efectivament, es realitza una regulació dels paràmetres implantació de les instal·lacions d'explotació dels recursos naturals establint que la implantació de projectes solars fotovoltaics d'autoconsum, comunitats energètiques locals i anàlogues s'han de situar en sòl rústic- conreus (clau 7.1), mentre que les plantes de de producció industrial en sòl no urbanitzable s'han de situar en sòl de protecció preventiva del PTP, amb un límit de potència (ergo de dimensió) i amb distàncies entre plantes per no alterar la vocació i percepció principal dels espais agrícoles.	Alta
		8. Regulació en SNU dels paràmetres d'implantació d'edificacions i llindars per a les construccions i instal·lacions associades a l'explotació de recursos naturals.	Altrament, s'estableixen criteris per a les subestacions elèctriques i les línies d'evacuació.	Alta

(*) Molt alta / Alta / Moderada / Baixa. El grau d'adequació baix no suposa incompliment de normativa urbanística o ambiental.

4. IDENTIFICACIÓ, CARACTERITZACIÓ I AVALUACIÓ D'IMPACTES

4.1. Identificació d'accions susceptibles de produir impactes

Per a l'òptima identificació de les accions potencialment impactants causades majoritàriament pel desenvolupament de projectes de generació d'energia a partir de fonts renovables, s'ha procedit a reconèixer de forma sistemàtica els *aspectes ambientals*, és a dir, aquelles operacions o elements d'una acció, comportament o activitat relacionades amb el medi ambient o que pot interactuar amb aquest.

Aquesta mecànica s'ha realitzat per a cadascuna de les fases en què es pot descompondre la vida del projecte, és a dir, fase prèvia, fase de construcció o executiva i fase d'explotació o funcionament. Al final del procés, s'aconsegueix llistar ordenadament les accions i elements que resulten rellevants ambientalment, és a dir, que *a priori* són capaces de desencadenar efectes notables.

1. Fase d'estudis previs

- A. Treballs tècnics de sondeig i/o retirada de mostres.
- B. Freqüentació de tècnics i promotors.

2. Fase constructiva o d'execució

- C. Trasllet rodats de maquinària.
- D. Desbrossada, retirada de materials i adequació prèvia
- E. Execució de l'obra constructiva.
- F. Utilització de maquinària i d'equips energètics electrògens.
- G. Abassegament de materials d'obra.
- H. Emmagatzematge d'estris i maquinària sobre el terreny.
- I. Presència i activitat d'operaris, tècnics i promotors.

3. Fase de funcionament o d'explotació

- J. Presència del nou parc mixt agrícola i fotovoltaic i de la línia d'evacuació
- K. Presència dels accessos.
- L. Presència i activitat d'operaris i tècnics de manteniment.
- M. Funcionament regular.

4.2. Identificació d'impactes ambientals derivats de les accions

Un cop reconegudes les accions i operacions que poden afectar l'*entorn* que es pretén preservar, identificarem els *impactes ambientals*, és a dir, les conseqüències de diferent signe (positives i negatives), que comportarà, en les diferents fases, l'exercici de l'activitat o obra sobre els quatre medis (físic, biòtic, perceptual i socioeconòmic), i que potencialment poden suposar una alteració de llurs característiques i/o qualitats de partida.

A la vegada, cada medi pot estar constituït per diversos vectors. En el nostre cas, el medi físic presenta quatre vectors: aire, aigua, sòls i sorolls; el medi biòtic és constituït per vegetació i fauna; el medi perceptual per la intervisibilitat i la percepció; i el medi socioeconòmic ve caracteritzat

per la sostenibilitat en termes de generació de residus i la dinàmica de les relacions econòmiques induïdes, ocupació i rendes.

1. Fase d'estudis previs

Medi Físic

- Sorolls derivats dels vehicles.
- Emissions atmosfèriques derivades dels vehicles.

Medi Biòtic

- Molèsties sobre la fauna per la presència tècnics.

Medi Socioeconòmic

- Oportunitats per a les empreses subministradores i de serveis de la zona.

2. Fase constructiva o d'execució

Medi Físic

- Sorolls i vibracions derivades de la maquinària i els equips d'energia.
- Emissions atmosfèriques derivades de la maquinària.
- Afectació sobre la connectivitat territorial.
- Alteració geomorfològica de l'àmbit.
- Risc de contaminació per vessaments de líquids, olis, combustibles, etc. per part de la maquinària.

Medi Biòtic

- Afectacions sobre la vegetació de les zones d'accés, acopis i aparcament de vehicles.
- Eliminació de la coberta vegetal en la zona d'implantació de les estructures i en la zona de recorregut de la línia.
- Molèsties sobre la fauna per la presència de maquinària.
- Atropellaments de fauna (invertebrats, amfibis, rèptils i mamífers).

Medi Perceptual

- Afecció visual en el paisatge.
- Proliferació d'impropis i deixalles per l'entorn.

Medi Socioeconòmic

- Generació de residus no especials (plàstics, cartrons,...).
- Oportunitats per a les empreses subministradores i de serveis de la zona.
- Generació de llocs de treball.

3. Fase d'explotació

Medi Físic

- Sorolls de vehicles.
- Emissions atmosfèriques dels vehicles d'accés.

Medi Biòtic

- Molèsties sobre la fauna per l'alteració del medi global
- Reducció de l'hàbitat per a determinades espècies.

Medi Perceptual

- Afecció visual sobre el paisatge per la presència de les estructures de panells.
- Proliferació d'impropis i deixalles al sector i entorn.

Medi Socioeconòmic

- Oportunitats per a les empreses i activitats de serveis del municipi i entorn.
- Contribució al desenvolupament d'una activitat econòmica d'interès pel municipi.

4.3. Identificació d'impactes significatius

Tot seguit, es presenta el resultat d'un procés sistemàtic realitzat per identificar els possibles impactes a partir de l'encreuament entre les operacions i elements potencialment impactants que s'han aïllat i les diferents components en què s'han dividit els medis potencialment afectables.

En la taula es mostra la matriu d'impactes obtinguda dels quals es remarquen en color aquells que, des del punt de vista qualitatiu, es consideren significatius. Cal dir que, aquesta etapa serveix només per identificar el màxim nombre d'impactes *a priori*. Per això, en alguns casos són impactes menors o irrelevants que cal que siguin tractats en una etapa posterior. L'objecte de l'encreuament no és altre que discernir entre impactes menors o poc significatius i els impactes significatius que més endavant es qualificaran i seran avaluats.

Taula 41. Matriu d'identificació d'impactes.

			PRÈVIA		FASE D'EXECUCIÓ						EXPLOTACIÓ				
			A. Treballs tècnics i retirada de mostres	B. Freqüentació de tècnics i promotors	C. Trasllat rodat i pas de maquinària pesant	D. Desbrossada, retirada materials i adequació prèvia	E. Execució de l'obra constructiva	F. Utilització de maquinària i equips energètics	G. Abassegament de materials d'obra	H. Emmagatzematge d'estris i maquinària	I. Presència i activitat d'operaris, tècnics	J. Presència nova instal·lació	K. Presència de la línia d'evacuació	L. Presència de dels accessos	M. Presència i activitat de manteniment
Medi Físic	Aire	1. Sorolls	2		1	1	1	1			1	1			2
		2. Emissions de llum										1			
		3. Emissions atmosfèriques	2		1	1	1	1							2
		4. Generació de pols			1	1	1								
	Aigua	5. Consum d'aigua										2			2
		6. Generació d'aigües residuals										1			
		Sòls	7. Alteracions geomorfològiques			1	1	1		1				1	1
	8. Compactació del terreny				1	1	1		2	1				1	
	9. Vessaments de líquids, olis, greixos, etc.		2	2	1		2	2		2	2	2			2
Medi Biòtic	Vegetació	10. Eliminació de la coberta			1	1	1				1	1	2		
		11. Reducció d'hàbitats d'interès			2	2	2					1		1	
	Fauna	12. Molèsties i/o atropellaments	2	2	1	1	2	2			2	1	1	1	1
Medi Perceptual	Visual	13. Afecció sobre el paisatge				1	1					1	1	1	
	Perceptiva	14. Proliferació d'impropis i deixalles		2			2		1	2	2	2			2
Medi Socioeconòmic	Sostenibilitat	15. Generació de residus				2	1		2	2	2	2			1
	Ocupació i renda	16. Oportunitats per empreses terceres	1			1	1	1	1			2	2		1
		17. Dinamització econòmica al municipi		2				1			2	1	2		1

(*). Assignem 1 als impactes de 1r ordre (materialització immediata o segura), i 2 als impactes de 2n ordre (impacte potencial, no immediat o no automàtic). En color, els impactes significatius.

4.4. Descripció dels impactes significatius

4.4.1. ATMOSFERA I CANVI CLIMÀTIC

La implantació de plantes solars fotovoltaïques i eòliques i tindrà com a efecte un augment dels nivells de soroll en la fase constructiva, pels treballs de la maquinària i la presència d'operaris, i més endavant però només puntualment per la freqüentació de persones vinculades a la instal·lació, sigui de manteniment i/o control. Els vehicles i la presència de persones són una font de soroll aliena a l'àrea que comporta molèsties temporals sobre la fauna. Especialment, però aquest impacte derivat de molèsties per freqüentació (especialment en fase constructiva) té conseqüències més negatives si es produeix en el període de reproducció o nidificació. D'altra banda, la freqüentació durant la fase d'explotació és molt baixa atès el grau molt elevat d'automatització dels sistemes.

Els parcs eòlics generen un cert nivell d'emissions acústiques atès que el moviment mecànic i les aspes xocant contra el vent emeten so que pot ser més o menys pronunciat depenent del diàmetre de rotació i els anys de funcionament dels aparells. En les zones immediates als aerogeneradors, aquest pot superar els 50 dBA si bé amb la distància el so s'atenua progressivament. A part de la distància als aerogeneradors hi entren factors com el posicionament de l'aerogenerador i la direcció dominant del vent, aspectes cabdals quan hi ha nuclis de població o habitatges a poca distància.

Un impacte significatiu de les plantes eòliques sobre l'atmosfera és la contaminació lumínica, que afecta temporalment a una determinada fauna lligada al ritme natural diürn-nocturn (eriçons, rèptils, aus, ratpenats, insectes, etc.).

Les emissions de fums en fase constructiva o d'explotació no es poden considerar significatives en el cas dels vehicles que accedeixen a la instal·lació pel seu grau de dispersió i només podrien considerar-se per un mal funcionament dels grups electrògens en la fase constructiva.

La generació de pols en aquest cas no es preveu que sigui significativa més enllà dels aixecaments que puntualment es poden generar durant la fase d'obres, que inclouria el trànsit de vehicles pesants i l'obertura de pistes per a la instal·lació dels parcs eòlics.

A nivell de canvi climàtic, cal notar que es produiran emissions de GEH en la fase d'obra, principalment degut a l'ús de vehicles i maquinària que funcionin amb motor de combustió.

Tot i així, hi ha un impacte positiu per l'increment de generació d'energia renovable, l'ús de les quals implica no emetre GEH a l'atmosfera. S'estima que per cada kw de potència instal·lada, es generen anualment 1.161 kwh⁶. Considerant el mix general de la xarxa per a l'any 2020 de 0,15 kg CO₂/kWh (Guia de càlcul d'emissions de GEH), cada kw de potència instal·lada generat a través d'energies renovables suposa evitar emetre 174 kg CO₂/ any.

4.2.2. AIGÜES

Per les característiques de les instal·lacions no es requereix consum d'aigua en fase construcció. Per tant, tampoc no es generaran aigües residuals amb necessitat de tractament. En la fase

⁶ Font: Declaració Ambiental d'Aigües del Ter- Llobregat (2020).

constructiva es poden produir vessaments d'aigües residuals derivades de la neteja de materials, maquinària, etc.

En qualsevol cas, les necessitats d'aigua per la construcció seran baixes, tot i que caldrà gestionar adequadament qualsevol classe d'abocament.

4.2.3. SÒLS I USOS

Una dels impactes més significatius en una operació de construcció d'una nova instal·lació o infraestructura, ve causada per l'alteració de la geomorfologia, a través de moviments de terra en l'àmbit i la compactació del sòl que hi provoca la circulació de maquinària pesant i vehicles diversos. L'efecte serà més important o no en funció de la persistència, dificultat de recuperació i de retruc, la modificació sobre les condicions de creixement de la vegetació.

Les intervencions directes sobre el sòl poden suposar un increment en el risc d'erosió, especialment en les zones amb pendent marcat.

D'altra banda, s'ha de controlar especialment el risc de vessament de líquids (olis, combustible, greixos, etc.) de vehicles i maquinària que treballaran en la fase constructiva i, en menor grau, dels vehicles dels tècnics de les instal·lacions i les persones que, ocasionalment, les visitin.

Un dels impactes més significatius de les plantes solars fotovoltaïques és sobre els usos del sòl i en concret, per la pèrdua de sòl apte per a la producció agrícola, atesa la gran extensió de sòl ocupada.

4.2.4. VEGETACIÓ

La coberta vegetal és un dels vectors a tenir en compte especialment en fase constructiva, ja que es preveuen desbrossaments i en molts casos l'eliminació física del mantell. L'impacte dependrà del tipus de coberta vegetal que s'afecti: prats, erms, conreus o masses arbustives i forestals.

En el cas dels parcs fotovoltaïcs es pot considerar de major severitat pel fet de ser una implantació extensiva. En el cas dels parcs eòlics afectarà les zones puntuals d'implantació de molins i en marges de camins en cas d'obertura o eixamplament de pistes. Caldrà evitar o minimitzar l'afectació a hàbitats d'interès comunitari.

4.2.5. FAUNA

La fauna que habita la zona es pot veure afectada per les instal·lacions en un doble sentit: per les molèsties que provoca la presència de persones i maquinària, especialment en fase construcció, i per la reducció d'hàbitat, conseqüència d'un increment de l'artificialització relativa del territori. Una conseqüència o efecte potencial és l'increment de l'efecte vora de noves instal·lacions que afecta determinades poblacions faunístiques, així com la reducció de l'àrea de caça i alimentació d'altres.

A nivell específic i com també ja s'ha esmentat, els molins de vent afecten negativament a les aus, sobretot pel que fa a col·lisions i molèsties. S'ha estudiat que en l'afectació a les aus hi intervenen diversos factors (abundància d'aus i àrees d'ús regular, condicions meteorològiques, relleu

d'ubicació, hàbitat disponible) que la poden agreujar o minimitzar⁷. Segons *SEO/BirdLife* (2011), a partir de la consulta dels informes de vigilància d'uns 136 parcs eòlics de diverses comunitats autònomes va obtenir una mortalitat mínima detectada mitjana d'uns 2 individus/aerogenerador per any. Respecte als ratpenats, hi ha menys estudis disponibles però també està estudiat que es veuen afectats pels aerogeneradors.

Ja s'ha esmentat, que en el cas del terme de Guimerà, dues espècies d'aus d'especial interès són les àligues cuabarrada i daurada.

4.2.6. PAISATGE

L'afecció visual es produirà amb les noves instal·lacions que deriva de la introducció en el medi visual d'elements de naturalesa industrial i aliens al territori agrícola i forestal de la zona. En aquest cas les dues tipologies de parcs presenten una diferent afectació: en una planta fotovoltaica es pot definir com a extensiva sobre terra i en una planta eòlica com a puntual en altura (aerogeneradors).

Una valoració de l'efecte sobre el paisatge es deriva de l'alteració de la conca visual de l'àmbit, conseqüència de la implantació d'elements nous sobre la visibilitat de la zona. Aquest efecte es podrà avaluar, tan qualitativa com quantitativament, en els Estudis d'Impacte i Integració Paisatgística (en endavant, EIIP).

Finalment, amb un impacte potencial molt menor, les solucions constructives que es donin a les edificacions auxiliars (tanques, subestació, estacions de transformació, senyalitzacions, etc.) suposaran un impacte major o menor en funció dels materials constructius, façanes i cobertes adoptades. En tots els casos, l'impacte visual es pot reduir a través de tècniques d'integració i mimetització.

L'altre impacte habitual en aquest tipus d'instal·lacions a l'aire lliure, es deriva de la proliferació d'impropis i deixalles en l'entorn (papers, plàstics, pots o llaunes, burilles de cigarreta, etc.) que sol donar-se en fase constructiva, amb la presència d'operaris i tècnics i l'abassegament de materials d'obra a l'àmbit, i ja en fase d'explotació i amb una intensitat molt baixa la freqüentació de visitants.

4.2.7. SOCIOECONOMIA

L'impacte sobre l'economia local que generarà el desenvolupament de projectes d'energia renovable es considera positiu, principalment pels ingressos a nivell de consistori i els propietaris dels terrenys on s'ubiquin els projectes.

Pel que fa a llocs de treball, es només destacable en fase constructiva degut a que una vegada implantats el personal de manteniment opera en un gran nombre d'instal·lacions i acudeix a l'indret de manera puntual.

---

⁷ Atienza, J.C., I. Martín Fierro, O. Infante, J. Valls y J. Domínguez. 2011. *Directrices para la evaluación del impacto de los parques eólicos en aves y murciélagos* (versión 3.0). SEO/BirdLife, Madrid.

5. CRITERIS D'INTEGRACIÓ PAISATGÍSTICA EN PLANTES FOTOVOLTAIQUES I ALTRES MESURES

Amb l'objectiu de minimitzar l'impacte paisatgístic de les plantes solars fotovoltaïques es presenten criteris integració paisatgística i mesures preventives. En relació a les centrals eòliques, per la seua gran alçada, es considera que no hi ha mesures tècniques d'integració paisatgística viables en relació a l'impacte visual.

5.1. Mesures preventives

- Reconèixer la matriu territorial i les preexistències (parcel·lari-marges i vegetació herbàcia existent en aquests punts) i activitats actuals amb accés existent a través de la xarxa de camins actual.
- Minimitzar els moviments de terres: adaptant la col·locació de les estructures a la topografia del terreny i resseguint línies paral·leles a les corbes de nivell.
- Concentrar les edificacions i volums.
- Mantenir la superfície del sòl sense pavimentar, per facilitar la integració en l'entorn, la permeabilitat de les aigües pluvials (i la generació d'aigües d'escorrentia sobre terrenys propers) i la restauració dels terrenys al desmantellament.
- Evitar o minimitzar l'ús de fonamentació fixant les estructures dels panells directament sobre el terreny sense necessitat de cimentació.

Figura 47. Panell solar fixat sense cimentació.

Font: Structuralia, del document "Criteris per a la implantació de plantes solars fotovoltaïques en el sòl no urbanitzable a Catalunya. Desembre 2022".

5.2. Criteris d'integració paisatgística

- Paraments i cobertes de les construccions i volums: les construccions associades a la instal·lació ja sigui en obra civil de fàbrica o edificacions en materials lleugers mòbils hauran de presentar-se en acabat de tonalitats de l'entorn: RAL 6001, 6003, 6004, 6005, 6007, 6011, 6012, 6013, 6014, 6016, 6020, 6021, 6025, 6028. Les cobertes seran en teula àrab o en cas de coberta plana ajustar-se a les coloracions indicades per als paraments.

Figura 47. RALS adequats a les edificacions i volums associats a les plantes de generació.

			Patina Green	RAL 6000	
Emerald Green	RAL 6001		Leaf Green	RAL 6002	
Olive Green	RAL 6003		Blue Green	RAL 6004	
Moss Green	RAL 6005		Grey Olive	RAL 6006	
Fir Green	RAL 6009		Bottle Green	RAL 6007	
Reseda Green	RAL 6011		Grass Green	RAL 6010	
Reed Green	RAL 6013		Black Green	RAL 6012	
Turquoise Green	RAL 6016		Yellow Olive	RAL 6014	
Chrome Green	RAL 6020		May Green	RAL 6017	
Opal Green	RAL 6026		Pale Green	RAL 6021	
Pine Green	RAL 6028		Fern Green	RAL 6025	

- Soterrament de les línies de connexió exteriors: les esteses elèctriques que connecten la instal·lació amb la línia elèctrica d'evacuació han d'anar soterrades.
- Pantalles vegetals amb reg de suport. Els perímetres de les instal·lacions ha de dotar-se d'una pantalla arbustiva equipada amb reg localitzat. La pantalla ha de ser exterior a la tanca i separar-se a la distància que sigui raonable per no proferir ombra als panells. Les espècies arbrades preferent són: garric, murtra, heura, etc. o similars.

Figura 47. Simulació d'una tanca arbustiva perimetral.

- Per garantir la necessària permeabilitat de la fauna i afavorir la integració global de la instal·lació, els tancaments han d'adequar-se als següents condicionants: Ús de tanca cinètica o en el seu defecte tanca de simple torsió lacada en verd, de 1,60 metres d'alçada màxima, amb suports de la tanca: en fusta RTI. No s'admetran tanca de panell rígid ni tanques opaques, amb filada espinosa o tanques amb extraplom exterior.

Fotografia 4. Mostra de malla cinètica i suports per a la tanca perimetral.

- Les instal·lacions NO han de dotar-se d'il·luminació exterior atesa la consideració de zona E2 del sòl no urbanitzable i d'acord al Decret 82/2005, de 3 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació de l'enllumenat.

Taula 57. Llandars, distàncies i criteris d'integració per a centrals solars fotovoltaïques en SNU i instal·lacions associades (subestacions elèctriques i similars).

	Metres
Llandars a la xarxa viària rural (m respecte eix del camí)	15
Llandars amb finques veïnes (m)	5
Distàncies respecte edificacions o elements patrimonials o natural catalogats (m)	100
Distàncies respecte edificacions o elements patrimonial o natural d'interès (m)	10
Talussos resultants (pendent H:V)	1:1

5.3. Altres mesures

Pel que fa al vector canvi climàtic, tot i que a nivell global resulti en un impacte positiu, es subratlla que en la fase d'obra caldrà prioritzar l'ús de vehicles i maquinària elèctrica i en cas de no ser possible optar per les MTD en termes d'eficiència i emissions. D'altra banda, en fase d'execució caldrà que l'equip de manteniment de la instal·lació disposi de vehicle elèctric per al seus desplaçaments.

6. MESURES PREVENTIVES I CORRECTORS EN CENTRALS EÒLIQUES

Es pren com a referència la guia editada per l'Observatori del Paisatge⁸.

Pel que fa a evitar o minimitzar el risc de col·lisió de les aus amb les aspes dels aerogeneradors es proposen les mesures següents, assenyalades en l'informe de *SEO/Birdlife* abans esmentat:

- Incrementar la visibilitat de les aspes pintant-les amb pintura distintiva o UV.
- Són preferibles els aerogeneradors que funcionen amb menor velocitat de rotació (tipus de generador més estès a l'àmbit marí).
- El cessament d'activitat de les turbines ajuda a reduir el risc de col·lisió, especialment a les nits amb un pas migratori important o en condicions meteorològiques adverses. Mesura de gran utilitat per a aerogeneradors conflictius per col·lisió.
- Per reduir el nombre d'aus que són atretes per les llums d'advertència aeronàutiques, en períodes de poca visibilitat és recomanable l'ús de flaix de llum intermitent, no contínua.

Amb tot, es remarca que aquestes mesures poden no ser suficients per la minimització de l'impacte. Com a mesura efectiva es recomana la introducció de sistemes de detecció remota d'aus de manera que s'activi una alerta i es produeixi una pagada automàtica en cas de detectar-se permanència d'aus en un temps determinat (prèviament establert) en la zona de risc de col·lisió.

Quant al vector canvi climàtic, tot i que a nivell global resulti en un impacte positiu, es subratlla que en la fase d'obra caldrà prioritzar l'ús de vehicles i maquinària elèctrica i en cas de no ser possible optar per les MTD en termes d'eficiència i emissions. D'altra banda, en fase d'execució caldrà que l'equip de manteniment de la instal·lació disposi de vehicle elèctric per al seus desplaçaments.

---

⁸ *Energia Eòlica. Orientacions per a una adequada implantació a Catalunya* (2013).

7. SÍNTESI I AVALUACIÓ GLOBAL

Històricament, el sòl no urbanitzable del municipi de Guimerà ha estat destinat als usos primaris, és a dir, agrícola i ramader, per als quals la normativa municipal preveu criteris i paràmetres d'implantació i ordenació detallats. Tanmateix, arran de l'aprovació del Decret Llei 16/2019 hi ha hagut un impuls a la tramitació de projectes d'energies renovables a Catalunya en els darrers anys i mesos i han proliferat projectes de noves instal·lacions d'energies renovables en el context dels termes veïns i també de Guimerà (veure apartat 1.3.1. *Impacte del desplegament del Decret Llei 16/2019 a l'Urgell i a Guimerà*). No en va, l'afectació de les centrals d'EERR -encara molt més en el cas eòlic-, depassa el límit estricte dels termes i és en aquest sentit que ateny Guimerà. Cal dir que per a aquestes instal·lacions, a la pràctica, la normativa municipal no conté cap tipus de criteris o indicacions. Efectivament, a diferència dels usos agrícola i ramader, la normativa urbanística del planejament municipal vigent a Guimerà, les Normes Subsidiàries de Planejament de Guimerà (publicació en el DOGC de 23/12/1992) està desproveïda, de qualsevol tipus de regulació efectiva en relació la implantació de les instal·lacions d'energies renovables. La normativa urbanística vigent fa una referència genèrica a “edificacions al servei d'usos productius no agraris” dins de les quals podríem incloure les plantes d'energies renovables que tanmateix exceptua dels usos possibles en SNU. També hi ha una apel·lació genèrica a l'article 53.4 quan diu: “Es declaren usos prohibits tots els que impliquin la transformació del destí característica o lesionin el valor específic que es protegeix (art. 68. 2 LS 76)”.

Així, s'estableix com a objectiu principal de la present MP de les NNSS de Guimerà, incloure criteris d'ordenació i paràmetres tècnics a la normativa destinats a regular i ordenar la implantació de futures plantes i instal·lacions d'energies renovables.

L'avaluació ambiental per al desenvolupament de la Modificació Puntual no pretén qüestionar la classificació o qualificació del sòl que ja van ser prèviament analitzats en el moment d'elaboració i aprovació del planejament general. Aquest apartat únicament pretén analitzar l'adequació d'aquesta ordenació o zonificació amb els objectius ambientals del planejament municipal i amb les directrius ambientals fixades per la normativa sectorial per ajustar i actualitzar l'ordenació i dotar al municipi d'eines més concretes i útils per a la gestió i protecció del sòl no urbanitzable. S'estableixen tres alternatives:

L'Alternativa 0 suposa la no modificació de la normativa de les NNSS de Guimerà, i per tant, la no introducció en la normativa de criteris d'ordenació i paràmetres tècnics que regulin i ordenin la implantació de futures plantes o instal·lacions d'energies renovables tot i la proliferació de projectes en tràmit i el creixement de les implantacions que es preveu en el futur.

L'Alternativa 1 es correspon amb la proposta que planteja la Modificació Puntual de la normativa de les NNSS de Guimerà, i consisteix en la redacció del document urbanístic i el document ambiental que comportin la efectiva introducció en la normativa urbanística de criteris d'ordenació i paràmetres tècnics destinats a regular i ordenar la implantació de futures plantes i instal·lacions d'energies renovables. En virtut d'aquesta normativa, caldria introduir un nou article al final de l'articulat existent. Atès que l'article 57 és el darrer, el nou article hauria de dur el número 58. Ateses les diferents característiques tècniques i de disseny i la molt diferent significació de l'impacte ambiental i paisatgístic produït, el nou article discrimina clarament entre la naturalesa del recurs.

- a) plantes de generació solar fotovoltaica
- b) plantes de generació eòlica.

No obstant, l'impacte produït per les instal·lacions solar fotovoltaiques ve donat per la gran ocupació de superfície en planta mentre que en les instal·lacions eòliques l'impacte ve determinat per l'alçada. Això obliga a fer un tractament separat dels diferents paràmetres.

Igualment, la regulació hauria de discriminar clarament les instal·lacions segons la dimensió i la necessitat o no d'executar instal·lacions complementàries, principalment línies d'evacuació, de manera que cal dividir les instal·lacions entre:

- c) plantes de consum de proximitat, autoconsum o comunitats energètiques locals (CEL), tot i amb possibles excedents, amb evacuació a la xarxa de mitja tensió existent,
- d) plantes i instal·lacions industrials, amb evacuació autònoma.

A fi i efecte de materialitzar aquestes diferenciacions i clarificar la regulació, l'Alternativa 1 proposa incorporar un article "58. Instal·lacions d'energies renovables" amb dos apartats, una per a cada tipologia d'instal·lació, solar fotovoltaica i eòlica, i dos subapartats a cadascun, diferenciant per tipus d'explotació. En cada subapartat es detallen els criteris i requeriments específics d'acord a la tipologia de la planta i a la naturalesa de l'explotació. Amb això, segons l'Alternativa 1, l'article 58 quedaria amb el següent redactat:

Article 58. Instal·lacions d'energies renovables

1. En relació a les actuacions d'interès públic basades en la producció d'energia fotovoltaica, s'estableix un tractament específic en funció del destinatari i la naturalesa econòmica de l'explotació:

a) les plantes d'autoconsum, comunitats energètiques locals i anàlogues, aquelles amb connexió a la línia de distribució de 25 kV, i d'una potència nominal inferior a 5 MW, hauran de situar-se en sòl no urbanitzable amb classificació de sòl rústic- conreus (clau 7.1), a una distància mínima d'1 km respecte el nucli urbà i incorporar criteris d'integració paisatgística al recinte.

b) les plantes de producció industrial, aquelles connectades a un sistema d'alta o molt alta tensió, no podran excedir una potència nominal de 10 MW, hauran de situar-se en sòl no urbanitzable amb classificació de sòl de protecció preventiva segons el pla territorial parcial, a una distància mínima d'1 km respecte el nucli urbà i de 1 km respecte altres instal·lacions de la mateixa naturalesa i incorporar criteris d'integració paisatgística al recinte.

c) les plantes de producció industrial en les quals el projecte inclogui la demolició d'una granja obsoleta permetrà incrementar la potència nominal en un factor x 1,25.

d) les plantes de producció industrial amb model d'explotació agrivoltaica permetrà incrementar la potència nominal en un factor x 1,5.

2. En relació a les actuacions d'interès públic basades en la producció d'energia eòlica, s'estableix un tractament específic en funció del destinatari i la naturalesa econòmica de l'explotació:

a) les plantes d'autoconsum, comunitats energètiques locals i anàlogues, amb connexió a la línia de distribució de 25 kV i d'una potència nominal superior a 5 MW, hauran de situar-se a una distància mínima de 1 km respecte el nucli urbà.

b) les plantes de producció industrial, aquelles connectades a un sistema d'alta o molt alta tensió, no podran excedir una potència nominal de 18 MW, hauran de situar-se a una distància mínima de 1 km

respecte el nucli urbà i a una distància mínima de de 250 metres respecte als espais de Xarxa Natura 2000 i dels hàbitats d'interès comunitari.

Complementàriament a l'objecte principal de la Modificació, l'Alternativa 1 incorpora criteris d'integració paisatgística per a la implantació de futures subestacions elèctriques, infraestructures habitualment vinculades a plantes d'energies renovables de producció industrial. En aquest cas, la Modificació Puntual de la normativa de les NNSS de Guimerà, s'efectua dins de la categoria de "Sistema. Servei tècnic" regulades al títol II, capítol 5, arts. 20-22 (veure apartat "1.3.2. Regulació vigent de les energies renovables en el planejament municipal de Guimerà"). En aquest cas, al final de l'apartat "3. Sistema bàsic de les instal·lacions de subministrament d'energia elèctrica: comprèn les àrees destinades a estacions de distribució i transformació, així com les xarxes de transport" quedaria redactat de la següent manera:

Article 21. Delimitació

(...)

3. Sistema bàsic de les instal·lacions de subministrament d'energia elèctrica que comprèn:

a) les àrees destinades a estacions i subestacions elèctriques de distribució i transformació, que hauran de disposar d'una pantalla arbrada perimetral exterior a la tanca amb arbres de port alt i equipades amb un reg de suport.

b) les xarxes elèctriques de transport, que en el cas de tractar-se de línies d'evacuació de promoció privada, hauran de transcórrer de manera soterrada per vials rurals de titularitat municipal.

L'Alternativa 2 es correspon amb la possibilitat de regular i ordenar la implantació de futures plantes i instal·lacions d'energies renovables també mitjançant la Modificació Puntual de la normativa de les NNSS de Guimerà, però considerant les plantes d'energia renovable dins de la categoria de "Sistema. Servei tècnic" regulades al títol II, capítol 5, arts. 20-22

L'Alternativa 0 es descarta pel fet que, en aquests moments, la normativa municipal no conté, a la pràctica, cap tipus d'indicació o criteri per donar tractament als projectes en tramitació al municipi i en vistes de la futura proliferació, la qual cosa incorre en una desregulació manifesta sobre del sòl no urbanitzable, que en les circumstàncies actuals pot afectar negativament i de manera irreversible en la conservació dels seus valors ambientals, agrícoles, paisatgístics i identitaris. Certament, la regulació vigent en SNU, a l'article 56 *in fine*, determina els "usos possibles" i fa una exclusió genèrica: "S'exceptuen els següents usos: (...) en general a edificacions al servei d'usos productius no agraris". Aquest redactat podria induir a pensar que les plantes d'energia renovable estan excloses. Però, com s'ha dit, en aplicació del Decret Llei 16/2019, cal pensar que la no admissió en genèric d'aquestes instal·lacions en un municipi no es pot admetre per part de l'administració actuant i en tot cas, es tracta d'una redacció amb certa ambigüitat que no aporta seguretat jurídica.

L'Alternativa 2 es descarta pel fet que els "Sistema d'infraestructures i serveis tècnics", segons la mateixa definició de l'article 20 esmenta "servei públic bàsic a nivell general" i les plantes de producció industrial d'energia renovable són de promoció privada i presenten una finalitat lucrativa deslligada i aliena als serveis públics municipals.

s'escull l'Alternativa 1, és a dir, la proposta que planteja la Modificació Puntual de la normativa de les NNSS de Guimerà consistent en la introducció en la normativa de criteris tècnics i

paràmetres d'ordenació que regulin i ordenin la implantació de futures plantes o instal·lacions d'energies renovables. En concret, l'Alternativa 1 introdueix un nou article, l'article 58, de regulació de les instal·lacions d'energies renovables atenent als següents aspectes:

- d) Donar un tractament específic a cada tipologia de generació d'energia renovable, solar fotovoltaic i eòlica, i diferenciant en funció del destinatari i la naturalesa econòmica de l'explotació, de manera que es poden ajustar els criteris als dos tipus d'instal·lacions i a la dimensió dels projectes.
- e) Establir l·lindars de potència nominal màxima, segons tipus d'instal·lació, atenent a la ja presència d'instal·lacions d'energies renovables a l'entorn del municipi (veure apartat 1.3.1. *Impacte del desplegament del decret llei 16/2019 a l'Urgell i a Guimerà*) i al possible risc de massificació zonal.
- f) Establir unes distàncies mínimes respecte al nucli urbà per minimitzar l'afectació paisatgística i lumínica.

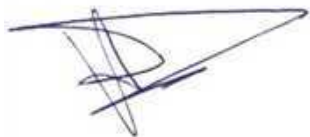
Respecte a la justificació de l'observança de l'objectiu del desenvolupament urbanístic sostenible i les directrius per al planejament urbanístic, cal dir que la Modificació Puntual és coherent amb el concepte de desenvolupament sostenible contingut en l'art. 3 TRLUC i de forma més particular en els arts. 1 i 2, en el sentit que *“el desenvolupament urbanístic sostenible es defineix com la utilització racional del territori i el medi ambient, i comporta conjuminar les necessitats de creixement amb la preservació dels recursos naturals i dels valors paisatgístics, arqueològics, històrics i culturals, a fi de garantir la qualitat de vida de les generacions presents i futures”*.

L'adopció de criteris a la normativa que proposa la Modificació Puntual es materialitza mitjançant la inclusió de l'article 58 i l'ampliació de l'article 21.3, i es justifica ambientalment sobre la base dels vectors analitzats amb impacte significatiu, l'impacte sobre els quals presenta caràcter *crític* segons la Taula 39.

Finalment, dir que l'ordenació proposada per a la Modificació Puntual segons l'Alternativa 1 s'ajusta als objectius ambientals específics establerts en el present document DAE (capítol 1.7).

Guimerà, juny 2024

Tècnic responsable de La Llena ambiental:

Ramon Queralt Boldú
Llicenciat en Ciències Ambientals (Núm. col·legiat: 00297)

Crèdits

Júlia Segalàs Roca, llicenciada en ciències ambientals i màster en comunicació científica (La Llena, SCP)
Judith Pelegrina Barcons, graduada en geografia i màster en gestió d'àrees de muntanya (La Llena, SCP)

PLÀNOLS